

การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

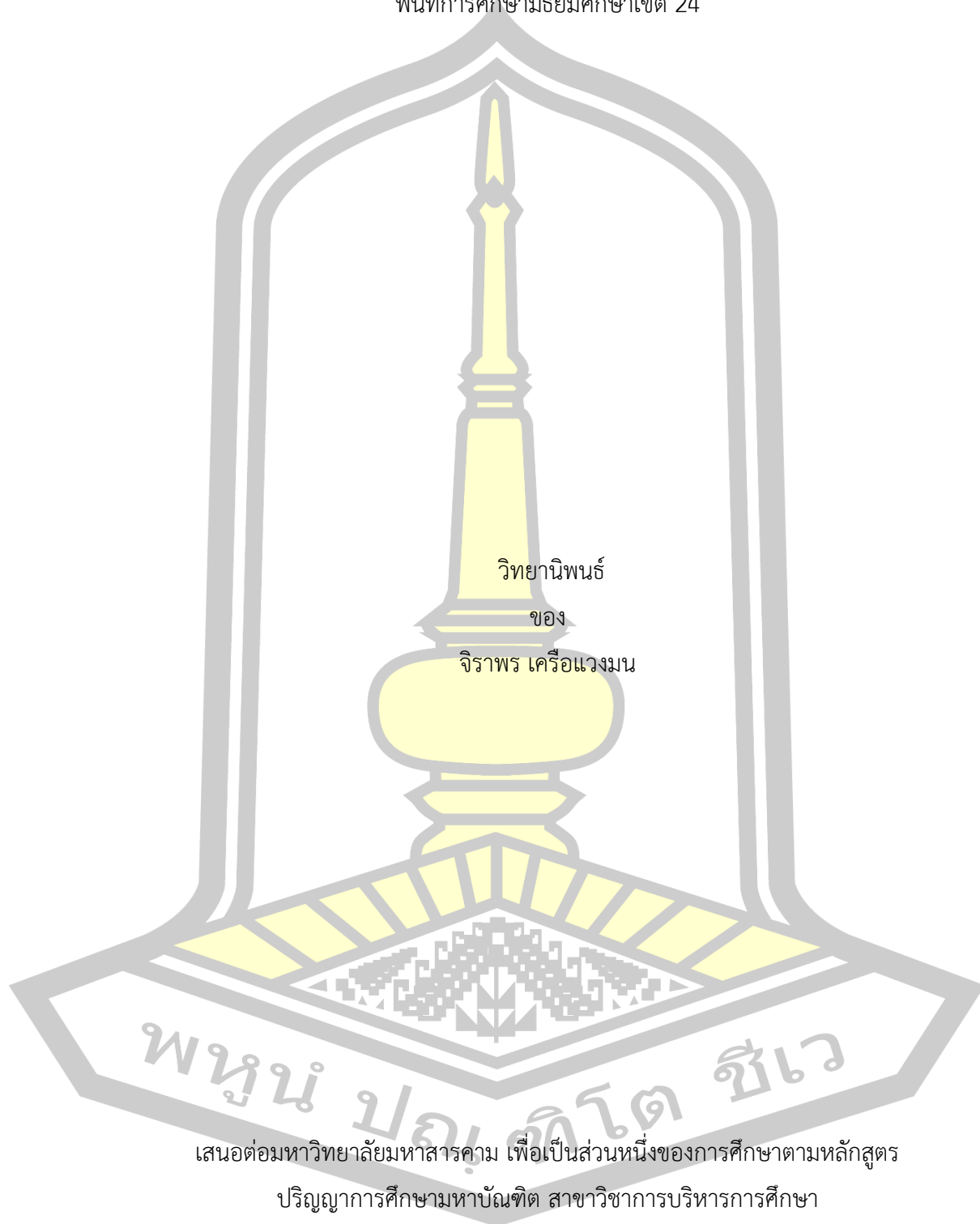
วิทยานิพนธ์
ของ
จรรยา เครือแวงมน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

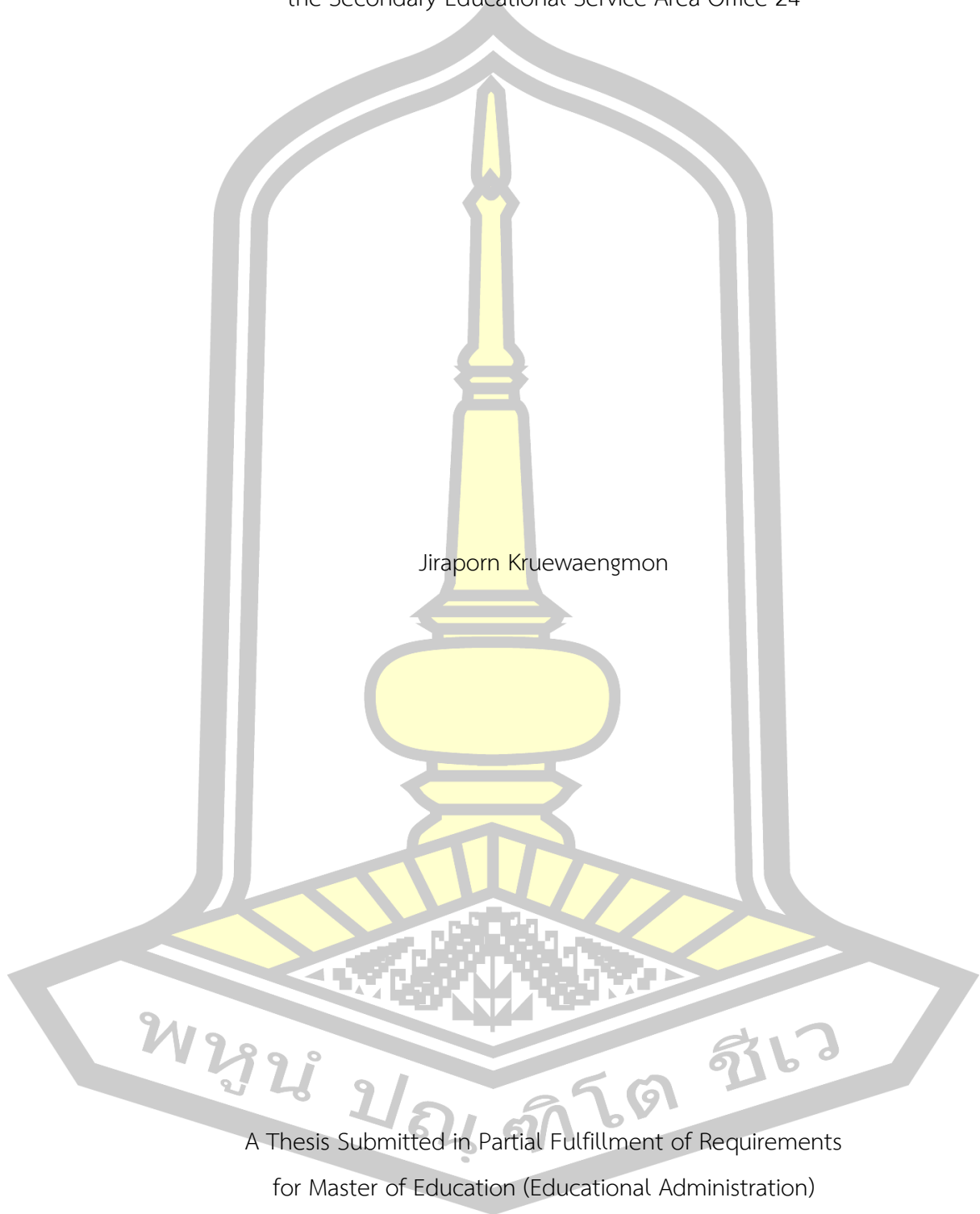
เสนอต่อมหาวิทยาลัยมหาสารคาม เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

กรกฎาคม 2562

สงวนลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

The Developing of Learning Environment Management Guidelines in Schools Under
the Secondary Educational Service Area Office 24

Jiraporn Kruewaengmon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of Requirements
for Master of Education (Educational Administration)

July 2019

Copyright of Maharakham University

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ของนางจิราพร เครือแวงมน
แล้วเห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(ผศ. ดร. ธัชชัย จิตรนันท์)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

(อ. ดร. ธนารัตน์ ศรีพ่องงาม)

กรรมการ

(ผศ. ดร. ธรินธร นามวรรณ)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก

(ผศ. ดร. จำเนียร พลหาญ)

มหาวิทยาลัยขอนแก่นให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญา การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม

(รศ. ดร. พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ)

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(ผศ. ดร. กริสน์ ชัยมูล)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24		
ผู้วิจัย	จิราพร เครือแวงมน		
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. ธนารัตน์ ศรีผ่องงาม		
ปริญญา	การศึกษามหาบัณฑิต	สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	ปีที่พิมพ์	2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 2) เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 3) เพื่อการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน และ ครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 327คน รวม 419 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สำหรับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสัมภาษณ์ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
2. สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านอาคารสถานที่และด้านการบริหาร ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัด

สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการบริหาร ด้านอาคารสถานที่ และด้านการจัดการเรียนรู้

3. แนวทางการดำเนินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีแนวทางการดำเนินงาน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านอาคารสถานที่ จำนวน 19 ข้อ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ จำนวน 15 ข้อ และ 3) ด้านการบริหาร จำนวน 16 ข้อ

คำสำคัญ : การพัฒนา, การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

TITLE	The Developing of Learning Environment Management Guidelines in Schools Under the Secondary Educational Service Area Office 24		
AUTHOR	Jiraporn Kruewaengmon		
ADVISORS	Thanarat Sripongngam , Ph.D.		
DEGREE	Master of Education	MAJOR	Educational Administration
UNIVERSITY	Maharakham University	YEAR	2019

ABSTRACT

This research is aimed 1) to study elements and indicators of developing learning environment management guidelines in schools under the secondary educational service area office 24 2) to study the current and desired situations of learning environment management in schools under the secondary educational service area office 24 3) to develop learning environment management guidelines of schools under the secondary educational service area office 24. The sample of the study was divided into two group, the first was 419 consisted of 92 of schools directors and 327 of teachers who responsible for learning environment management, the second was 6 of administrators and teachers under the secondary educational service area office 24. The research instruments comprised of a questionnaire of current and desired situations of learning environment management in schools under the secondary educational service area office 24 and the interview questions. The statistics used was percentage, mean and standard deviation.

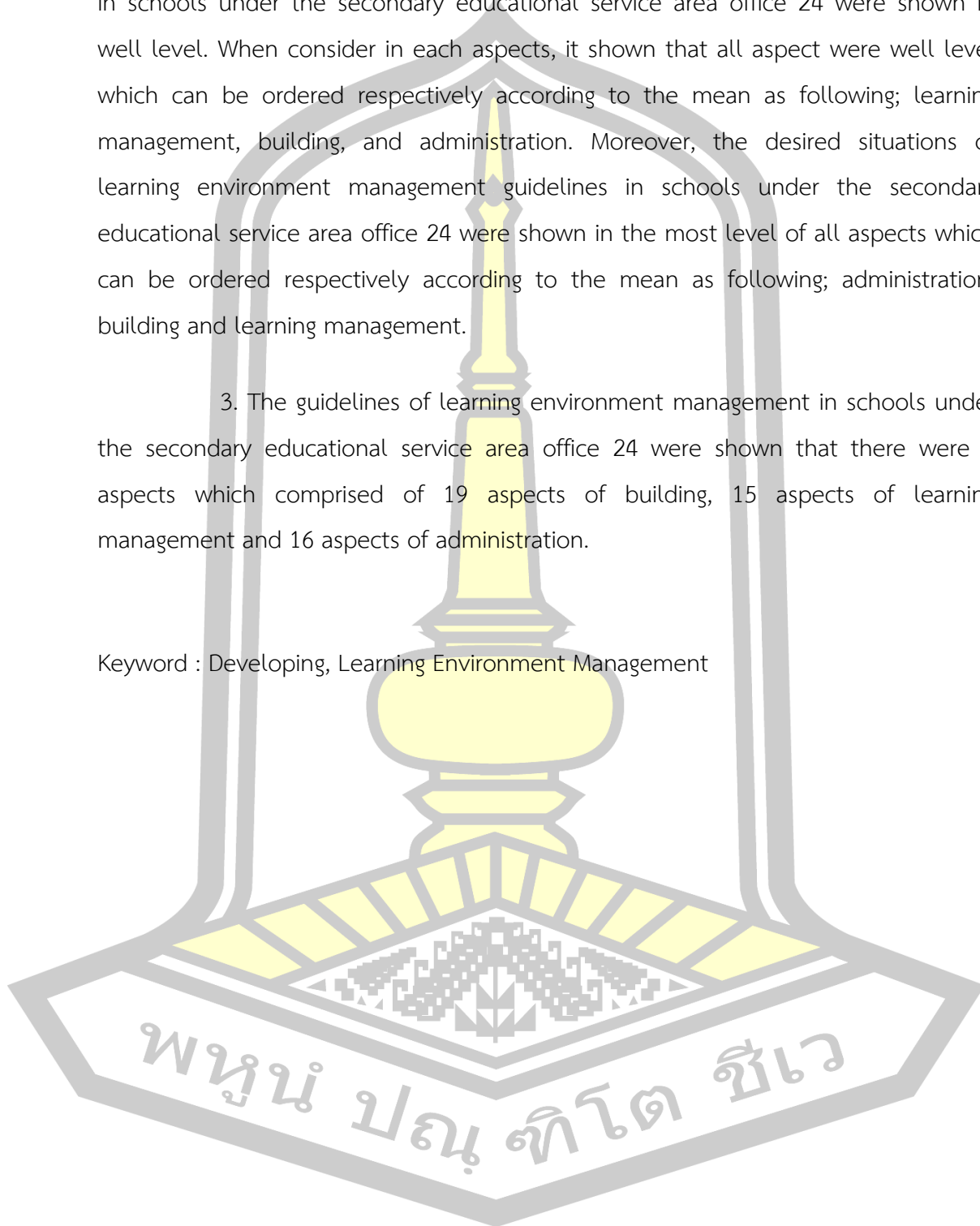
The results showed that :

1. The results of the study revealed that the elements and indicators of developing learning environment guidelines of schools under the secondary educational service area office 24 were comprised of 3 elements and 50 indicators which were shown in the most level.

2. The current situations of learning environment management guidelines in schools under the secondary educational service area office 24 were shown in well level. When consider in each aspects, it shown that all aspect were well level which can be ordered respectively according to the mean as following; learning management, building, and administration. Moreover, the desired situations of learning environment management guidelines in schools under the secondary educational service area office 24 were shown in the most level of all aspects which can be ordered respectively according to the mean as following; administration, building and learning management.

3. The guidelines of learning environment management in schools under the secondary educational service area office 24 were shown that there were 3 aspects which comprised of 19 aspects of building, 15 aspects of learning management and 16 aspects of administration.

Keyword : Developing, Learning Environment Management

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างสูงยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธัชชัย จิตรนันท์ ประธานกรรมการสอบ อาจารย์ ดร.ธนาร์ตน์ ศรีผ่องงาม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธรินธร นามวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จำเนียร พลหาญ อาจารย์ ดร.นภัสวรรณ ธนาพงษ์ทรัพย์ กรรมการสอบ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง แก้ไข ในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนเสร็จสมบูรณ์ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ นายสุรปรีชา ลาภบุญเรือง นายวิรัตน์ โสไธสง นางนฤมล ธรรมประชา นางกุสุมาลย์ ถินอภัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรัญ ชูยกระเดื่อง นางชนัญญา จำเริญสรรพ์ นางศิริพร วรรณหอม ดร.ฤณชา ศิลาจันทร์ ว่าที่พันตรี จรรย์ น่วมมะโน และนายสิทธิชัย ยุบลรัตน์ ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และตรวจสอบองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขอขอบพระคุณ นายเอกรักษ์ สารปรัง ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาลัย ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย และผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ทุกโรงเรียนที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณโรงเรียนอนุกุลนารีและโรงเรียนร่องคำ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง ณ โอกาสนี้

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบบูชาพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน ที่ได้ให้การอบรม ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ให้มีสติปัญญา คุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จในชีวิต

พูน ปณ ทิโต ชีวา

จิราพร เครือแวงมน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพประกอบ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
คำถามการวิจัย.....	6
ความมุ่งหมายการวิจัย.....	6
ขอบเขตการวิจัย.....	7
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
หลักการและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา.....	12
แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้.....	15
การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา.....	16
แนวปฏิบัติในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา.....	28
การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา.....	30
บริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.....	53
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	56
งานวิจัยในประเทศ.....	56

งานวิจัยต่างประเทศ.....	59
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	63
ระยะที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.....	63
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.....	64
ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24.....	71
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	75
ลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูล.....	75
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	76
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	137
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	137
สรุปผล	137
อภิปรายผล.....	144
ข้อเสนอแนะ.....	150
บรรณานุกรม.....	151
ภาคผนวก.....	159
ภาคผนวก ก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	160
ภาคผนวก ข คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	191
ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์.....	226
ภาคผนวก ง รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ Best Practice	243
ประวัติผู้เขียน.....	245

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับองค์ประกอบของทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	48
ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	65
ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยรวม.....	76
ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน	77
ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	82
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน	83
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่.....	84
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้.....	87
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการบริหาร	89
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น โดยรวมและรายด้าน.....	92
ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI _{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านอาคารสถานที่.....	93

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการเรียนรู้..... 95

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านการบริหาร..... 98

ตาราง 14 การสังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 107

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ดังแสดงในตาราง 15..... 128

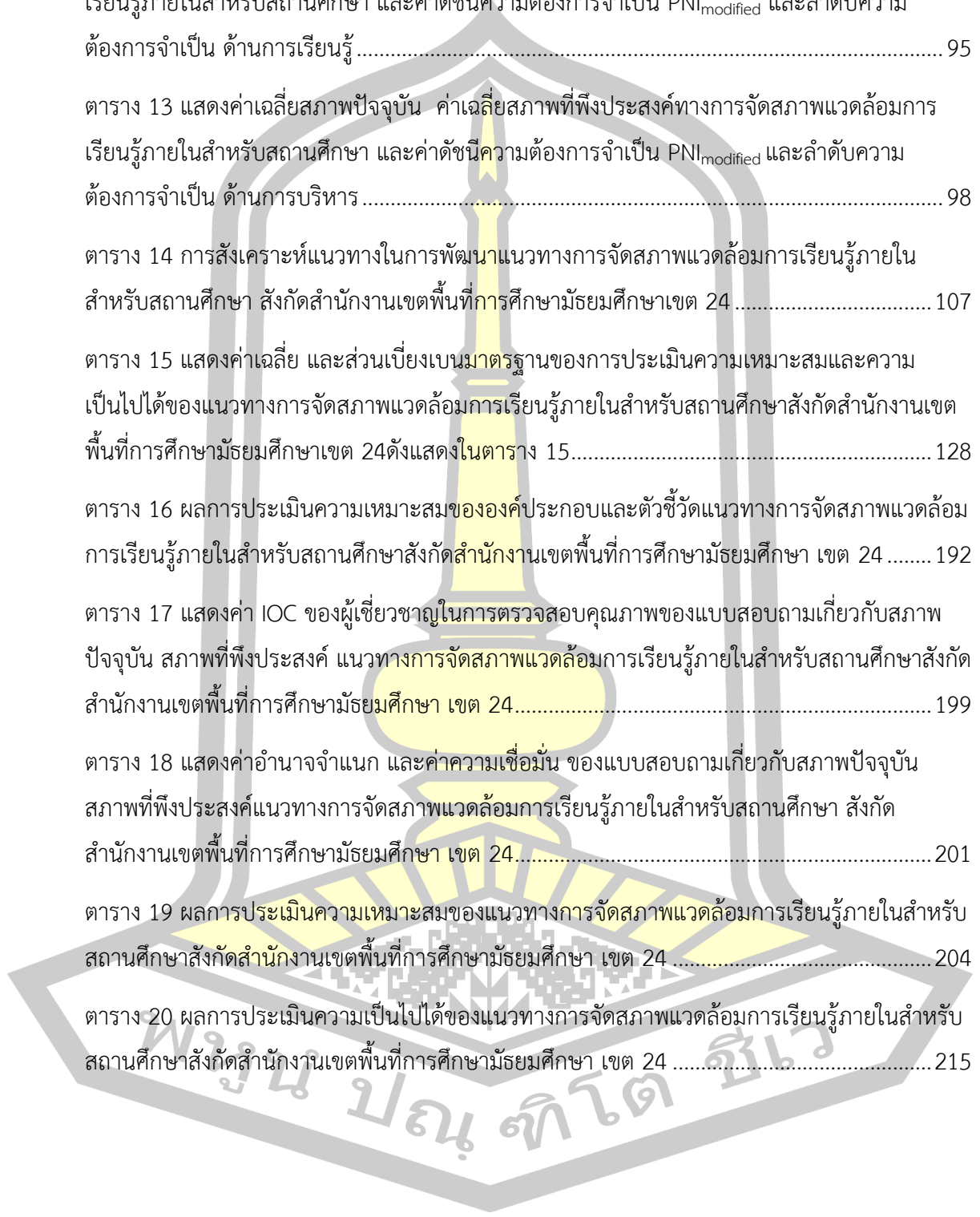
ตาราง 16 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 192

ตาราง 17 แสดงค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24..... 199

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24..... 201

ตาราง 19 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 204

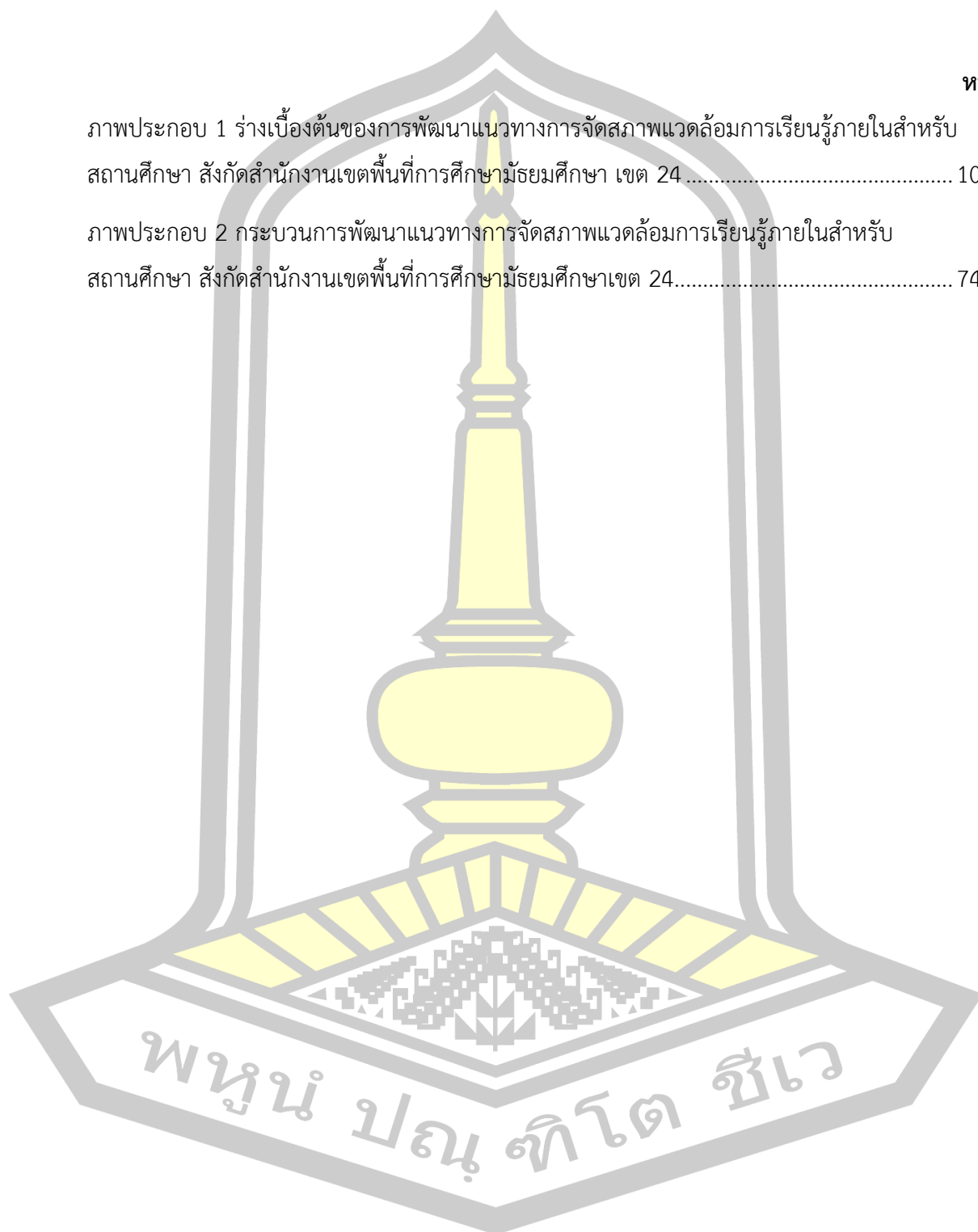
ตาราง 20 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 215

สารบัญภาพประกอบ

หน้า

ภาพประกอบ 1 ร่างเบื้องต้นของการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24	10
ภาพประกอบ 2 กระบวนการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24.....	74

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นพื้นฐานของมนุษย์ในการศึกษาค้นคว้าเพื่อนำความรู้มาพัฒนาตนเอง สังคม เศรษฐกิจ และเพื่อความเท่าเทียมกับความเป็นสากลแห่งสังคมโลก การจัดการศึกษาแต่ละประเทศ ย่อมไม่เหมือนกัน อยู่ภายใต้ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรมในแต่ละประเทศ แนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษา คือ ปรัชญาของการศึกษา ซึ่งเป็นแนวทางที่จะนำไปสู่การศึกษาที่ถูกต้อง มีแบบแผนที่ชัดเจนและมีการปรับเปลี่ยนไปทุกยุคทุกสมัย เพื่อให้ประชากรเกิดการพัฒนาด้านความรู้และนำความรู้มาพัฒนาประเทศ (ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย, 2557) ดังนั้นคุณภาพการศึกษาจึงสะท้อนถึงคุณภาพของคนที่เป็ผลผลิตของการจัดการศึกษา ในสถานการณ์ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังมีความเหลื่อมล้ำและแตกต่างกัน ทั้งในด้านงบประมาณ คุณภาพ บุคลากรหรือแม้แต่ปัจจัยด้านผู้เรียน รวมทั้งปัจจัยเอื้ออื่น ๆ เช่น ความร่วมมือของกรมการสถานศึกษา การสนับสนุนจากชุมชน หน่วยงานหรือองค์กรที่อยู่ใกล้เคียงสถานศึกษา และการติดตามช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัด สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการไว้ว่า ในกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่ เสรีภาพ ความเคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภูมิใจในความเป็นไทย รู้จักรักษาผลประโยชน์ส่วนรวมและของประเทศชาติ รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปวัฒนธรรมของชาติ การกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภูมิปัญญาไทย และความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้ และเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

องค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการศึกษา คือ การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ซึ่งการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมโรงเรียนที่ดี จะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังให้นักเรียน นักศึกษา ได้เป็นบุคคลที่พร้อมด้วยความรู้ ความสามารถ ความเจริญทั้งทางร่างกาย และจิตใจ อันจะเป็นการสร้างบุคลิกภาพที่ดีงามทางด้านสื่อการเรียนการสอนนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ

ต่อการเรียนการสอน สำหรับเพราะจะช่วยให้ผู้เกิดความสนใจ และเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงกล่าวได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียน เพื่อนร่วมชั้น อาคารสถานที่ ตลอดจนสื่อการเรียนการสอนเหล่านี้มีผลกระทบต่อการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้ถูกสุขนิสัยการรักษาและจัดสภาพแวดล้อมไปเผยแพร่สู่ครอบครัว และชุมชนได้ สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีส่วนช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาอย่างมาก โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ สถานที่ที่บริเวณรวมทั้งวัสดุต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวผู้เรียนซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ เพราะสภาพแวดล้อมทุกอย่างมีอิทธิพลต่อจิตใจและพฤติกรรมของผู้เรียน เป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนและการปฏิบัติหน้าที่การงานของทุกคนในสถานศึกษาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้เกิดผลสำเร็จทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพตามบรรลุมติประสงค์ (มาริสสา ธรรมะ, 2545) เป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาของแผนการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2544 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2540) กล่าวว่าการศึกษาเพื่อพัฒนาบุคคลมีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วงอายุ 6-18 ปี ได้รับการพัฒนาที่สอดคล้องกับความต้องการพื้นฐานตามวัยและมุ่งเน้นให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรมมีความสามารถพื้นฐานในการดัดแปลงแก้ไขปัญหาปรับตัวและนำการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคตได้อย่างเหมาะสมมีทักษะพื้นฐานในการดำรงชีวิตและทักษะวิชาชีพตระหนักในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมมีความเข้าใจและมีค่านิยมที่ถูกต้องทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และ กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ได้กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษามีหน้าที่ในการพิจารณาเสนอแผนการศึกษาแห่งชาติ ที่บูรณาการศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และกีฬากับการศึกษาทุกระดับ และด้วยเหตุที่แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559) จะสิ้นสุดในปีพ.ศ. 2559 ดังนั้น สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจึงได้จัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2560-2579 ซึ่งเป็นแผนระยะยาว 20 ปีเพื่อเป็นแผนแม่บทสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำไปใช้เป็นกรอบ แนวทางในการพัฒนาการศึกษาในช่วงระยะเวลาดังกล่าว ในการดำเนินการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ การยอมรับ และเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำแผนฯ เพื่อให้สามารถขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยได้ศึกษาสภาพการณ์และบริบทแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อการศึกษาของประเทศ ทั้งด้านความก้าวหน้าของเทคโนโลยีดิจิทัลแบบก้าวกระโดดที่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และโลก

การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไปสู่สังคมสูงวัย และทักษะของประชากรในศตวรรษที่ 21 ที่ทั่วโลกต่างต้องเผชิญกับความท้าทายและมุ่งพัฒนาประเทศไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมยุค 4.0 และนำผลการติดตามประเมินแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552–2559 ซึ่งครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวกับบริหารการจัดการศึกษา โอกาสทางการศึกษา คุณภาพการศึกษา ประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน การบริหารจัดการสถานศึกษา และการใช้จ่ายงบประมาณ รวมทั้งการพัฒนาการศึกษา กับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ นอกจากนี้ยังได้ศึกษา ปัญหาและความท้าทายของระบบการศึกษา ทั้งที่เกิดจากปัญหาของระบบการศึกษา และจาก สภาวะการณ์ของโลกที่ประเทศต้องเผชิญ เพื่อนำมากำหนดแนวคิดของการจัดการศึกษา วิสัยทัศน์ วัตถุประสงค์ เป้าหมายการพัฒนาการศึกษา บทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ เป้าหมาย ตัวชี้วัด และแนวทางการพัฒนา รวมทั้งโครงการเร่งด่วนที่สำคัญ และการขับเคลื่อนแผนการศึกษาแห่งชาติสู่การปฏิบัติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2542)

ความท้าทายที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21 ทั้งในส่วนที่เป็นแรงกดดันภายนอก ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงของบริบทเศรษฐกิจและสังคมโลก อันเนื่องจากการปฏิวัติดิจิทัล (Digital Revolution) การเปลี่ยนแปลงสู่อุตสาหกรรม 4.0 (The Fourth Industrial Revolution) การดำเนินงานเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนขององค์การสหประชาชาติ 2573 (Sustainable Development Goals : SDGs) ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบัน รวมทั้งผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน และความต้องการกำลังคนที่มีทักษะในศตวรรษที่ 21 ประกอบกับแรงกดดันจากภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่ส่งผลให้ประเทศเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ในอนาคตอันใกล้ การติดกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลาง ทักษะคิดความเชื่อ ค่านิยม วัฒนธรรม และพฤติกรรมของประชากรที่ปรับเปลี่ยนไปตามกระแส โลกาภิวัตน์ การเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศที่ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลายและ เสื่อมโทรมอย่างรวดเร็ว รวมทั้งระบบการศึกษาที่ยังมีปัญหาหลายประการ นับตั้งแต่ปัญหาคุณภาพ ของคนไทยทุกช่วงวัย ปัญหาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาในทุกระดับ จุดอ่อนของระบบ การศึกษาและการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ เทคโนโลยีและการบริหาร จัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ยังไม่เหมาะสม ขาดความคล่องตัวยังมีความเหลื่อมล้ำในด้านโอกาส และความเสมอภาคทางการศึกษา รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรม และการขาด ความตระหนักถึงความสำคัญของการมีวินัย ความซื่อสัตย์สุจริต และการมีจิตสาธารณะของคนไทย ส่วนใหญ่ ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาที่ต้องปรับเปลี่ยนให้สนองและรองรับความท้าทายดังกล่าว จึงมีความจำเป็นที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปการศึกษา เพื่อให้ระบบการศึกษาเป็นกลไกหลัก ของการขับเคลื่อนประเทศ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับใหม่ กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560–2579) และกรอบทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม แห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560–2564)

เพื่อให้สามารถนำพาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอีก 20 ปีข้างหน้า (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

แนวคิดการจัดการศึกษา (Conceptual Design) ตามแผนการศึกษาแห่งชาติยึดหลักสำคัญในการจัดการศึกษา ประกอบด้วย หลักการจัดการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for All) หลักการจัดการศึกษา เพื่อความเท่าเทียมและทั่วถึง (Inclusive Education) หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) และหลักการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของ สังคม (All for Education) อีกทั้งยึดตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) ประเด็นภายในประเทศ (Local Issues) อาทิคุณภาพ ของคนทุกช่วงวัย การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรของประเทศ ความเหลื่อมล้ำ ของการกระจายรายได้และวิกฤตด้านสิ่งแวดล้อม โดยนำยุทธศาสตร์ชาติ (National Strategy) มาเป็นกรอบความคิดสำคัญในการจัดทำแผนการศึกษาแห่งชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545)

ในการจัดการศึกษาของไทยที่ดำเนินการเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมคือ การจัดการศึกษาที่คำนึงถึงปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และจัดองค์ประกอบของการเรียนการสอนที่สำคัญ ซึ่งจัดให้ครูผู้เรียนและสภาพแวดล้อมทางการเรียนมีความสอดคล้องสัมพันธ์กันอย่างเหมาะสม การปฏิรูปการศึกษาของไทยในปัจจุบันนับได้ว่าเป็นการปฏิรูปครั้งสำคัญที่ยิ่งใหญ่ของประเทศไทยเท่าที่ผ่านมา ซึ่งได้เกิดขึ้นจากเจตนารมณ์ของทุกฝ่ายในสังคมโดยเฉพาะพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้กล่าวถึงเรื่องของการจัดการศึกษาว่าต้องส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียนและอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และมีความรอบรู้ ดังนั้นในกระบวนการจัดการเรียนการสอนครูจึงไม่ใช่ผู้สอนหรือผู้บอกความรู้เพียงอย่างเดียว ครูจะต้องมีบทบาทในการเป็นผู้อำนวยการอำนวยความสะดวกในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ความเกี่ยวข้องของระบบการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่มุ่งเน้นให้เกิดการเรียนรู้สู่พัฒนาการของเด็กและเยาวชนให้มีพื้นฐานทักษะในการปลูกฝังความรู้สึกรักคิดที่จะสามารถนำไปสู่การนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันในอนาคตและส่งผลในภาพรวมของประเทศ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545) การจัดการศึกษาที่ดีต้องควบคู่ไปกับการวางแผนในการจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีให้นักเรียน ซึ่งสถานศึกษาจำเป็นจะต้องให้ความสำคัญในการจัดทิวทัศน์ภูมิทัศน์ เพื่อการศึกษาการจัดภายในอาคารสถานที่ให้น่าอยู่ เพราะผู้วิจัยเชื่อว่าสิ่งแวดล้อมย่อมมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ถ้าสามารถจัดสิ่งแวดล้อมให้ดีได้ เราก็สามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ให้เป็นไปในทางที่ดีได้โดยง่าย อาคารสถานที่ และสภาพสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนมีอิทธิพลเหนือจิตใจของเด็ก โรงเรียนที่มีบริเวณร่มรื่น น่าพักอาศัย มีอาคารสถานที่สะอาด จัดไว้เป็นระเบียบสวยงาม มีความปลอดภัยสูง และมีการจัดสภาพให้มีความยืดหยุ่นอย่างเหมาะสมมีการปรับเปลี่ยนตามยุคสมัย ก็มีส่วนหล่อหลอมพฤติกรรมของเด็กให้ฝึกฝนไปในทางที่ดีได้ง่าย การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะจะสามารถป้องกัน

อุบัติเหตุที่จะเกิดกับนักเรียนได้ และยังเป็นส่งเสริมให้เยาวชนมีสุขภาพที่แข็งแรง ปราศจากโรคติดต่อ และเป็นการปลูกฝังสุขนิสัยที่ดีแก่นักเรียน เมื่อนักเรียนได้เห็นตัวอย่างที่ดีก็จะปฏิบัติตามได้อย่างถูกต้องจนเคยชินเป็นสุขนิสัย นอกจากนี้จะเกิดประโยชน์กับนักเรียนแล้ว ยังจะเป็นสื่อนำหลักการเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนไปเผยแพร่ให้แก่บุคคลในครอบครัวและชุมชนต่อไป โรงเรียนสามารถช่วยให้นักเรียนมีสุขภาพที่ดีได้มาก เมื่อเปรียบเทียบกับหน่วยงานอื่นที่ส่วนใหญ่ไม่สามารถจะมีบทบาทเช่นนี้ได้ ทั้งนี้โดยการจัดโครงการต่าง ๆ ให้ภายในโรงเรียนเพื่อวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนคือ การจัดระบบงานเพื่อความสะดวกสบายภายในโรงเรียนตลอดวัน การสร้างเสริมความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างบุคลากรต่างๆ ภายในโรงเรียนซึ่งจะช่วยให้เกิดสุขภาพดีทั้งทางกาย อารมณ์ และสังคมตั้งนั้นขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสุขภาพที่เกิดขึ้นทั้งในโรงเรียนและชุมชน และเป็นการป้องกันการเกิดโรคภัยไข้เจ็บ จึงควรจะได้ทำการศึกษาถึงการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่เหมาะสมและถูกสุขลักษณะอันส่งผลให้นักเรียนมีสุขภาพดีทั้งทางร่างกายและจิตใจ (สุภารัตน์ เชื้องสุวรรณ, 2549)

โรงเรียนเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ที่จะต้องเสริมสร้างผู้เรียนได้รับโอกาสอันพึงที่จะควรได้รับในการพัฒนาศักยภาพตามวัย การพัฒนาโรงเรียนสิ่งที่ควรให้ความสำคัญอย่างมากคือการจัดสภาพแวดล้อมในทุก ๆ ด้านที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน โรงเรียนที่ขาดการเอาใจใส่ในด้านสภาพแวดล้อมหรือไม่เห็นความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมจะทำให้บุคลากรทั้งในและนอกสถานศึกษาขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดี มีบรรยากาศที่น่าเบื่อ ขาดความอบอุ่นและบรรยากาศที่เป็นมิตรและขาดศรัทธาต่อโรงเรียน ทำให้ส่วนประกอบของคำว่า องค์กรแห่งการเรียนรู้ขาดความสมบูรณ์ตามมา ในที่สุด (บุญทรง สังข์ทอง, 2537)

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อเสนอให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 และเผยแพร่ผลการวิจัยให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้นำไปพัฒนาเพื่อเป็นแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

คำถามการวิจัย

1. แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 มีองค์ประกอบและตัวชี้วัดอะไรบ้าง
2. สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ควรมีลักษณะอย่างไร
3. การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ควรมีลักษณะอย่างไร

ความมุ่งหมายการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
3. เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ความสำคัญของการวิจัย

1. ได้ทราบถึงองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24
2. ได้หลักการ และวิธีการเสริมสร้างการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
3. เป็นข้อเสนอแนะหรือรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่สนใจจะนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาและกำหนดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ การพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผลการสังเคราะห์องค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จากนักวิชาการ ต้องค์ประกอบการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ต้องค์ประกอบ 3 ด้าน

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านการจัดการเรียนรู้
3. ด้านการบริหาร

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหาร และครู จำนวน 2,172 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร จำนวน 115 คน และครู จำนวน 2,057 คน จากโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในปีการศึกษา 2558

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร และครู โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น จำนวน 419 คน จากโรงเรียนจำนวน 55 โรงเรียน โดยใช้ตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

กลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ให้ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนดังกล่าวโดยมีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) จากตารางของเครซีและมอร์แกน ที่ความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 419 คน

2.2.2 กำหนดขนาดของสถานศึกษาที่เป็นหน่วยของการสุ่ม ได้ 3 ขนาด คือ ขนาดเล็ก จำนวน 36 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 13 แห่ง และขนาดใหญ่ จำนวน 6 แห่ง จึงได้สัดส่วนทำการสุ่มได้ขนาดเล็ก จำนวน 19 แห่ง ขนาดกลาง จำนวน 8 แห่ง และขนาดใหญ่ จำนวน 3 แห่ง

2.2.3 ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มอย่างง่าย จากสถานศึกษาขนาดเล็ก 19 แห่ง ๆ ละ 6 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 114 คน ขนาดกลาง 8 แห่ง ๆ ละ 25 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 200 คน และสถานศึกษาขนาดใหญ่ 3 แห่ง ๆ ละ 35 คน ได้กลุ่มตัวอย่าง 105 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 379 คน ตัวอย่างตามที่ต้องการตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่มประชากรให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่างกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งทำหน้าที่ประเมินวิธีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับ โดยประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ และคุณค่า ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลซึ่งทำหน้าที่ประเมินวิธีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาสังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยประเมินความถูกต้อง/ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้/ความเป็นประโยชน์ และคุ้มค่า ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมุ่งศึกษาถึงการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จากการศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยแนวคิดของนักวิจัยและนักวิชาการหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพื่อให้สอดคล้องกับคำถามการวิจัย จุดมุ่งหมายการวิจัย ผู้วิจัยแบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาองค์ประกอบของการจัดสภาพการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

ขั้นที่ตอน 1 ศึกษาเอกสารทฤษฎี ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขั้นที่ตอน 2 ศึกษาดูงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จ (Best Practice) ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยใช้แบบสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการสัมภาษณ์ได้แก่ ผู้บริหารที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด, 2554)

ขั้นที่ตอน 3 สังเคราะห์องค์ประกอบในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้จากการศึกษาเอกสาร

ขั้นที่ตอน 4 ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ
ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์การจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ตอน 1 นำองค์ประกอบที่ได้จากระยะที่ 1 มาสร้างเป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์การจัดการสภาพการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขั้นที่ตอน 2 เก็บข้อมูลจากผู้บริหารและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขั้นที่ตอน 3 วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

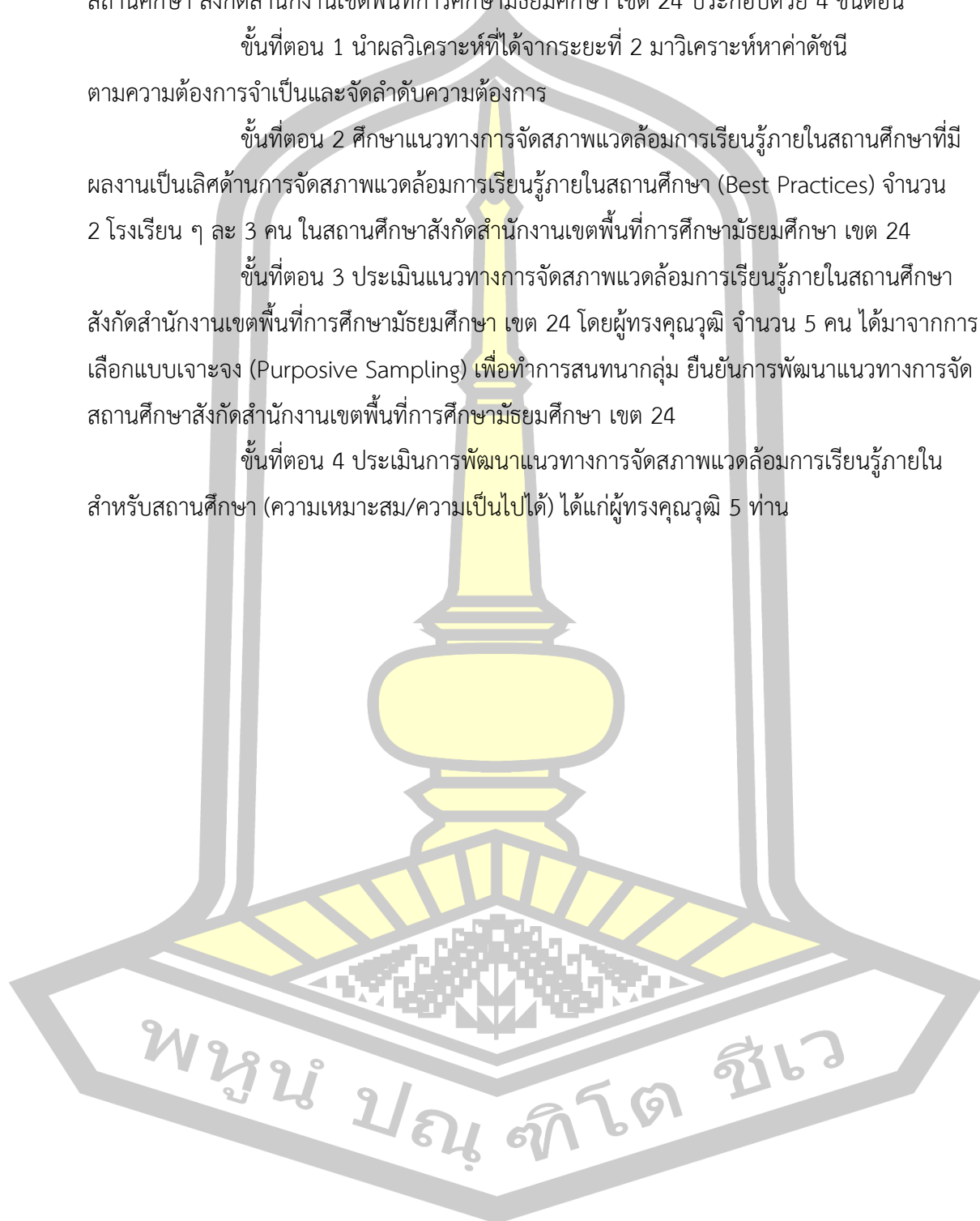
ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน

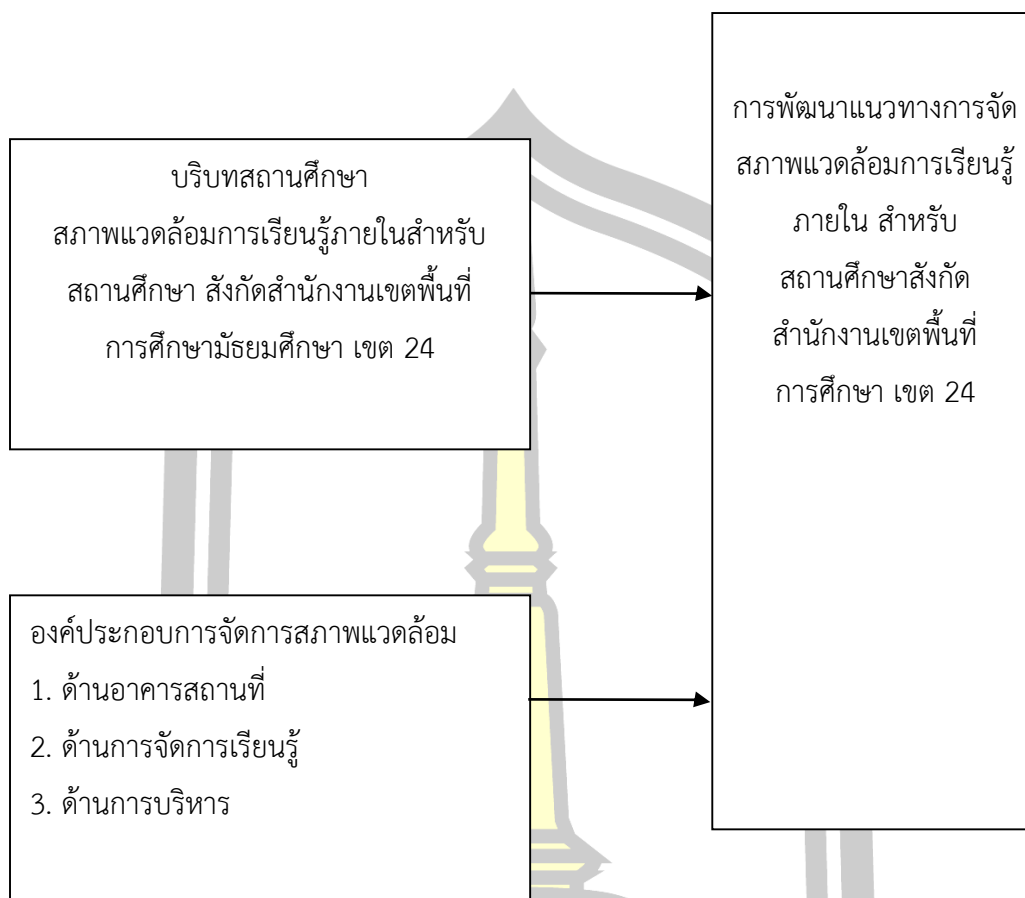
ขั้นที่ตอน 1 นำผลวิเคราะห์ที่ได้จากระยะที่ 2 มาวิเคราะห์หาค่าดัชนี
ตามความต้องการจำเป็นและจัดลำดับความต้องการ

ขั้นที่ตอน 2 ศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาที่มี
ผลงานเป็นเลิศด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา (Best Practices) จำนวน
2 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขั้นที่ตอน 3 ประเมินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้มาจากการ
เลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อทำการสนทนากลุ่ม ยืนยันการพัฒนาแนวทางการจัด
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ขั้นที่ตอน 4 ประเมินการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษา (ความเหมาะสม/ความเป็นไปได้) ได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

ภาพประกอบ 1 ร่างเบื้องต้นของการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนาแนวทาง หมายถึง การเปลี่ยนแปลง หนทาง วิธีการ การดำเนินการ โดยผ่าน ลำดับขั้นตอนต่าง ๆ ไปสู่ระดับที่สามารถขยายตัวขึ้น มีการปรับปรุงให้ดีขึ้น และเหมาะสม สมบูรณ์ เป็นแนวทางที่ควรปฏิบัติ
2. การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินงานและการปรับปรุง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตัวเองในทุก ๆ ด้านโดยผู้บริหารร่วมกับครู และผู้เกี่ยวข้องในสถานศึกษา
3. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ หมายถึง การทำให้กลุ่มบุคคลในองค์กรเข้าทำงาน ร่วมกัน มีการวางแผนการดำเนินการใด ๆ ที่เป็นการกระตุ้นหรือจูงใจให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความ ร่วมมือและมีจิตสำนึกในการพัฒนาสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของสถานศึกษา 3 ด้าน ดังนี้

3.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง การจัดตกแต่งอาคารสถานที่ สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหาร ห้องน้ำห้องส้วม ถูกสุขลักษณะ มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา อุปกรณ์กีฬาที่มีเพียงพอเหมาะสมและปลอดภัย

3.2 ด้านการเรียนรู้ หมายถึง การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญการจัดทำหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน วิธีการสอน การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน มีการวัดผลประเมินผลอย่างเป็นระบบและตรวจสอบได้

3.3 ด้านการบริหาร หมายถึง การบริหารจัดการภายในสถานศึกษาโดยมีกระบวนการในการดำเนินการต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา การทำงานอย่างเป็นระบบ การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง เป็นประชาธิปไตย บุคลากรมีส่วนร่วมในการบริหาร และตัดสินใจมีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือกันของบุคลากรที่จะทำให้ภารกิจบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

4. ขนาดสถานศึกษา

4.1 สถานศึกษาขนาดเล็ก หมายถึง สถานศึกษาที่มีมีจำนวนนักเรียน 1-499 คน

4.2 สถานศึกษาขนาดกลาง หมายถึง สถานศึกษามีจำนวนนักเรียน 500-1,499 คน

4.3 สถานศึกษาขนาดใหญ่ หมายถึง สถานศึกษามีจำนวนนักเรียน 1,500-2,499 คน

4.4 สถานศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ หมายถึง สถานศึกษามีจำนวนนักเรียน

2,501 คนขึ้นไป

5. สถานศึกษา หมายถึง โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 55 โรงเรียน

6. โรงเรียนคุณภาพ (Best Practices) โรงเรียนที่ได้รับรางวัลโรงเรียนดีเด่นหรือรางวัลคุณภาพจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงคุณภาพในการดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องการพัฒนาแนวทางการจัดการสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งนำเสนอเป็นหัวข้อได้ดังต่อไปนี้

1. หลักการและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา
2. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
3. แนวปฏิบัติในการดำเนินการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา
4. การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของสถานศึกษา
5. บริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 6.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 6.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หลักการและแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีผู้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้หลายท่าน ดังนี้

นางลักษณ์ มีจรูญสม (2546) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สิ่งที่มีอยู่โดยรอบหรือปะปนกันของสภาพแวดล้อมภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต สิ่งที่อยู่โดยรอบนี้จะมีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตนั้น มิใช่ที่เป็นรูปธรรมเท่านั้น วัฒนธรรม ความเชื่อ ค่านิยม ฯลฯ ก็มีผลผูกพันความรู้สึกนึกคิดและกิจกรรมของมนุษย์ตั้งแต่เกิดจนตาย ซึ่งเรียกว่าเป็นสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรมด้วย ดังนั้นสภาพแวดล้อมของมนุษย์จึงต้องรวมทั้งสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมทางสังคมเข้าไว้ด้วย ดังนั้นในหัวข้อเรื่องนี้จะเสนอแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใน 2 ประเด็น ได้แก่

1. ความหมายของการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้คำว่า การจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ประกอบด้วยคำหลัก 3 คำ ได้แก่ 1) การจัด 2) สภาพแวดล้อม และ 3) การเรียนรู้

1.1 การจัด เป็นวิธีการ 1) การจัดสร้างจัดหา 2) การปรับปรุง
3) การปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อม

1.2 สภาพแวดล้อม เป็นสภาพแวดล้อมที่อยู่รอบตัวของผู้เรียน และส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน ได้แก่ 1) สภาพแวดล้อมทางกายภาพ 2) สภาพแวดล้อมทางจิตภาพ และ 3) สภาพแวดล้อมทางสังคม

1.3 การเรียนรู้ เป็นกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียนด้าน 1) พุทธิพิสัย 2) จิตพิสัย และ 3) ทักษะพิสัยเมื่อนำความหมายของคำหลักทั้ง 3 คำมารวมกันจะให้ความหมายของคำว่า การจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

สรุป การจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้หมายถึง การจัดสร้างจัดหา การปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ จิตภาพ และสังคมในกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติทั้งด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย ตามที่หลักสูตรกำหนด

2. ความสำคัญของสภาพแวดล้อมที่มีต่อการศึกษาแล้ว สภาพแวดล้อมมีบทบาทต่อการศึกษาดังต่อไปนี้

2.1 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้เป็นทรัพยากรทางการศึกษาโดยธรรมชาติ แล้วสภาพแวดล้อมเป็นแหล่งความรู้ ศาสตร์ต่าง ๆ ทั้งหลายมีอยู่แล้วตามธรรมชาติ โดยเฉพาะโลกยุคสารสนเทศเช่นทุกวันนี้ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาจะเป็นสารสนเทศทางการศึกษาได้เป็นอย่างดี ดังนั้นสภาพแวดล้อมทางการศึกษาจึงมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งวิทยาการต่าง ๆ ของระบบการศึกษา

2.2 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้สนับสนุนและอำนวยความสะดวกต่อการจัดการศึกษาในขณะที่สภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการด้วยตัวของมันเอง สภาพแวดล้อมทางการศึกษาก็สามารถอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนได้หลายรูปแบบ ด้วยการใช้วิธีการและเครื่องมือที่ต่างก็เป็นสภาพแวดล้อมทางการศึกษา เช่น การจัดการศึกษาในระบบโรงเรียน การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนและการจัดการศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล เป็นต้น

2.3 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้จูงใจให้ผู้เรียนใฝ่หาการเรียนรู้เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นสภาวะการณ์หรือสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบของระบบการศึกษาหรือระหว่างผู้สอนและผู้เรียน สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่ดีจึงสามารถสร้างบรรยากาศ จูงใจให้ผู้เรียนเกิดความอยากเรียน อยากรู้ และเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.4 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้เพิ่มพูนประสิทธิภาพการบริหารการศึกษาในปัจจุบันซึ่งเป็นสังคมยุคสารสนเทศ วิทยาการแขนงต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลผลิตจากความเจริญก้าวหน้า

ต่าง ๆ เหล่านี้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการบริหารแล้ว เทคโนโลยีด้านเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์คอมพิวเตอร์ และการสื่อสาร ฯลฯ ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้สามารถทำให้การบริหารการศึกษามีความคล่องตัว สะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำสูงขึ้น

2.5 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ทำให้การจัดการศึกษามีพลังมากขึ้น สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้นอกจากจะเป็นเครื่องมือทางการศึกษาแล้วสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ยังเป็นวิธีการจัดการศึกษาด้วย จากการที่สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้เป็นเครื่องมือและวิธีการของการศึกษานี้เอง สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ทั้งกายภาพ จิตภาพ และสังคม ทำให้การจัดการศึกษาด้วยทรัพยากรการศึกษาที่ทันสมัย ทำให้หลายรูปแบบ เกิดเป็นวิธีการใหม่ ๆ ที่เรียกว่านวัตกรรมการศึกษาขึ้นอย่างกว้างขวาง สามารถจัดการศึกษาได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ทำให้การขยายโอกาสทางการศึกษาและการศึกษากว้างขวาง สามารถจัดการศึกษาได้อย่างไม่มีขีดจำกัด ทำให้การขยายโอกาสทางการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่อง ฯลฯ ดำเนินไปได้อย่างเสมอภาค และทัดเทียมกัน

2.6 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ทำให้การจัดการศึกษาและการเรียนการสอนตั้งอยู่บนพื้นฐานทางจิตวิทยา โดยธรรมชาติแล้ว สภาพแวดล้อมทางการศึกษามีหลากหลายรูปแบบ ตามสภาพทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ทำให้สภาพแวดล้อมมีผลสำคัญด้านจิตวิทยา หรือความรู้สึกนึกคิด ตลอดจนเจตคติของมนุษย์มากจิตวิทยาจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

2.7 สภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ช่วยการจัดการศึกษายุคสารสนเทศ เนื่องจากสภาพแวดล้อมทางการศึกษาเป็นทั้งเครื่องมือและวิธีการที่ทันสมัยจึงทำให้การจัดการศึกษาระดับสูงมีความสะดวกและทำได้กว้างขวางมากขึ้นสภาพแวดล้อมมีความสำคัญสำหรับการเรียนรู้ และจำเป็นต้องกล่าวถึงก่อนเรื่องอื่น ๆ นักเรียนต้องได้รับการสนับสนุนส่งเสริม เพื่อให้พวกเขาสามารถอยู่ในโลกที่สับสนวุ่นวายนี้ได้ครูไม่สามารถควบคุมสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนได้ แต่ครูต้องควบคุมสภาพแวดล้อมให้นักเรียนถึง 7 ชั่วโมงต่อวัน ครูมีอิทธิพลต่อการสร้างภาพลักษณ์ของการศึกษาทั้งด้านบวกและด้านลบครูเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้และยังเป็นตัวเร่งการเรียนรู้ของนักเรียน ปัจจุบันนี้เรารู้แล้วว่าความรู้สึกที่เรามีต่อการศึกษาส่งผลต่อการทำงานของสมอง อารมณ์ และพฤติกรรม (อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, 2546)

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคน ซึ่งเป็นกำลังของชาติให้เป็นมนุษย์ที่มีความสมดุลทั้งด้านร่างกาย ความรู้ คุณธรรม มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและเป็นพลโลก ยึดมั่นในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีความรู้และทักษะพื้นฐาน รวมทั้ง เจตคติ ที่จำเป็นต่อการศึกษต่อ การประกอบอาชีพและการศึกษาตลอดชีวิต โดยมุ่งเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ บนพื้นฐานความเชื่อว่า ทุกคนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการที่สำคัญ ดังนี้

1. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติ มีจุดหมายและมาตรฐานการเรียนรู้เป็นเป้าหมายสำหรับพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีความรู้ ทักษะ เจตคติ และคุณธรรมบนพื้นฐานของความเป็นไทยควบคู่กับความเป็นสากล
2. เป็นหลักสูตรการศึกษาเพื่อปวงชน ที่ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเสมอภาค และมีคุณภาพ
3. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่สนองการกระจายอำนาจ ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น
4. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระการเรียนรู้ เวลา และการจัดการเรียนรู้
5. เป็นหลักสูตรการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
6. เป็นหลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ บรรยากาศของโรงเรียนเป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคลเป็นสภาพการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้แต่เป็นภาพสะท้อนทางความรู้สึกของบุคคลเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีก็เรียกว่า “บรรยากาศดี” ในทางตรงกันข้ามเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีก็เรียกว่าบรรยากาศไม่ดี

โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดีจะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจอบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และอยากมาโรงเรียนโรงเรียนที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายท้อแท้ เฉยเมย ว้าเหว่ และไม่อยากมาโรงเรียน

ราตรี ละครวงศ์ (2549) ได้สรุปว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคล โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจนเป็นการเรียนรู้ตามหลักทฤษฎีทางด้านจิตวิทยาที่มีการศึกษาเรื่องพันธุกรรมสิ่งแวดล้อม ทำให้ทราบว่

นอกเหนือจากลักษณะต่าง ๆ ที่คนได้รับการถ่ายทอดมาทางพันธุกรรม ทำให้คนแตกต่างกันแล้วยังมีอิทธิพลอื่นอีกโดยเฉพาะอย่างยิ่งที่สำคัญ ได้แก่ สิ่งแวดล้อม การอบรมเลี้ยงดู การคบเพื่อน การสังคม การศึกษา การสมาคม ประเพณี วัฒนธรรม ศาสนา ดินฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร น้ำ สื่อมวลชน โรคภัยไข้เจ็บ อุบัติเหตุ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้พฤติกรรมของคนมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีหรือไม่ดี

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วพอสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบและมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้น ๆ กำหนด

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

การบริหารจัดการในชั้นเรียน (Classroom Management) คือ การที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น การบริหารจัดการในห้องเรียนเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงเริ่มตั้งแต่ตัวครูต้องมีการบริหารจัดการในชั้นเรียน (Classroom Management) การที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น การบริหารจัดการในห้องเรียนเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงเริ่มตั้งแต่ตัวครูต้องมีการบริหารจัดการในชั้นเรียน การบริหารจัดการในชั้นเรียน (Classroom Management) การที่ครูผู้สอนจะจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น การบริหารจัดการในห้องเรียนเป็นเรื่องที่ครูผู้สอนต้องตระหนักถึงเริ่มตั้งแต่ตัวครูต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีบุคลิกภาพที่แสดงถึงความเมตตาและเป็นมิตรกับผู้เรียน รู้จักผู้เรียนเป็นรายบุคคล รู้ภูมิหลัง ความถนัดและความสนใจของผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนควรมีเครื่องมือ และทักษะในการรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจเป็นแบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ การทำสังคมมิติ และการศึกษารายกรณี เป็นต้น นอกจากนั้นการควบคุมชั้นเรียนเป็นเรื่องที่ครูควรให้ความสนใจ หากพบนักเรียนที่ปัญหาครูจะดำเนินการอย่างไร ครูต้องรู้ว่านักเรียนที่สอนอยู่ในวัยใด วัยของเขาสนใจใฝ่รู้อะไร หากครูออกแบบการจัดการเรียนได้สอดคล้องกับแต่ละเรียน เหมือนที่เราชอบเรียนวิชาอะไรในช่วงเด็กเพราะเราชอบครูใช่หรือไม่ช่วงวัยของผู้เรียน และสอดคล้องกับความถนัดของผู้เรียน จะส่งผลให้ผู้เรียนมีความสนใจและตั้งใจในนอกจากนี้ได้มีนักศึกษหลายท่านได้กำหนดความหมายของการจัดการชั้นเรียนไปในแนวเดียวกันดังนี้

Moore (2001) ให้คำจำกัดความว่า การบริหารจัดการชั้นเรียนเป็นกระบวนการของการจัดระบบระเบียบ และนำกิจกรรมของห้องเรียนให้เกิดการเรียนรู้ การบริหารจัดการชั้นเรียนมักจะถูกรับรู้ว่าเป็นเกี่ยวข้องกับการรักษาระเบียบวินัยและควบคุมชั้นอย่างไรก็ตาม การเข้าใจเช่นนี้ เป็น

เรื่องง่ายเกินไป ทั้งนี้เพราะ การบริหารจัดการชั้นเรียนมีหลายสิ่ง ที่มากกว่านั้นนั่นคือ การสร้างและดูแลเอาใจใส่บรรยากาศแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อให้อำนวยการเรียนรู้บรรลุตามเป้าหมายทางการศึกษา

Kauchak and Eggen (1998) ให้คำจำกัด ความว่า การบริหารการจัดชั้นเรียน ประกอบด้วย ความคิด การวางแผน และการปฏิบัติทั้งหลายทั้งปวงของครูที่สร้างสรรค์ สภาพแวดล้อมอย่างเป็นระบบระเบียบ และส่งเสริมการเรียนรู้ โดยเป้าหมายของการบริหารจัดการ (Management Goals) มี 2 ประการสำคัญ คือ

1. รังสรรค์สิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่จะส่งเสริมให้การเรียนรู้มีความเป็นไปได้มากที่สุด และครูจะสามารถสะท้อนการปฏิบัติงานของตนเองด้วยการถามตนเองสม่ำเสมอว่าระบบการบริหารจัดการเอื้ออำนวยให้นักเรียนได้เรียนรู้ได้อย่างไรเพียงใด
2. พัฒนานักเรียนให้มีศักยภาพในการจัดการและนำตนเองให้สามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง ดังนั้น การบริหารจัดการชั้นเรียนจึงเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความเข้าใจด้วยตนเอง ประเมินตนเอง และควบคุมดูแลตนเองได้อย่างเหมาะสมตามวัย

โบรफी (Brophy, 1996) กล่าวถึงการจัดการชั้นเรียนไว้ว่า หมายถึง การที่ครูสร้างและคงสภาพสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่นำไปสู่การจัดการเรียนการสอนที่ประสบความสำเร็จทั้งในด้านสิ่งแวดล้อม การสร้างกฎระเบียบและการดำเนินการที่ทำให้บทเรียนมีความน่าสนใจอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางวิชาการในชั้นเรียน

เบอร์เดน (Burden, 1995) ให้คำจำกัดความของการจัดการชั้นเรียนไว้ว่าเป็นยุทธศาสตร์และการปฏิบัติที่ครูใช้เพื่อคงสภาพความเป็นระเบียบเรียบร้อย

สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2548) ได้อธิบายความหมายของการจัดการห้องเรียนอย่างมีประสิทธิภาพว่า หมายถึง การสร้างและการรักษาสิ่งแวดล้อมของห้องเรียนเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน หรือหมายถึงกิจกรรมทุกอย่างที่ครูทำเพื่อจะช่วยให้การสอนมีประสิทธิภาพและนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้การจัดการสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อสนับสนุนให้เด็กเกิดการเรียนรู้ด้วยความสุข การจัดสภาพแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาด ความปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม

สนามเด็กเล่น ฯลฯ

5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อ

และเครื่องเล่น

6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการจัดการชั้นเรียน

1. การบริหารจัดการชั้นเรียน และการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การบริหารจัดการชั้นเรียนไม่ใช่จุดหมายปลายทาง แต่เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญของบทบาทความเป็นผู้นำของครู การบริหารจัดการชั้นเรียนไม่สามารถแยกจากหน้าที่การสอน เมื่อการวางแผนการสอน ก็คือ การที่ครูกำลังวางแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนให้เกิดเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้

2. เป็นไปไม่ได้ที่จะแยกการบริหารจัดการชั้นเรียนกับการทำหน้าที่การจัดการเรียนการสอน รูปแบบการสอนหรือกลยุทธ์ที่ครูเลือกใช้แต่ละรูปแบบก็มีระบบการบริหารจัดการของมันเองและมีภารกิจเฉพาะของรูปแบบหรือกลยุทธ์นั้น ๆ ที่จะมียุทธวิธีพลต่อพฤติกรรมทั้งของครูและนักเรียน เช่น ถ้าครูจะบรรยายก็จำเป็นที่บทเรียนจะต้องมีความตั้งใจฟัง ถ้าจะให้ให้นักเรียนทำงานกลุ่มวิธีการก็จะแตกต่างจากการทำงานโดยลำพังของแต่ละคนอย่างน้อยที่สุดก็คือการนั่ง ดังนั้นภารกิจการสอนจึงเกี่ยวข้องกับทั้งปัญหาการจัดลำดับวิธีการสอน ปัญหาของการจัดการในชั้นเรียนปัญหาการจัดนักเรียนให้ปฏิบัติตามกิจกรรม ครูที่วางแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและภารกิจ ก็คือ การที่ครูใช้การตัดสินใจอย่างฉลาดทั้งเวลา บรรยากาศทางกายภาพ และจิตวิทยา ซึ่งจะทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้และลดปัญหาด้านวินัยของนักเรียนก็จำเป็นที่บทเรียนจะต้องมีความตั้งใจฟัง ถ้าจะให้ให้นักเรียนทำงานกลุ่มวิธีการก็จะแตกต่างจากการทำงานโดยลำพังของแต่ละคนอย่างน้อยที่สุดก็คือการนั่ง ดังนั้นภารกิจการสอนจึงเกี่ยวข้องกับทั้งปัญหาการจัดลำดับวิธีการสอน ปัญหาของการจัดการในชั้นเรียนปัญหาการจัดนักเรียนให้ปฏิบัติตามกิจกรรม ครูที่วางแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งกิจกรรมการเรียนการสอนและภารกิจ ก็คือ การที่ครูใช้การตัดสินใจอย่างฉลาดทั้งเวลา บรรยากาศทางกายภาพ และจิตวิทยา ซึ่งจะทำให้เกิดบรรยากาศการเรียนรู้และลดปัญหาด้านวินัยของนักเรียน

3. การบริหารชั้นเรียนเป็นความท้าทายของการเป็นครูมืออาชีพ ความสามารถของครูในการแสดงภาวะผู้นำ ด้วยการที่สามารถจะบริหารการจัดการชั้นเรียนทั้งด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การบริหารจัดการบรรยากาศในห้องเรียน การดูแลพฤติกรรมด้านวินัยให้เกิดความร่วมมือในการเรียนจนเกิดการเรียนรู้ และมีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร

การเตรียมตัวเพื่อการบริหารจัดการชั้นเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

1. ครูที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะสร้างข้อกำหนดที่ชัดเจน และมีขั้นตอนการปฏิบัติที่จะนำไปสู่พฤติกรรมที่ชัดเจน และจัดกิจกรรมในห้องเรียนให้ประสานสอดคล้องด้วยความระมัดระวังในระหว่างที่เกิดการเปลี่ยนคาบสอนในตอนเริ่มต้นและสิ้นสุดการเรียนการสอน

2. ครูที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพจะพัฒนาระบบในการยึดเหนี่ยวนักเรียนให้รับผิดชอบการเรียนและพฤติกรรมในห้องเรียน

3. นอกเหนือจากการจะต้องมีทักษะในการวางแผนและการดำเนินการให้เกิดความสอดคล้อง ครูก็ยังต้องเผชิญกับความยุ่งยากลำบากหรือนักเรียนที่ไม่ตั้งใจเรียนที่มักจะก่อความมากกว่าจะร่วมมือในกิจกรรมการเรียนรู้อีกด้วย

4. ครูที่สามารถบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพจะต้องมีทักษะในการเข้าไปสอดแทรกแก้ปัญหาโดยทันทีกับนักเรียนที่สร้างปัญหาและต้องดำเนินการด้วยความยุติธรรมด้วย

5. ครูที่สามารถบริหารจัดการได้ย่อมรับในสำคัญของอิทธิพลระหว่าง บุคคล คนแต่ละคนสามารถจะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่นได้ด้วยวิธีการ 5 วิธี คือ

5.1 ความสามารถในการควบคุมและให้รางวัลที่มีค่า

5.2 ความสามารถในการที่จะระงับการให้รางวัล

5.3 ความมีอำนาจโดยกฎหมาย ซึ่งเป็นทรัพย์สินสมบัติที่มีมาพร้อมกับตำแหน่ง

หน้าที่

5.4 ความเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือมีความรู้เฉพาะทาง

5.5 ความเป็นผู้มีเสน่ห์ หรือเป็นสมาชิกของกลุ่มที่มีอิทธิพล

6. ครูสามารถจะกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรมที่คาดหวังได้ด้วยการยกย่องชมเชย การให้รางวัลและการลงโทษ

7. วิธีการบริหารจัดการชั้นเรียน เป็นต้นว่า การยืนยันความถูกต้องเกี่ยวกับความประพฤติ ความคาดหวัง เมื่อครูวางแผนกำหนดเวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ หรือพิจารณาว่าจะใช้พื้นที่ในห้องเรียนทำประโยชน์อะไรได้บ้าง ก็คือ ครูกำลังตัดสินใจครั้งสำคัญในการพิจารณาว่าจะทำให้เกิดผลต่อระบบบริหารจัดการชั้นเรียน ในทำนองเดียวกันทุกกลยุทธ์ที่จะสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ที่สร้างผลผลิต เช่น การช่วยให้ชั้นเรียนพัฒนาการทำงานเป็นกลุ่ม สร้างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และทำให้เกิดความซื่อสัตย์ จริงใจ เปิดเผย ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบสำคัญในการบริหารจัดการชั้นเรียนความสำคัญของการบริหารจัดการชั้นเรียน

การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม

2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน นักเรียนจะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว

3. ช่วยส่งเสริมสภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่งไม่ใกล้กระดานดำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา ฯลฯ
4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน
5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การฝึกให้มีอัธยาศัยไมตรีในการอยู่ร่วมกัน ฯลฯ
6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตาเอื้ออารีต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

ขอถ่ายภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

ห้องเรียนเป็นสถานที่สำคัญที่ผู้สอนกับผู้เรียนร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด ในห้องเรียนประกอบด้วยผู้สอน ผู้เรียน โต๊ะม้านั่งสำหรับผู้สอน และสำหรับผู้เรียน กระดานดำ ป้ายนิเทศ สื่อการเรียนการสอน ครุภัณฑ์อื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาในแต่ละระดับชั้น และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ ภายในห้องเรียน เช่น น้ำดื่ม เครื่องไฟฟ้า เป็นต้น นอกจากนี้ภายในห้องเรียน ผู้สอนกับผู้เรียนจะร่วมกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่หลักสูตรกำหนด เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียน ส่วนวิธีการสอน วิธีเลือกสื่อการสอน และวิธีการประเมินผลการจัดกิจกรรมให้บรรลุเป้าหมายจำเป็นต้องเข้าใจถึงธรรมชาติของผู้เรียน และสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับลีลาการเรียนของผู้เรียนแต่ละคน

ลักษณะที่ดีของการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ พอสรุปได้ดังนี้

1. สภาพห้องเรียน ควรจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียนให้ถูกหลักวิชา โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดยอิงทฤษฎีทางจิตวิทยาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น ห้องเรียนไม่ควรมีความเสียงรบกวน มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก ภายในห้องเรียนควรตกแต่งให้สวยงามมีโต๊ะม้านั่งอย่างเพียงพอ และมีขนาดที่เหมาะสมกับผู้เรียน
2. แบบเรียนหรือบทเรียนหรือสื่อหลักสูตร ควรมีปริมาณให้พอเพียงและเหมาะสมกับวัย กับระดับความรู้ ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน นอกจากนี้ เอกสารหลักสูตรสำหรับผู้สอนควรจัดไว้ให้เพียงพอ
3. อุปกรณ์การศึกษาหรือสื่อการเรียนการสอน ควรจัดทำให้มีปริมาณอย่างเพียงพอเหมาะสม ทันสมัย และถูกต้อง
4. บรรยากาศในห้องเรียน ควรร่วมมือกันสร้างบรรยากาศทางการเรียนให้เหมือนโลกของความเป็นจริง
5. กิจกรรมการเรียนการสอน ควรจัดให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประกอบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้รับความรู้สึกในความสำเร็จ และได้แรงเสริมทันที

6. สภาพห้องเรียนควรสะอาด จัดอุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างมีระเบียบ จัดให้มีที่ว่างส่วนบุคคล และจัดสภาพห้องเรียนให้ผู้เรียนไม่รู้สึกรอแออัด

ขอข่ายของการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ขอข่ายเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนประกอบด้วย

1. การจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียน เป็นการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการจัดวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ รวมทั้งการจัดโต๊ะม้านั่ง มุมห้องเรียน แสงสว่าง ทิศทางลม และการถ่ายเทอากาศ
2. หลักสูตร บทเรียน และแบบเรียน
3. ลักษณะของผู้เรียน
4. ลักษณะของผู้สอน
5. สื่อการเรียนการสอนและแหล่งการเรียนรู้ใหม่ในระบบสารสนเทศ
6. พฤติกรรมการสอนและวิธีสอน
7. พฤติกรรมการเรียน และลีลาการเรียน
8. ระบบการใช้สื่อการเรียนการสอน
9. บรรยากาศในห้องเรียน
10. รูปแบบและผลกระทบของกิจกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียน
11. สภาพแวดล้อมทางการเรียน โดยใช้แบบวัดสภาพแวดล้อมทางการเรียน

(Learning Environment Inventory : LEI) แบบวัดนี้สร้างขึ้นโดยอาศัยพื้นฐานทางทฤษฎีของเกทเชลท์ และเทเลินที่พิจารณาเห็นว่า ห้องเรียนเป็นระบบสังคมที่ทำให้เกิดปฏิสัมพันธ์ระหว่างความต้องการของบุคคลและความคาดหวังในด้านบทบาท ทำให้เกิดบรรยากาศที่สามารถทำนายพฤติกรรมและการเรียนรู้ได้

ผลการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ผลการวิจัยในประเทศเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้โดยตรงมีค่อนข้างจำกัด ส่วนใหญ่เป็นการวิจัยที่ได้จากการวิจัยประเด็นต่าง ๆ ดังที่ได้กล่าวมาในหัวข้อขอข่ายการวิจัยเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ ดังนั้นผลการวิจัยโดยตรงเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้ทั้งด้านกายภาพ จิตภาพ และสังคม จึงต้องวิเคราะห์จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ประกอบอย่างไรก็ตาม ได้มีการศึกษาเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนโดยตรง เช่น โครงการศึกษาสภาพแวดล้อมในห้องเรียน (IEA : Classroom Environment Study) ซึ่งเป็นโครงการร่วมมือระหว่างประเทศที่เป็นสมาชิกของ IEA (International Association for the Evaluation of Educational Achievement) ซึ่งเป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมในห้องเรียนที่เกี่ยวกับพฤติกรรมการสอนของครู เพื่อให้ได้สารสนเทศในการปรับปรุงพฤติกรรมการสอน การตั้งคำถาม และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ผลการวิจัยพบปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ 1) ปัญหาด้านสมรรถภาพของผู้สอน 2) ปัญหาด้านการใช้หลักสูตรและสื่อ

จากแหล่งการเรียนรู้ และ 3) ปัญหาด้านพฤติกรรมการสอนและพฤติกรรมนักเรียนจากข้อมูลเบื้องต้นจะเห็นว่า การวางแผนสภาพแวดล้อมยุคใหม่นั้นสอดคล้องกับความคิดของเทียน ทองแก้ว (2538) ดังนี้ ตามหลักจิตวิทยา สภาพแวดล้อมโดยรอบมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของบุคคล บุคคลที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดีย่อมปรับพฤติกรรมของตนเองตามสภาพแวดล้อมไปในแนวที่ดี เรียกว่าปรับตัวไปในทางที่จะก่อให้เกิดเป็นการเรียนรู้ที่ดี ในทางการศึกษาหรือการเรียนการสอนจึงได้เน้นให้มีการจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้โดยรอบตัวผู้เรียน โดยเฉพาะการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนซึ่งจะมีอิทธิพลต่อนักเรียนเป็นอย่างมาก เนื่องจากผู้เรียนจะต้องใช้เวลาอยู่ในห้องเรียนสัปดาห์ละไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมง และครูก็ได้ใช้ห้องเรียนเป็นแหล่งกลางในการจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน ดังนั้นการจัดห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการสอนของครูจึงเป็นเรื่องสำคัญในการสร้างประสิทธิภาพทางการเรียนรู้สำหรับผู้เรียน สังคมสารสนเทศเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ ความรู้ ข้อมูล ข่าวสารคือพลังในการขับเคลื่อน และการอยู่รอดของสังคมใหม่นี้ ประเทศที่มีเทคโนโลยีขั้นสูงได้เปลี่ยนฐานทางเศรษฐกิจเป็นฐานทางด้านความรู้ สถาบันการศึกษา จึงต้องไม่จำกัดบทบาทของตัวเองเพียงสถานที่ป้อนความรู้ให้กับผู้เรียน หากแต่ต้องเป็นสถานที่ที่มีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนรู้จักแสวงหาความรู้และเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคม เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ได้เข้ามามีบทบาทที่สำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้โดยไม่ได้จำกัดตัวเองเพียงสื่อในกระบวนการสื่อสารการศึกษา หากแต่ขยายไปสู่การสร้างสภาพแวดล้อมใหม่เพื่อการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนทั้งโดยไม่จำกัดเพียงภายในสถาบันการศึกษา บ้าน ชุมชน ต่างเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ หากมีการจัดการที่ดี ขอบข่ายของการบริหารสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารสิ่งแวดล้อมมีนักการศึกษาหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เสนอแนวดำเนินการโดยแยกเป็น 3 ด้านคือด้านการบริหารจัดการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและด้านการจัดการเรียนการสอนโดยมีรายละเอียดแต่ละด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

เริงวรรณ เสวกวรรณ (2544) กล่าวว่า การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศจะต้องเลือกวิธีการที่เหมาะสมเพื่อสนองความต้องการด้านความเข้าใจความร่วมมือและเจตคติของบุคลากรวิธีที่นิยมปฏิบัติคือการเยี่ยมชมชั้นเรียนและการให้คำแนะนำปรึกษาหารือ

2. ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

สมทรง อินสว่าง (2546) กล่าวว่า การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่ตინั้นควรคำนึงถึงหลักสำคัญ 4 ประการ คือ ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ ความปลอดภัยจากโรคติดต่อ

ความรุ่มร้อนสวຍงามและความสะดวกสบาย และความเหมาะสมกับพัฒนาการทางร่างกายของเด็ก โดยการดำเนินการแต่ละด้านมีดังนี้

ประการที่ 1 ความปลอดภัยจากอุบัติเหตุ การที่เด็กต้องใช้เวลาอยู่ในสถานศึกษาแต่ละวันเป็นเวลาหลายชั่วโมงย่อมมีโอกาสเกิดอุบัติเหตุขึ้นได้ ถ้าสถานศึกษาจัดสภาวะสิ่งแวดล้อมไม่ปลอดภัย อุบัติเหตุที่พบบ่อยในสถานศึกษามีลักษณะต่าง ๆ กัน ได้แก่ การพลัดตกหกล้ม การถูกของแหลมของมีคม อุบัติเหตุจากการเรียนการสอน การเล่นเกม การทดลองทางวิทยาศาสตร์ อุบัติเหตุจากการชำรุดทรุดโทรมของอาคารเรียนและสิ่งก่อสร้างในสถานศึกษา อุบัติเหตุจากการจราจรบริเวณทางเข้าทางออกของสถานศึกษาและภายในสถานศึกษา เป็นต้น การจัดการป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษานั้นอาจดำเนินการดังนี้

1. จัดสถานที่ตัวอาคารและสภาพแวดล้อมให้ถูกหลักสุขาภิบาล
2. หมั่นตรวจสอบอาคารเรียนสิ่งก่อสร้างและสภาวะแวดล้อมเสมอๆ

ถ้าพบสิ่งชำรุดทรุดโทรมควรรีบเร่งแก้ไขซ่อมแซมทันที

ต่าง ๆ

เครื่องมื่อดับเพลิง

3. ติดป้ายประกาศเตือนนักเรียนให้รู้จักระมัดระวังอุบัติเหตุอันตราย
4. จัดหาอุปกรณ์ป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุในสถานศึกษาเช่น
5. จัดให้มีการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา

ประการที่ 2 ความปลอดภัยจากโรคติดต่อ ต่อเนื่องจากสถานศึกษาเป็นที่ชุมนุมของนักเรียน ซึ่งมาจากครอบครัวที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกัน ถ้านักเรียนคนใดคนหนึ่งเป็นโรคติดต่อย่อมมีโอกาสแพร่กระจายในหมู่นักเรียนด้วยกันได้ง่าย นอกจากนี้นักเรียนอาจนำโรคติดต่อจากสถานศึกษาไปสูบ้านและชุมชนที่ตนอาศัย ในการจัดการสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาเพื่อให้ปลอดภัยจากโรคติดต่อ นั้นจะต้องดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

1. น้ำดื่มน้ำใช้จัดให้มีน้ำดื่มน้ำใช้ที่สะอาดมีคุณภาพตามมาตรฐาน น้ำดื่มมีปริมาณเพียงพอไว้ใช้ในสถานศึกษา
2. อาหารมีการควบคุมดูแลการจัดอาหารกลางวันในสถานศึกษาหรือการจำหน่ายอาหารในสถานศึกษา โดยอาหารที่นำมาจำหน่ายควรมีลักษณะสดสะอาดถูกหลักอนามัย มีคุณค่าทางอาหาร และมีราคาพอสมควรที่เด็กนักเรียนจะซื้อรับประทานได้ ผู้ปรุงและผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับอาหารต้องมีสุขภาพอนามัยดี ไม่เป็นโรคติดต่อ มีสุขนิสัยที่ดีในการปฏิบัติงาน รักษาร่างกายให้สะอาดอยู่เสมอ เล็บมือตัดให้สั้น ใช้ผ้าเช็ดหน้าปิดปากเวลาไอหรือจาม สวมตาข่ายคลุมผม และมีผ้ากันเปื้อน

3. การกำจัดอุจจาระปัสสาวะในสถานศึกษา ควรจัดให้มีห้องส้วมที่สะอาดถูกหลักสุขาภิบาลและมีจำนวนเพียงพอ ห้องส้วมต้องหมั่นดูแลให้สะอาดอยู่เสมอ

4. การกำจัดขยะมูลฝอยสถานศึกษาควรมีถังรองรับขยะมูลฝอยที่ถูกสุขลักษณะไว้ใช้ลักษณะของถังควรทำด้วยวัสดุที่คงทนแข็งแรงไม่รั่วซึมมีฝาปิดมิดชิดและขยะที่รวบรวมได้นั้นต้องนำไปกำจัดให้ถูกหลักสุขาภิบาลทุกวัน

5. การกักน้ำทิ้งสถานศึกษาควรมีระบบระบายน้ำทิ้งและระบบบำบัดน้ำทิ้งที่ถูกหลักสุขาภิบาล

6. การควบคุมแมลงและพาหะนำโรค สถานศึกษาควรมีวิธีการควบคุมและป้องกันแมลงและสัตว์นำโรคด้วย เช่น จัดบริเวณสถานศึกษาให้เป็นระเบียบเรียบร้อย รักษาความสะอาดอาคารสิ่งก่อสร้างและบริเวณโดยรอบ เพื่อมิให้เป็นแหล่งที่พักอาศัยของพาหะนำโรค เช่น แมลงวัน แมลงสาบ หนูและอย่าให้มีน้ำขังบริเวณสถานศึกษาจนเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ยุงได้

ประการที่ 3 ความร่มรื่นสวยงามและความสะอาดสบายจะมีส่วนช่วยส่งเสริมทั้งสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตของเด็ก ซึ่งการจัดให้สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงามและความสะอาดสบาย สามารถดำเนินการโดยมีการจัดตกแต่งอาคารเรียนบริเวณและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม โดยการจัดทำสนามหญ้าสวนหย่อมปลูกไม้ยืนต้นไม้ดอกไม้ประดับให้มีร่มเงาสวยงาม นอกจากนี้สถานศึกษาควรจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้เด็กพอสมควร เช่น มีแสงสว่างมีสนามเด็กเล่น สนามกีฬา ห้องพยาบาล ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่นั่งพักผ่อน เพราะสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กคลายความเคร่งเครียด และเด็กจะได้รับความสบายใจและมีสุขภาพจิต

ประการที่ 4 ความเหมาะสมกับพัฒนาการทางร่างกายของเด็ก ซึ่งดำเนินการโดยจัดสภาพสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการทางร่างกายของเด็ก เช่น การจัดโต๊ะเรียนและเก้าอี้ให้พอดีกับขนาดร่างกายของเด็กนักเรียน จัดให้มีแสงสว่างและการระบายอากาศที่พอเพียงในแต่ละห้องเรียน จัดให้มีการเล่นกีฬาการออกกำลังกาย และมีเครื่องกีฬาที่เหมาะสมกับนักเรียนแต่ละวัย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541) ได้กำหนดแนวปฏิบัติในการจัดสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษาไว้ 4 ประการ ดังนี้ ประการแรกสถานศึกษารับนโยบายจากสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ดำเนินการพัฒนาให้เหมาะสมกับท้องถิ่นโดยจัดทำแผนงานและโครงการด้านสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา การพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม เพื่อการเป็นแบบอย่างที่ดี ประการต่อมาการพัฒนาอาคารสถานที่บริเวณสถานศึกษาให้ร่มรื่นสวยงามสะอาดและปลอดภัย เพื่อสถานศึกษาจะได้มีอาคารสถานที่ที่ถูกสุขลักษณะตามความเหมาะสม และประการสุดท้าย สถานศึกษากำหนดแนวปฏิบัติในด้านการประหยัดน้ำ ประหยัดไฟฟ้า และการกำจัดขยะ

มูลฝอย เพื่อให้บุคลากรในสถานศึกษาทุกคนมีความรู้ความเข้าใจตระหนักและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการประหยัดน้ำการประหยัดไฟฟ้าและการกำจัดขยะ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กำหนดแนวทางในการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. บริเวณสถานศึกษาต้องพัฒนาให้ร่มรื่นสวยงามสะอาดปลอดภัยโดยดำเนินการดังนี้

1.1 สถานศึกษาที่มีพื้นที่มากให้ปลูกป่าทำแปลงเกษตรสวนหย่อมสวนสมุนไพรสวนไม้ในวรรณคดีหรือสวนวิทยาศาสตร์ฯลฯ

1.2 ปลูกไม้ดอกไม้ประดับไม้ยืนต้นเพื่อความร่มรื่นสวยงาม

1.3 จัดทำรางระบายน้ำเพื่อไม่ให้น้ำท่วมขัง

1.4 จัดให้มีป้ายชื่อสถานศึกษาที่สวยงามอยู่เสมอ

1.5 จัดให้มีรั้วที่เหมาะสมตามสภาพแวดล้อม

1.6 จัดสนามกีฬาให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้

1.7 จัดให้มีสนามเด็กเล่นที่เหมาะสมและปลอดภัย

1.8 จัดบริเวณสถานศึกษาให้สะอาดเรียบร้อยอยู่เสมอ

1.9 จัดให้มีสถานที่พักผ่อนภายในบริเวณสถานศึกษา

1.10 จัดสภาพแวดล้อมภายในบริเวณสถานศึกษาให้เกิดความสวยงาม

ไม่ทรุดโทรม

2. บริเวณอาคารเรียนอาคารประกอบและบริเวณอื่น ๆ ต้องพัฒนาให้สะอาดปลอดภัยถูกสุขลักษณะและสวยงามโดยดำเนินการดังนี้

2.1 อาคารเรียนมั่นคงแข็งแรงอยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ดี

2.2 พื้นอาคารและบริเวณทางเท้ารอบอาคารสะอาดอยู่เสมอ

2.3 จัดให้มีแสงสว่างในห้องเรียนอย่างเพียงพอ

2.4 จัดให้มีการระบายอากาศในห้องเรียนอย่างเหมาะสม

2.5 จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้สวยงามมีมุมต่าง ๆ เช่น มุมหนังสือ มุมสบาย มุมอนามัย ป้ายนิเทศ ป้ายแสดงผลงาน ตู้เก็บอุปกรณ์การเรียน เป็นต้น

2.6 จัดให้มีสถานที่รับประทานอาหารอย่างเพียงพอ

2.7 สถานที่ประกอบอาหารสะอาดและถูกสุขลักษณะ

2.8 จัดให้มีภาชนะปกปิดอาหารเพื่อให้เกิดความปลอดภัยจากพาหะนำโรค

2.9 จัดให้มีส้วมถูกสุขลักษณะและมีจำนวนเพียงพอสำหรับนักเรียน

2.10 ส้วมต้องไม่มีกลิ่นเหม็นรบกวนไม่เปียกชื้นและสะอาดอยู่เสมอ

- 2.11 บ่อพักส้วมต้องมิดชิดป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อโรค
- 2.12 อุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ ภายในส้วมถูกสุขลักษณะมีความสะอาด
- 2.13 จัดน้ำสะอาดให้นักเรียนดื่มตลอดปี
- 2.14 จัดให้มีแก้วน้ำส่วนตัวสำหรับนักเรียนทุกคน
- 2.15 จัดให้มีที่ล้างมือสำหรับนักเรียน
- 2.16 จัดที่ระบายน้ำทิ้งและระบายน้ำเสีย
- 2.17 จัดทำรางระบายน้ำรอบๆอาคารเรียนและอาคารประกอบ
- 2.18 ต่อท่อระบายน้ำจากห้องน้ำอ่างล้างมือลงสู่ท่อระบายน้ำและเปิดลงสู่ท่อ

สาธารณะหรือระบายลงสู่บ่อซึมตามความเหมาะสม

- 2.19 จัดหาภาชนะรองรับขยะให้เพียงพอโดยมีถังขยะ
- 2.20 จัดให้มีที่กำจัดขยะที่เหมาะสมตามสภาพสถานศึกษา

ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญต่อการบริหารงานด้านอาคารสถานที่และการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความเหมาะสมของสภาพปัญหาและขนาดของสถานศึกษา ซึ่งสิ่งที่เป็นบทบาทของผู้บริหารในการบริหารสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษานั้น มีนักวิชาการและหน่วยงานต่าง ๆ ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้

สมคิด บางโม (2545) ได้กล่าวว่า สถานที่ตั้งของอาคารเรียนห้องเรียนอาคารประกอบ การดูแล บำรุงรักษา และการปรับปรุงอาคารสถานที่ การบริหารอาคารสถานที่ การวางแผน การใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด การสร้างและจัดหาอาคารเพิ่มเติม เป็นคณะกรรมการควบคุมการก่อสร้างอาคาร ให้ความรู้เรื่องการใช้อาคารสถานที่ แต่งตั้งเวรยามในการควบคุมดูแลอาคารสถานที่ ประดับตกแต่งบริเวณโรงเรียนให้ดูสะอาด มีบรรยากาศดี ดูแลความสะอาดเรียบร้อยของอาคารสถานที่ ประเมินผลการใช้อาคารสถานที่ สรุปปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น และหาข้อเสนอแนะพร้อมแนวทางแก้ไข

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2542) ได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารในการบริหารอาคารสถานที่บรรยากาศสภาพแวดล้อมไว้ดังต่อไปนี้

1. งานจัดสร้างอาคารสถานที่ผู้บริหารมีบทบาทดังนี้
 - 1.1 ขอบประมาณจัดสร้างอาคารสถานที่
 - 1.2 ควบคุมการก่อสร้างอาคารให้ถูกต้องและเป็นไปตามระเบียบและ
- 1.3 ดำเนินการเกี่ยวกับการรื้อถอนอาคารให้ถูกต้องตามระเบียบและ

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- 1.4 จัดการเกี่ยวกับที่ดินของสถานศึกษาให้ถูกต้องตามระเบียบว่าด้วยที่
ราชพัสดุ
- 1.5 ร่วมกับบุคลากรในสถานศึกษาและชุมชนแก้ปัญหาการขาดแคลน
อาคารสถานที่ในกรณีที่มีงบประมาณของทางราชการไม่เพียงพอ
- 1.6 จัดให้มีการตกแต่งอาคารสถานที่ให้เป็นระเบียบเรียบร้อยสะอาด
สวยงาม
2. การใช้อาคารสถานที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทดังนี้
- 2.1 ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า
โดยให้บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม
- 2.2 จัดให้มีแผนผังบริเวณสถานศึกษาอาคารประกอบห้องเรียน
และห้องพิเศษ
- 2.3 จัดให้มีการทำตารางการใช้อาคารสถานที่
- 2.4 ให้บริการด้านอาคารสถานที่แก่ชุมชนในกิจกรรมของชุมชน
3. งานบำรุงรักษาอาคารสถานที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทดังนี้
- 3.1 ตรวจสอบสภาพของอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ
- 3.2 จัดให้มีการซ่อมแซมอาคารสถานที่ที่ชำรุด
- 3.3 จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร
- 3.4 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่
4. งานควบคุมดูแลอาคารสถานที่ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทหน้าที่ดังนี้
- 4.1 จัดเวรยามดูแลสถานที่ให้เป็นไปตามระเบียบว่าด้วยการรักษาความ
ปลอดภัย
- 4.2 ตรวจสอบตราการใช้อาคารสถานที่ให้เป็นไปตามข้อตกลงร่วมกันระหว่าง
บุคลากร
- 4.3 ดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้องเมื่อมีผู้ขอใช้อาคารสถานที่
- 4.4 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบดูแลอาคารสถานที่
5. งานประเมินผลการใช้อาคารสถานที่
- 5.1 ประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอ
- 5.2 ให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเสนอแนะเพื่อปรับปรุงการดำเนินงาน
- 5.3 ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการประเมินผลการรักษาอาคาร
สถานที่เท่าที่นักเรียนจะมีส่วนร่วมได้

5.4 ใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการประเมินผลการดำเนินงานอาคารสถานที่และ
รับฟังความคิดเห็นจากชุมชน

สรุปได้ว่า การจัดการสิ่งแวดล้อมทางกายภาพในสถานศึกษา เป็นการสร้างความร่มรื่นสวยงามและความสะอาดสบาย จะมีส่วนช่วยส่งเสริมทั้งสุขภาพทางกายและสุขภาพทางจิตของเด็ก ซึ่งการจัดให้สถานศึกษามีความร่มรื่นสวยงามและความสะอาดสบาย สามารถดำเนินการโดยมีการจัดตกแต่งอาคารเรียน บริเวณและสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้เกิดความร่มรื่นสวยงาม โดยการจัดทำสนามหญ้า สวนหย่อมปลูกไม้ยืนต้น ไม้ดอกไม้ประดับให้มีร่มเงาสวยงาม

แนวปฏิบัติในการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้กำหนดแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินงานการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษาในสถานศึกษา ดังนี้

1. กำหนดนโยบายและแผนปฏิบัติที่ส่งเสริมการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม บุคลากรในสถานศึกษานักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย และร่วมจัดทำแผนพัฒนาสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา
2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการบูรณาการสิ่งแวดล้อมศึกษาในแต่ละกลุ่มประสบการณ์ และครูผู้สอนจะต้องเขียนแผนการสอนที่ระบุวัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อมไปพร้อม ๆ กับวัตถุประสงค์เนื้อหาและกิจกรรมที่มีอยู่แล้วในหลักสูตร สำหรับแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยการบูรณาการนั้น ครูต้องเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และเข้าใจเกี่ยวกับปัญหาสาเหตุและผลกระทบของปัญหาสิ่งแวดล้อม สอนในสิ่งแวดล้อม โดยนำผู้เรียนเข้าไปศึกษาในสภาพแวดล้อมจริง เช่น ในชุมชนในป่า ฯลฯ เพื่อให้เด็กเกิดความซาบซึ้งและทัศนคติที่ดีต่อการอนุรักษ์และสอนเพื่อสิ่งแวดล้อม โดยให้ผู้เรียนได้นำไปปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
3. การจัดการอาคารเรียนบริเวณสถานศึกษาและห้องเรียนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา มีการวางแผนผังของสถานศึกษา จัดห้องเรียนอาคารเรียนและบริเวณสถานศึกษาให้สะอาดร่มรื่น สวยงาม จัดให้มีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ มีการทำเกษตรกรรมผสมผสาน ทั้งนี้เพื่อให้เอื้อและเป็นสื่อในการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา
4. การสร้างบรรยากาศและความรู้สึกที่ดีระหว่างบุคลากร นักเรียนและชุมชน บุคลากรในสถานศึกษา นักเรียนและชุมชน มีความรัก ความสามัคคี และเอื้ออาทรต่อกัน มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น มีทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษาและชุมชน รวมทั้งบุคลากรในสถานศึกษา และคนในชุมชน ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

5. บุคลากรในสถานศึกษาและนักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อมสถานศึกษา
ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานกิจกรรมและ
การประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา

6. ชุมชนองค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม
ของสถานศึกษา สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการวางแผน
และพัฒนากิจกรรมทางสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7. มีการจัดการและการกำจัดขยะ มีนโยบายและมาตรการเกี่ยวกับการจัดการ
และการกำจัดขยะ และสามารถนำไปปฏิบัติจริง เช่น ลดการซื้อสินค้าที่ก่อให้เกิดขยะ จัดหาถังขยะ
จัดหาถังแยกประเภทขยะ นำขยะที่ใช้น้ำกลับมาใช้ใหม่ หรือนำไปกำจัดอย่างถูกวิธี

8. มีการประหยัดพลังงาน กำหนดมาตรการในการประหยัดพลังงานในสถานศึกษา
และดำเนินการอย่างจริงจัง เช่น เลือกใช้อุปกรณ์ไฟฟ้าที่ประหยัดพลังงาน และตรวจสอบบำรุงรักษา
ให้ใช้การได้ดีอยู่เสมอ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประหยัดพลังงาน เช่น ตัดแต่งต้นไม้รอบอาคาร
ต่าง ๆ ให้โปร่ง เพื่อให้อาคารได้รับแสงจากภายนอก ภายในอาคารควรใช้สีที่สว่างเพื่อลดการใช้
พลังงานไฟฟ้า รมรณรงค์ให้นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาช่วยกันประหยัดพลังงาน ทั้งใน
สถานศึกษาและชุมชน

9. มีการประหยัดน้ำกำหนดมาตรการในการประหยัดน้ำและดำเนินการอย่างจริงจัง
เช่น มีการบำบัดน้ำเสีย นำน้ำที่ผ่านการใช้หรือบำบัดแล้วมาใช้อย่างเหมาะสม กักเก็บน้ำจาก
ธรรมชาติไว้อุปโภคและบริโภค สักรวจซ่อมบำรุงรักษาอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้ใช้การได้ดีอยู่เสมอ รมรณรงค์ให้
นักเรียนและบุคลากรในสถานศึกษาช่วยกันประหยัดน้ำทั้งในสถานศึกษาและชุมชน

10. มีการจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อส่งเสริมหลักสูตรสถานศึกษาสนับสนุนให้มี
การจัดกิจกรรมสิ่งแวดล้อมศึกษา เพื่อเสริมหลักสูตร เช่น การจัดตั้งชมรมสิ่งแวดล้อม การศึกษา
นอกสถานที่ การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร การใช้เสียงตามสาย และการประกวดต่าง ๆ
ทางสิ่งแวดล้อม เช่น การวาดภาพ การเขียนบทกลอน การประกวดคำขวัญ การได้วาที ฯลฯ

11. มีการประเมินผลการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา บุคลากรในสถานศึกษา
นักเรียนและชุมชนมีส่วนร่วมในการติดตามประเมินผล และนำผลการประเมินไปปรับปรุง
การดำเนินงานทางด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา

การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของสถานศึกษา

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน และกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่แก่นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียน ที่มีบรรยากาศแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ที่เป็นระเบียบเรียบร้อย มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใสก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจ มาโรงเรียน เข้าห้องเรียนและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม/การเรียนการสอน ดังนั้น ผู้เป็นครูจึง ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัด บรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่ หลักสูตรได้กำหนดไว้

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวย ต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน นักเรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนและในการเรียนร่วมกับเพื่อน ๆ ถ้าครูผู้สอนสามารถสร้างความรู้สึกลึกซึ้งนี้ให้เกิดขึ้นต่อนักเรียนได้ก็นับว่าครูได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศชาติให้เติบโตขึ้น อย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยแท้จริง ดังนั้น การสร้าง บรรยากาศในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไปทำให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม
2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน นักเรียนจะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว
3. ช่วยส่งเสริมสภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่งไม่ใกล้กระดานดำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา ฯลฯ
4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน
5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การฝึกให้มีอัธยาศัยไมตรีในการอยู่ร่วมกัน ฯลฯ

6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่
เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตาเอื้ออารีต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมและสร้างเสริมผู้เรียนใน
ด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข
รักการเรียน และเป็นคนใฝ่เรียนใฝ่รู้ในที่สุด

บรรยากาศที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต่างปรารถนาให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนิน
ไปอย่างราบรื่น และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร บรรยากาศใน
ชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ความปรารถนานี้เป็นจริง

พรณี ชูทัย (2522) กล่าวถึงบรรยากาศในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการ
สอน จัดแบ่งได้ 6 ลักษณะ สรุปได้ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) เป็นบรรยากาศที่ครูกระตุ้นให้กำลังใจ
นักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน นักเรียนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและพยายาม
ทำงานให้สำเร็จ
2. บรรยากาศที่มีอิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่นักเรียนมีโอกาสได้คิด
ได้ตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดด้วย โดยปราศจากความกลัว
และวิตกกังวล บรรยากาศเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ
โดยไม่รู้สึกรังเกียจ
3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (Respect) เป็นบรรยากาศที่ครูรู้สึก
นักเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ อันส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเอง
และเกิดความยอมรับนับถือตนเอง
4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจ
ซึ่งมีผลต่อความสำเร็จในการเรียน การที่ครูมีความเข้าใจนักเรียน เป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ
จะทำให้ให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียน และรักการมาเรียน
5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) การควบคุมในที่นี้หมายถึง การฝึกให้
นักเรียนมีระเบียบวินัย มิใช่การควบคุม ไม่ให้มีอิสระ ครูต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียนและ
ฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างมีขอบเขต
6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนเกิดความรู้สึก
ประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้อย่างดีดีขึ้น ผู้สอนจึงควรพูดถึงสิ่งที่ผู้เรียน
ประสบความสำเร็จให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนึงถึงแต่สิ่งที่ล้มเหลว

เพราะการที่คนเราคำนึงถึงแต่ความล้มเหลวจะมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ดีขึ้น

บรรยากาศทั้ง 6 ลักษณะนี้ มีผลต่อความสำเร็จของผู้สอนและความสำเร็จของผู้เรียนผู้สอนควรสร้างให้เกิดในชั้นเรียน

วสันต์ ธีระนุรักษ์ (2529) ได้กล่าวว่า อาคารสถานที่ คือ ตึกบ้านเรือน ร้านแพ คลังสินค้า สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นใด ซึ่งบุคคลได้เข้าอยู่หรือเข้าใช้สอยได้ รวมทั้ง ทัศนทัศน์หรือสิ่งปลูกสร้างอันเป็นชุมชนของประชาชน ไม่ว่าจะในร่มหรือกลางแจ้งและโดยเฉพาะที่ซึ่งติดต่อกับทางสาธารณะนั้น ให้หมายความถึงสะพาน อุโมงค์ ท่อ หรือรางระบายน้ำ เพื่อการสุขาภิบาล รั้วหรือกำแพง กับทั้งประตูรั้วหรือกำแพงนั้น ป้ายโฆษณาอันติดไว้อย่างถาวร ซึ่งมีขนาดเกิน 1 ตารางเมตร รวมทั้งอุโมงค์ คนเรือ เชื้อน ทำน้ำ หรือท่าจอดเรือด้วย สรุปว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การที่ผู้บริหารใช้อำนาจหน้าที่เท่าที่มีอยู่ดำเนินการเกี่ยวกับอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้

1. อาคารเรียนถาวร อาคารกึ่งถาวร อาคารชั่วคราว ซึ่งรวมถึงห้องเรียน และห้องพิเศษต่าง ๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพยาบาล ห้องพักรักษา ห้องพัสดุ ห้องปฏิบัติการทางภาษา ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องคอมพิวเตอร์ ห้องโสตทัศนอุปกรณ์ ฯลฯ
2. อาคารประกอบหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น เช่น อาคารเอนกประสงค์โรงฝึกงาน บ้านพักนักเรียน บ้านพักนักร้องโรง ส้วม เรือนเพาะชำ รั้ว ถึงประปา ศาลาพักผ่อนน้ำ สระน้ำ โรงอาหาร เสาธง ฯลฯ
3. บริเวณโรงเรียน เช่น สนาม ถนน ที่พักผ่อนหย่อนใจ สวนหย่อม แปลงเกษตร สนามเด็กเล่น เป็นต้น

ซิมมอน (Simon, 1976) ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า หมายถึง กิจกรรมที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปร่วมกันดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างร่วมกัน

Daft ให้ความหมายของการบริหารไว้ว่า หมายถึง การทำงานให้เป้าหมายขององค์กรบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยผ่านการวางแผนการจัดองค์การ การสั่งการและการควบคุมทรัพยากรขององค์กร เพื่อความสำเร็จในเป้าหมายขององค์กรที่กำหนดไว้

พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) (2550) กล่าวถึงหน้าที่ของนักบริหารไว้ว่า มีอยู่ 5 ประการ ตามคำย่อในภาษาอังกฤษว่า POSDC P คือ Planning หมายถึง การวางแผน เป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงานในปัจจุบันเพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคต O คือ Organizing หมายถึง การจัดองค์การเป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับ

บัญชาภายในองค์กร S คือ Staffing หมายถึง งานบุคลากรเป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากรและการใช้คนให้เหมาะกับงาน D คือ Directing หมายถึง การอำนวยการเป็นการสื่อสาร เพื่อให้เกิดการดำเนินการตามแผนผู้บริหารต้องมีมนุษย์สัมพันธ์ที่ดีและมีภาวะผู้นำ C คือ Controlling หมายถึงการกำกับดูแลเป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กรรวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

ภิญโญ สาธร (2553) กล่าวถึงผู้บริหารไว้ว่า บุคคลทุกกลุ่มที่ผู้บริหารต้องทำงานสัมพันธ์ด้วยต่างก็มีความต้องการที่จะเห็นผู้บริหารนั้น ๆ ประพฤติหรือปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ด้วยกัน นั้น ซึ่งอาจจะเรียกได้ว่าเป็นผลรวมของความเกี่ยวพันของตัวการ 3 ประการ คือ

1. วัฒนธรรมประเพณีและความปรารถนาของสังคมที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งอยู่
2. ลักษณะเฉพาะของสถาบันที่ผู้บริหารดำรงตำแหน่งอยู่บทบาทหน้าที่ของสถาบันและผู้อื่นที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ผู้บริหารปฏิบัติและความคิดของผู้บริหารเองที่คาดคะเนว่าผู้อื่นที่เกี่ยวข้องกับตนเองให้ตนเองปฏิบัติอะไรและอย่างไร

3. ตัวบุคคลบุคลิกภาพและความต้องการหรือความจำเป็นเฉพาะตนของบุคคล

สุรพงษ์ หิมะนันท์ (2550) ได้กล่าวไว้ในงานวิจัยเรื่อง แนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอนเขต 1 ไว้ว่า การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนอาศัยแนวคิด ดังนี้

1. การบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญในฐานะที่ให้ความสะดวกและส่งเสริมการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญและใช้เวลาในการบริหารงานด้านนี้อย่างเหมาะสม

2. งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม มีขอบข่ายครอบคลุมถึงการจัดสร้างการใช้ การบำรุงรักษา การควบคุมดูแลและการประเมินผลการดำเนินงาน

3. ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่หลายประการ ในการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน ดังนั้นการทราบบทบาทหน้าที่และปฏิบัติได้ครบถ้วนจะทำให้งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

4. การบริหารงานตามขั้นตอนของกระบวนการบริหารจะทำให้การดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

5. ในการดำเนินงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมจำเป็นต้องอาศัยแนวคิดหลายประการมาประกอบการพิจารณา เพื่อกำหนดแนวทางดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่สำคัญมี 3 ประการ คือ

- 5.1 การบริหารงานอาคารสถานที่

- 5.2 การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

5.3 การป้องกันอุบัติเหตุในโรงเรียน

สรุปได้ว่า การบริหารคือการใช้บุคลากรหรือทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการบริหารและให้การบริหารดำเนินไปอย่างมีความราบรื่นบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

ความหมายของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาความหมายของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษานั้นได้มีนักการศึกษาให้คำจำกัดความไว้ดังนี้

วสันต์ ปัญญา (2544) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาหมายถึงสภาพของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษา เป็นสิ่งเร้าที่มีศักยภาพและมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของผู้เรียน สภาพของสิ่งต่าง ๆ ในสถานศึกษา ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นจากบุคคล ชุมชน สังคม และธรรมชาติ ซึ่งมีความสัมพันธ์กันและมีอิทธิพลกับบุคลากรในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เรียนในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ทั้งในด้านบวกและลบ

ราตรี ภารา (2540) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม (Environment) เป็นรากศัพท์เคมีจากภาษาฝรั่งเศสโดย Environ แปลว่า Around ฉะนั้น Environment จึงหมายถึง Totality of Man's Surroundings ในภาษาไทย หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น

นิยม กริมใจ (2541) ให้คำนิยามศัพท์ของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ว่า หมายถึง การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมแก่การเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งในด้านความสะอาด ความเป็นระเบียบของสถานที่ ความรื่นรมย์ ความสวยงาม และมีความปลอดภัยในสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2545) ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง สรรพสิ่งข้อกำหนดกฎเกณฑ์และกิจกรรมทั้งหลายที่อยู่รอบมนุษย์ ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 2 หมวดใหญ่ ๆ คือ สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และสิ่งทีมนุษย์สร้างขึ้น

นรา สมประสงค์ และเสรี ลาขโรจน์ (2546) กล่าวว่า สภาพแวดล้อมในสถานศึกษาเป็นสภาพที่เกิดจากผลกระทบของสิ่งแวดล้อม ซึ่งหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ปรากฏอยู่ในสถานศึกษา อาจเป็นสิ่งที่มิชีวิตหรือไม่มีชีวิตก็ได้ อาจเป็นรูปธรรมมองเห็นและจับต้องได้ หรือเป็นนามธรรมมองไม่เห็นจับต้องไม่ได้

จากความหมายของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า สิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา หมายถึง สภาพการณ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่หรือเกิดขึ้นในสถานศึกษา ทั้งที่เป็นวัตถุสิ่งของ ตัวบุคคล วิธีการหรือกระบวนการต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อบุคคลในสถานศึกษา และส่งผลต่อพัฒนาการของนักเรียนทั้งในด้านบวกและด้านลบ

ความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

สำหรับความสำคัญของการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษานั้นมีนักการศึกษา/หน่วยงานทางการศึกษาได้อธิบายถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าวดังนี้

สวัสดี โนนสูง (2543) ได้อธิบายความสำคัญของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อสิ่งมีชีวิตไว้ดังนี้

1. มีความสำคัญต่อการคงอยู่ของสิ่งมีชีวิต โดยเป็นองค์ประกอบของชีวิตและเป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เช่น คนและสัตว์ต้องการอากาศออกซิเจนเพื่อการหายใจ และเผาผลาญอาหาร หากอากาศเป็นพิษจะทำให้ชีวิตตายได้
2. มีอิทธิพลต่อการตั้งถิ่นฐาน โดยเฉพาะที่มีทำเลเหมาะสมจะมีมนุษย์อยู่หนาแน่น เช่น ที่ราบลุ่มแม่น้ำ ที่ราบชายฝั่งทะเล และที่ราบตามหุบเขา ถ้าสิ่งแวดล้อมไม่เหมาะสมจะมีการอพยพไปสภาพแวดล้อมที่ดีกว่า
3. มีอิทธิพลต่อลักษณะที่อยู่อาศัย เช่น บ้านเรือนในแต่ละภูมิภาคจะมีการใช้วัสดุที่เหมาะสมกับภูมิอากาศ
4. สิ่งแวดล้อม เป็นกำหนดลักษณะการดำรงชีวิตของมนุษย์ เช่น แถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นที่ราบลุ่มมีลมมรสุม ป่าไม้ค่อนข้างสมบูรณ์ มนุษย์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม
5. สิ่งแวดล้อม มีความสำคัญต่อความเจริญรุ่งเรืองและความผาสุกของมนุษยชาติ เพราะหากประเทศใดมีทรัพยากรมากรู้จักใช้อย่างเหมาะสมจะทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง เพราะทรัพยากรธรรมชาติเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาสังคมมนุษย์
6. ทางด้านวิชาการ สิ่งแวดล้อมยังบ่งบอกถึงเอกลักษณ์ของชาติ เช่น ศิลปกรรม โบราณสถาน โบราณวัตถุ อันแสดงออกถึงวิวัฒนาการและความรุ่งเรืองของมนุษย์ในอดีต และเกิดความภูมิใจของบุคคลในชาติ นอกจากนี้สิ่งแวดล้อมที่สวยงามทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ และที่มนุษย์สร้างขึ้นยังอำนวยความสะดวกในการพักผ่อนหย่อนใจได้เป็นอย่างดี
7. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสำคัญมากต่อการพัฒนาและความเจริญของประเทศ ตลอดจนถึงคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนประเทศที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์และสิ่งแวดล้อมดีจะส่งผลให้ประชาชนในประเทศนั้นมีคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีด้วย

มยุรี สิงห์ไพเราะ (2540) กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาที่มีผลทางการศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เด็กได้พบสิ่งแวดล้อมหลายอย่าง เช่น ได้มีการสมาคมติดต่อกัน ครูและเพื่อนนักเรียนในวัยต่าง ๆ ได้อ่านหนังสือในห้องสมุด ได้ดูภาพยนตร์และ

โทรทัศน์ และได้ฟังวิทยุที่ครูจัดขึ้นเพื่อประกอบการสอน ซึ่งล้วนแต่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาทั้งสิ้น นอกจากนี้ยังช่วยให้เด็กมีประสบการณ์มีความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์ (2546) ได้แบ่งความสำคัญของสิ่งแวดล้อมไว้ดังนี้

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพหรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตมีความสำคัญต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น น้ำใช้เพื่อบริโภคและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์น้ำ อากาศใช้เพื่อการหายใจของมนุษย์และสัตว์ ดินเป็นแหล่งที่อยู่ของสิ่งมีชีวิตบนบกแสงแดดให้ความร้อนและช่วยในการสังเคราะห์แสงของพืช
2. สิ่งแวดล้อมทางชีวภาพ จะช่วยปรับให้สิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ในสภาพแวดล้อม เช่น มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับการดำรงชีวิตของมันได้ เช่น ช่วยให้ปลาอาศัยอยู่ในน้ำลึกมากได้ ช่วยให้ต้นกระบองเพชรดำรงชีวิตอยู่ในทะเลทรายได้
3. สิ่งมีชีวิตเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อม เช่น มีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่หากปรับตัวไม่ได้จะอพยพไปอาศัยอยู่ที่อื่น
4. สิ่งแวดล้อมจะเปลี่ยนแปลงไปตามการกระทำสิ่งมีชีวิตที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น เช่น เมื่อสัตว์กินพืชเป็นจำนวนมากเกินไปพืชจะลดจำนวนลงอาหารและที่อยู่อาศัยจะขาดแคลนเกิดการแก่งแย่งกันสูงขึ้น ทำให้สัตว์บางส่วนตายหรือลดจำนวนลง ระบบนิเวศก็จะกลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้ง
5. สิ่งแวดล้อมจะกำหนดรูปแบบความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมนั้น ในแง่ของการถ่ายทอดพลังงานระหว่างผู้ผลิต ผู้บริโภค ผู้ย่อยสลาย ในแง่ของการอยู่ร่วมกัน เกื้อกูลกัน หรือเบียดเบียนกัน

ธิดารัตน์ โพธิ์มามกะ และคณะ (2555) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสิ่งแวดล้อมว่าเป็นแหล่งสินทรัพย์เป็นแหล่งที่มาของทรัพยากรธรรมชาติ เป็นปัจจัยพื้นฐานในการดำรงชีวิต เป็นระบบสนับสนุนการดำรงชีวิต ประกอบด้วย อากาศ น้ำ พืช สัตว์ พลังงาน วัตถุดิบ ความสวยงามทางทัศนียภาพ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ถือเป็นสินทรัพย์ที่เกื้อกูลให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ สิ่งแวดล้อมเป็นที่มาของวัตถุดิบ ซึ่งเป็นปัจจัยการผลิตในระบบเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมจึงนับว่าเป็นแหล่งรองรับของเสียของเหลือจากกระบวนการผลิตและกระบวนการบริโภค เป็นที่รองรับกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ รวมทั้งหน้าที่ให้ความรื่นรมย์แก่จิตใจมนุษย์ เช่น ทะเล ภูเขา แนวปะการัง มีความสวยงามตามธรรมชาติ เป็นแหล่งที่ผู้คนนิยมไปเที่ยวพักผ่อน จากความสำคัญและความจำเป็นของสิ่งแวดล้อมต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ดังกล่าว ทำให้เห็นได้ว่าสิ่งแวดล้อมมีความสำคัญพัฒนาการเรียนที่จะต้องได้รับเมื่ออยู่ในโรงเรียนทั้งโดยตรงและโดยอ้อม ซึ่งทุกวันนี้ นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนไม่ค่อยให้ความสำคัญในส่วนนี้มากนัก ซึ่งปัญหาของสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นนั้นน่าจะเกิดจากการพัฒนาที่

ปราศจากการวางแผนและการจัดการที่ไม่เหมาะสม ดังนั้นทุกฝ่ายจึงควรให้ความสำคัญสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างคุณภาพชีวิตให้ดียิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า สถานศึกษาเป็นเสมือนบ้านแห่งที่สองของนักเรียน ซึ่งนักเรียนจะต้องใช้ชีวิตในสถานศึกษาเป็นเวลาหลายชั่วโมงในแต่ละวัน โดยเฉพาะโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งนักเรียนยังอยู่ระหว่างประมวญควรได้รับการดูแลเอาใจใส่เป็นพิเศษ สถานศึกษาจึงควรจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาให้คล้ายคลึงหรือดีกว่าที่บ้าน โดยสนองความต้องการของนักเรียน เพื่อช่วยพัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม จิตใจ และสติปัญญา การจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษามีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อจัดและปรับสภาพแวดล้อมเสริมสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาให้เหมาะสม
2. การเรียนการสอนความเป็นอยู่ของนักเรียนตลอดจนครูอาจารย์ในสถานศึกษา
3. เพื่อให้นักเรียนรักและภูมิใจในสถานศึกษาของตน
4. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีพัฒนาการทั้ง 4 ด้านคือร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา
5. เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความเป็นระเบียบรักสวยรักงามและมีวินัยที่ดี
6. เพื่อให้สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่เป็นตัวอย่างแก่ชุมชน

สุปริษา ทิรัญโร (2541) ได้กล่าวถึงอาคารและสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษา จะช่วยเสริมสร้างความเจริญงอกงามทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียน ช่วยทำให้นักเรียนเกิดความรู้สึกต่อการเรียนรู้ ก่อให้เกิดความจงรักภักดีและความภาคภูมิใจต่อสถาบัน ซึ่งจะมีผลไปถึงความพยายามที่จะสร้างความสามัคคีในหมู่คณะ การสร้างชื่อเสียงเกียรติยศให้กับตนเองและสถาบันได้อีก ด้วยนอกจากนี้แล้วสภาพแวดล้อมในสถานศึกษายังมีอิทธิพลต่อการหล่อหลอมพฤติกรรมทัศนคติค่านิยมสติปัญญา และสังคมของนักเรียนและครูอีกด้วย

ธเนศ ขำเกิด (2544) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาว่า บรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีของสถานศึกษาจะมีส่วนในการเสริมสร้างความคิดและคุณธรรมต่าง ๆ อันพึงประสงค์ หากสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นไปด้วยดีแล้วสถานศึกษาจะไม่ใช้สถานที่ลบลือน ความเบิกบานธรรมชาติจากตัวนักเรียนแต่จะเป็นสถานที่สร้างความธรรมชาติใหม่ ๆ ที่ร่มรื่นสมดังความต้องการตามวัยของนักเรียน นักเรียนจะศึกษาเล่าเรียนเต็มความรู้ความสามารถ มีความรักและเข้าใจตนเอง รู้สึกชื่นชมกับความงามของโลกรอบ ๆ ตัว และสร้างความงามให้แก่คนอื่น

กรมวิชาการ (2540) กล่าวว่า บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่สถานศึกษา จัด ไม่ว่าจะจัดในห้องเรียน หน้าห้องเรียน บริเวณสถานศึกษารวมถึงรอบ ๆ สถานศึกษาล้วนมีผลต่อการปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่พึงปรารถนาให้เกิดแก่ผู้เรียนทั้งสิ้น ได้แก่

1. การที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนที่สะอาด ทาสีอ่อนโยน แสงนุ่มนวล มีต้นไม้กระถาง มีรูปภาพที่ดูแล้วสบายใจ มีซุ้มหรือมุมสงบได้ หากความรู้ด้วยตนเอง นักเรียนมีความคุ้นเคยกับความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ตลอดเวลาซึ่งจะช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น เกิดความเชื่อมั่น มีความรักและไม่อยากให้ห้องเรียน และสถานศึกษาสกปรก เกิดความเคยชินกับความสะอาด ความสวยงาม ความเป็นระเบียบน่าอยู่ ที่สถานศึกษา จนซึมซับสิ่งดี ๆ ที่ได้รับเกิดความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง จนสามารถถ่ายโอนประสบการณ์เหล่านี้เชื่อมโยงสู่การปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้

2. สิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาของผู้เรียนทุกด้านได้มากที่สุดคือครู เพราะครูสามารถประสานเชื่อมโยงการอบรมเลี้ยงดูให้มีการพัฒนาไปในทางที่ดีอย่างต่อเนื่อง ครูจึงนับเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการปลูกฝัง เจตคติ ค่านิยม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน

3. เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญมากในการสร้างเจตคติ ค่านิยมและพฤติกรรมของนักเรียนรองจากครู โดยเฉพาะวัยรุ่นวัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี เข้ากับเพื่อนและครูได้ดี มีความรักและเข้าใจ เพื่อนชอบสถานศึกษามักจะเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความคิดสร้างสรรค์และพร้อมที่จะเรียนรู้ เพื่อพัฒนาตนเองตามศักยภาพ

4. การจัดศูนย์วิชาการในห้องเรียน เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางการเรียนได้มากที่สุด ตามความสนใจ ความต้องการ และความถนัด อีกทั้งยังมีผลต่อการเสริมสร้างเจตคติในการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างลักษณะนิสัยใฝ่รู้ใฝ่เรียน รักการค้นคว้า และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และสามารถเรียนร่วมกับเพื่อนในกลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ และยังเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอีกหลายรูปแบบ อาทิ ความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ได้

กระทรวงศึกษาธิการ (2545) ได้ให้ความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่า การที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่น ๆ ครบถ้วน เป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษาเป็นอย่างดี ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบถ้วน เป็นตัวอย่างแก่ชุมชนและสังคมได้รับการพัฒนาด้วย จากที่กล่าวมาแล้วข้างต้นพอสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาจะช่วยพัฒนานักเรียน ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม รอบด้าน และยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้ชุมชนนำไปใช้ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนด้วย

เรณู ครุฑไทย (2542) กล่าวว่า กรมสามัญศึกษาได้แบ่งประเภทของการสร้างบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ 3 ประเภทคือ

1. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านกายภาพ เป็นบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่มองเห็นเป็นรูปแบบ เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ สาธารณูปโภค สนามกีฬา สวนหย่อม
2. บรรยากาศสภาพแวดล้อมด้านการจัดการบริหาร หมายถึง บรรยากาศสภาพแวดล้อมที่สร้างเสริมให้สมาชิกทุกคนร่วมกันทำงานอย่างมีความสุข มีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน ยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน การให้สวัสดิการ
3. บรรยากาศสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวาสดชื่นแจ่มใส มีความรู้สึกรักสถานศึกษา รักครูรักเพื่อน

อภา บุญช่วย (2537) ได้แบ่งประเภทของบรรยากาศสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาไว้ 2 ประเภท

1. การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียน
2. การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน

การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ดังนั้นห้องเรียนควรมีบรรยากาศสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ในทางบวก เพื่อพัฒนาตนเองให้มีทัศนคติอันกว้างต่อสังคมที่นักเรียนปฏิสัมพันธ์ด้วย การจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเป็นการเสริมสร้างการเรียนรู้ที่ดีแก่นักเรียน บรรยากาศสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่นักเรียนได้สัมผัสอยู่ทุกวัน อาคารเรียน อาคารประกอบ ตลอดจนบริเวณสถานศึกษาควรได้รับการปรับปรุงตกแต่งให้สวยงาม เพราะสิ่งเหล่านี้เอื้อต่อการเรียนการสอน ถ้าหากบริเวณสถานศึกษาร่มเย็นสดชื่นมีสีสันก็เป็นสิ่งจูงใจให้นักเรียนอยากมาสถานศึกษา มีความรักหวงแหนภาคภูมิใจในสถานศึกษาของตนและเสริมสร้างการเรียนรู้แก่นักเรียน

ธเนศ ขำเกิด (2544) ได้แบ่งประเภทของการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ดังนี้

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณสถานศึกษา อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบ ครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ
2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา เรียนสนุก สอนสนุก

ครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความน่ากลัว หวาดผวา วิดกกังวล ทุกคนอยากมา
สถานศึกษา

3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ ระบบการบริหารจัดการ
ภายในสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมกัน

นรา สมประสงค์ และเสรี ลาซโรจน์ (2546) ได้แบ่งประเภทของสิ่งแวดล้อมใน
สถานศึกษาเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. สภาพแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติแยกออกเป็นสองประเภทคือ

1.1 สภาพแวดล้อมที่มีชีวิต คือ คนทุกคน พืชและสัตว์ทุกชนิด

ที่มีในสถานศึกษา

1.2 สภาพแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตซึ่งเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น สภาพ
อากาศ แสงแดด อุณหภูมิ ทัศนียภาพของลักษณะภูมิประเทศ ลักษณะที่ตั้ง รวมทั้งปรากฏการณ์
ธรรมชาติต่าง ๆ

2. สภาพแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่

2.1 สภาพแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งที่สามารถมองเห็น
หรือจับต้องได้ ซึ่งปรากฏอยู่ในสถานศึกษาในหลาย ๆ ลักษณะ เช่น สถานที่สิ่งปลูกสร้างต่าง ๆ
ห้องต่าง ๆ และส่วนประกอบสาธารณูปโภค ลักษณะบริการด้านสุขภาพอนามัย และความปลอดภัย
เครื่องมือสื่อ การเรียนการสอน และวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในสถานศึกษา

2.2 สภาพแวดล้อมทางสังคม หมายถึง สภาพแวดล้อมซึ่งเป็นความรู้สึก
ที่เกิดจากการอยู่และปฏิบัติงานร่วมกันของคนในสถานศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็นสภาพแวดล้อมด้าน
ปฏิสัมพันธ์ของบุคคล

สรุปว่า การแบ่งประเภทของสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาแบ่งได้เป็น 3 ประเภท
คือ

ประเภทที่ 1 สิ่งแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การกำหนด
นโยบาย การวางแผน การนิเทศ การประเมินผลเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา

ประเภทที่ 2 สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ หมายถึง สิ่งแวดล้อมที่เป็นวัตถุ
อาคารสถานที่ และบริเวณสถานศึกษา

ประเภทที่ 3 สิ่งแวดล้อมด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การจัดการ
เรียนการสอน ความคิดสร้างสรรค์ กิจกรรมการพัฒนา และการรายงานผลการดำเนินงาน
เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม

การจัดและสร้างสภาพแวดล้อม

บรรยากาศของโรงเรียน เป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน แล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคล ดังนั้นสิ่งสำคัญที่สุดที่จะส่งผลให้เกิดสภาพบรรยากาศที่ดีก็คือ การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน หากจะมองโดยภาพรวมแล้วเราอาจจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

1. สภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องประกอบครุภัณฑ์ และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ สิ่งชี้วัดถึงลักษณะสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ดี ได้แก่ ความชุ่มชื้นการถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบความสะอาด ฯลฯ

การจัดและสร้างสภาพแวดล้อมทางกายภาพอย่างไรมัน เป็นเรื่องของแต่ละโรงเรียนที่ต่างก็มีสภาพของปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับแนวความคิดและดุลยพินิจของบุคคลภายในโรงเรียนนั้น ๆ ที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น แต่ควรอยู่ภายใต้หลักการของ “การร่วมคิด ร่วมทำ” ซึ่งเป็นการเสริมสร้างความรู้สึที่ดี ความรู้สึกของการมีส่วนร่วมความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะนักเรียนซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารและคุณครูควรยอมรับว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่มีความรักความผูกพันและปรารถนาดีต่อโรงเรียนของเขา จึงควรเปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจร่วมวางแผนจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนภายใต้การแนะนำของผู้บริหารและครูอาจารย์

2. สภาพแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุกครูรักเด็ก เด็กรักครู รักเพื่อน ไม่มีบรรยากาศแห่งความกลัว หวาดผวาวิตกกังวล ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “อยากมาโรงเรียน” การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการ ที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศดังกล่าวได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ส่งเสริมความสามารถของนักเรียนแต่ละบุคคลให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนแล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเอง ให้เกียรติซึ่งกันและกันส่งเสริมการเรียนรู้เป็นกลุ่ม ช่วยกันคิดช่วยกันทำระหว่างผู้สอนและผู้เรียนสภาพแวดล้อมเช่นนี้จะทำให้ทุกคนมีความสุขมีความมั่นใจและตระหนักในคุณค่าของตนเอง

3. สภาพแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินการใด ๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการ

ดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากรทุกคนในโรงเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกัน ฯลฯ

ลักษณะการบริหารการจัดการที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมมีการนำข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบันมา กำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนางานของโรงเรียน การมอบหมายงานหรือการสั่งการ ก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา ชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง มอบหมายงานแล้ว ติดตามดูแลช่วยเหลือ ถามไถ่ดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่องชมเชยมีการสร้างขวัญกำลังใจจัดสวัสดิการให้หลาย ๆ รูปแบบ เป็นต้น

การจัดสภาพแวดล้อมทั้งด้านกายภาพ วิชาการและการบริหารการจัดการต่างเอื้อซึ่งกันและกัน ซึ่งโรงเรียนควรตระหนักและสร้างเสริมให้เกิดขึ้นเพื่อให้โรงเรียนเป็นวิมานที่น่าอยู่น่าเรียนแล้วทุกคนจะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

สภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนของผู้เรียนเพราะสภาพที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะช่วยพัฒนาเด็กให้เป็นผู้เรียนที่มีคุณภาพได้ ดังนั้น ครูจึงมีความจำเป็นจะต้องจัดสภาพแวดล้อมที่กระตุ้นผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ เพื่อจะได้เปลี่ยนพฤติกรรมของผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ

ราตรี ลภวงศ์ (2549) ได้กล่าวถึงสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ คือ การสร้างอาคารสถานที่ตลอดจนห้องเรียนให้มีระเบียบเรียบร้อยน่าดู อยู่ในตำแหน่งบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อประโยชน์ต่อการใช้สอย โดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้และเหมาะสมของห้องเรียนวัสดุที่ใช้และความสามารถในการจัดของผู้สอนและผู้เรียนรวมทั้งการจัดสภาพนอกห้องเรียน เช่น สนามกีฬา อาคารเรียน อาคารประกอบ สวนหย่อม สนามเด็กเล่น สถานที่พักผ่อน ควรจัดให้เป็นระเบียบ สะอาด มีการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเพิ่มความร่มรื่นสวยงาม จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความร่วมมือร่วมใจกันของสมาชิกในโรงเรียน ทั้งด้านความคิดและแรงงาน ในการตกแต่งและดูแลรักษา ซึ่งสอดคล้องกับ

พจน์ พจน์พัฒนาพล (2548) กล่าวว่า สิ่งที่โรงเรียนควรจัดให้มีหรือดูแลเอาใจใส่เป็นอันดับแรก ๆ และเห็นด้วยตาเปล่า คือ

1. โรงอาหารหรือสถานที่รับประทานอาหาร อันจะก่อให้เกิดความสำเร็จแก่นักเรียน คือ มีอาหารที่ดีรับประทาน เป็นการเสริมสุขภาพอนามัย และมีการฝึกสุขนิสัยในการกิน ตลอดจนการรักษาความสะอาดที่เกี่ยวกับการเงิน
2. สถานที่เล่นกีฬาหรือสถานที่พักผ่อนในยามว่างเรียน สามารถช่วยนักเรียนให้ได้พักผ่อนหรือเล่นระหว่างเรียนเป็นการคลายเครียด ได้ฝึกสุขนิสัยทางกีฬา และส่งเสริมสุขภาพ

ห้องสมุด อาจอยู่ในรูปมาตรฐานหรือรูปใด ๆ ก็ได้ตามความเหมาะสม ห้องสมุดจะเอื้ออำนวยให้แก่ นักเรียนคือเสริมสร้างความรู้ สร้างนิสัยรักการอ่านและได้พักผ่อนคลายเครียด

สมาน ปรีชา (2548) กล่าวเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านอาคาร สถานที่ที่ดี ผู้บริหาร ต้องใช้ความรู้ความสามารถในการบริหาร จึงจะทำให้การดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมด้านอาคาร สถานที่ในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งจะต้องครอบคลุมทั้งด้าน การจัดหา การดูแลรักษา ความปลอดภัย และวางแผนการใช้ประโยชน์ให้เกิดคุณค่าสูงสุด และควรเอาใจใส่อย่างต่อเนื่อง เพราะสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ที่เป็นเสมือนหน้าต่างของ สถานศึกษา บ่งบอกถึงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารและความเอาใจใส่ของบุคลากรในโรงเรียน อันจะส่งผล ต่อการจัดการเรียนการสอน และสภาวะจิตใจของผู้ใช้อาคารสถานที่ ซึ่งหมายถึงนักเรียน ครู รวมถึงบุคคลภายนอกที่มาเยี่ยมเยือนสถานศึกษาในโอกาสต่าง ๆ และได้กล่าวถึงแนวทางในการจัด สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ ดังนี้

1. ดำเนินการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า โดยให้ บุคลากรในสถานศึกษามีส่วนร่วม
2. จัดให้มีแผนผังบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียนและห้องพิเศษ
3. จัดให้มีการทำตารางและแสดงการใช้อาคารสถานที่ รวมถึงห้องพิเศษต่างๆ
4. ตรวจสอบสภาพและซ่อมบำรุงอาคารสถานที่อย่างสม่ำเสมอให้อยู่ในสภาพพร้อม ใช้งานได้
5. จัดให้มีการแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอาคารสถานที่ของบุคลากร
6. ส่งเสริมให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการบำรุงรักษาอาคารสถานที่
7. จัดสภาพบริเวณสถานที่ให้มีความร่มรื่น สะอาด สวยงาม น่าดู น่าเรียนและ ปลอดภัย
8. จัดบริเวณอาคารเรียน อาคารประกอบการ และบริเวณอื่น ๆ ให้มีความ แข็งแรงสะอาดและแสงสว่างเพียงพอ

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548) ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมใน ห้องเรียน ไว้ดังนี้

1. การจัดที่นั่งของนักเรียนจะต้องใช้เดินไปหากัน และความเคลื่อนไหวของการ เคลื่อนย้ายในการปฏิบัติกิจกรรม การจัดที่นั่งของผู้เรียนอาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ
 - 1.1 การจัดที่นั่งเป็นรายบุคคล อาจจัดได้หลายแบบ เช่น เรียงเป็น แถวตอนลึกหันหน้าไปทางกระดานดำทั้งหมด ซึ่งเป็นแบบที่ใช้มานาน ปัจจุบันเรียกว่าการจัดการ แบบเก่า เพราะเห็นว่าหลักสูตรแบบเก่าใช้วิธีให้ครูบอก อธิบาย โดยตลอด ผู้เรียนเป็นผู้ฟังอย่างเดียว ไม่ถูกต้องปฏิบัติกิจกรรมอื่นใด การจัดที่นั่งแบบนี้ยังใช้ได้อยู่ เมื่อจะปฏิบัติกิจกรรมอื่น ๆ ควรปรับปรุง

การจัดที่นั่งใหม่ สำหรับการจัดเป็นรูปตัวยู ครึ่งวงกลม บางครั้งก็เกิดปัญหามาก ผู้เรียนต้องนั่งเอียงไปข้างใดข้างหนึ่งตลอด เพราะต้องหันหน้าไปดูผู้สอนหน้าชั้นจะไม่เป็นผลดีต่อสุขภาพ

1.2 การจัดที่นั่งเป็นกลุ่ม หลักสูตรฉบับปรับปรุงกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมร่วมกันหรือผู้สอนใช้บทเรียนสำเร็จรูป สำหรับโต๊ะเก้าอี้ของผู้เรียนที่ใช้ในห้องเรียนควรมีขนาดพอเหมาะกับผู้เรียนมิฉะนั้นจะทำให้อ่านเขียน และทำกิจกรรมไม่สะดวก อาจมีผลทำให้เสียบุคลิกภาพได้ จำนวนโต๊ะเก้าอี้ก็ควรมีอย่างเพียงพอกับจำนวนผู้เรียน ส่วนการจัดโต๊ะของผู้สอน ควรจัดให้อยู่ในที่ที่เหมาะสม อาจจัดไว้หน้าห้อง ข้างห้อง กลางห้องหรือหลังห้องก็ได้ ขึ้นอยู่กับการจัดที่นั่งของผู้เรียนด้วย

2. การจัดห้องเรียนและวัสดุอุปกรณ์ ห้องเรียนที่ดีเปรียบเสมือนบ้านที่ดี ผู้อยู่อาศัยจะได้อยู่อย่างมีความสุข การจัดห้องเรียนได้อย่างเหมาะสมจะเป็นการปลูกฝังนิสัยบางอย่างให้แก่ผู้เรียน เช่น ถ้าห้องเรียนสกปรกจริงจัง ผู้เรียนจะมีนิสัยเคยชินกับความสกปรก ในที่สุดก็จะเป็นคนรักความสะอาดได้ยาก ซึ่งองค์ประกอบสำคัญในการจัดห้องเรียนที่ควรคำนึงมีดังนี้

2.1 สภาพห้องเรียน ต้องอยู่ในสภาพที่ดีและใช้การได้เป็นสัดส่วนมีความเหมาะสมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

2.2 ขนาดห้องเรียน ต้องกว้างขวางพอเหมาะกับจำนวนผู้เรียนและเนื้อที่พอเพียงในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3 สุขลักษณะในห้องเรียน ห้องเรียนควรจัดให้ถูกสุขลักษณะ ดังนี้

3.1 อากาศถ่ายเทได้ดีมีหน้าต่างอย่างเพียงพอและมีประตูเข้าออกได้อย่างสะดวก

3.2 แสงสว่างพอเหมาะ เพื่อช่วยผู้เรียนอ่านหนังสือได้ชัดเจนเป็นการถนอมสายตาห้องเรียนมีแสงสว่างไม่เพียงพออาจแก้ปัญหาได้ เช่น ทำหน้าต่างหรือบานเลื่อนเพิ่ม ใช้ไฟหรือโคมไฟช่วยตัดแปลงหลังคาให้แสงสว่างส่องผ่านได้ ทาสีภายในห้อง ฯลฯ

3.3 ปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น เสียง ควีน ฝุ่น ฯลฯ

3.4 ความสะอาด ผู้เรียนต้องช่วยกันเก็บกวาดถู เป็นการปลูกฝังนิสัยรักความสะอาดและทำให้ผู้เรียนทำงานเป็นทีม

4. การจัดตกแต่งห้องเรียน ซึ่งมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 มุมหนังสือ ในห้องเรียนควรมีมุมหนังสือไว้ให้ผู้เรียนอ่านหนังสือ จะช่วยให้ผู้เรียนอ่านคล่อง มีความรู้กว้างขวาง และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ครูควรหาหนังสือหลาย ๆ ประเภท ที่มีความยากง่ายพอเหมาะกับวัยของผู้เรียนมาให้อ่าน และควรหาหนังสือชุดใหม่มาเปลี่ยนบ่อย ๆ การจัดมุมหนังสือควรจัดให้เป็นระบบ และสะดวกในการหยิบอ่าน

4.2 สื่อการเรียนการสอนและวัสดุต่าง ๆ สื่อการเรียนการสอนประเภท

หนังสือควรจัดไว้ให้เป็นระเบียบ อาจอยู่รวมกันที่มุมหนังสือหรือแยกไว้ต่างหาก อุปกรณ์การสอนที่ผู้สอนใช้เป็นประจำ เช่น บัตรคำ แผนภูมิ ภาพพลิก ฯลฯ ให้จัดไว้เป็นระเบียบเช่นเดียวกัน อุปกรณ์ที่ใช้แล้วไม่ควรติดหรือแขวนจนลึ้ม สำหรับวัสดุสิ้นเปลืองต่าง ๆ เช่น กระดาษ สี กาว ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นสัดส่วน สะดวกต่อการหยิบใช้การจัดของให้เป็นระเบียบ เมื่อใช้แล้วต้องเก็บให้เข้าที่ให้เรียบร้อย ห้องเรียนจะได้เป็นระเบียบ

4.3 การตกแต่งห้องเรียนควรทำอย่างพอเหมาะไม่มากจนเกินไป เช่น

ติดภาพสวย ๆ ไม่ควรฉูดฉาดหรือใช้สีสะท้อนแสง อาจทำให้ผู้เรียนเสียสายตาได้ การประดับตกแต่งห้องเรียนควรคำนึงถึงหลักความเรียบง่าย เป็นระเบียบ ประหยัด และสวยงาม

สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552) ได้กล่าวถึงหลักการจัดการอาคารสถานที่และการจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมเอาไว้ 4 ประการดังต่อไปนี้

1. การแบ่งสัดส่วนพื้นที่ของกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอย่างชัดเจน เช่น พื้นที่อาคารสำหรับการเรียนการสอน พื้นที่สำหรับการจัดกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ พื้นที่สำหรับการฝึกงาน และพื้นที่กำจัดสิ่งปฏิกูล
2. การวางผังบริเวณปลูกสร้างอาคารเรียนและอาคารประกอบ เช่น ถูกต้องตามทิศทางลมเอื้อต่อการรับแสงสว่าง และป้องกันเสียงรบกวนได้
3. การจัดให้มีทางเดินเท้าระหว่างอาคาร เช่น ทำทางเท้าที่มีหรือไม่มีหลังคาเชื่อมระหว่างอาคารต่าง ๆ โดยจัดทำจากวัสดุในท้องถิ่นหรือใช้พันธุ์ไม้ให้ร่มเงา พันธุ์ไม้พุ่มดอกหรือพันธุ์ไม้เลื้อย
4. การอนุรักษ์สภาพแวดล้อมที่จะให้ความสดชื่น และร่มเงาแก่นักเรียน เช่น ต้นไม้ สนามหญ้า สระน้ำ ทางน้ำธรรมชาติ ไม้ดอกไม้ประดับ รวมทั้งจัดให้เป็นระบบ การกำจัดขยะเปียก ขยะแห้งให้หมดไป หรือปรับปรุงเพื่อนำมาใช้ใหม่ในรูปอื่น เช่น ทำปุ๋ยหมัก

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมด้านอาคาร หมายถึง การจัดห้องเรียนเป็นระเบียบเรียบร้อย น่าดู อยู่ในตำแหน่งหรือบริเวณที่เหมาะสมและเอื้อต่อประโยชน์ใช้สอยโดยการจัดขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นไปได้ และความเหมาะสมของห้องเรียน รวมทั้งสภาพภายนอกและภายในห้องเรียน และสิ่งปลูกสร้างให้มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบการ สวนหย่อม ห้องเรียน ห้องสมุด ห้องปฏิบัติการ โรงอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่มีการดูแลความสะอาดอย่างสม่ำเสมอ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา เครื่องเล่นสนาม ที่พักผ่อนควรจัดให้เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีความเหมาะสมกับที่ตั้งของโรงเรียน ความปลอดภัย และบริเวณโรงเรียน ตลอดจนการปลูกไม้ดอกไม้ประดับเพื่อเป็นการเพิ่มความร่มรื่น สวยงาม เพื่อให้เป็นศูนย์รวมแห่งจิตใจของสมาชิกในโรงเรียนตลอดไป

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้

สภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ได้แก่ การจัดสภาพแวดล้อมทางด้านการเรียนตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียนได้รับความรู้ ประสบการณ์ให้มากที่สุด ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียน ไม่มีสภาพแห่งความกลัว หวาดผวาวิตกกังวล สิ่งที่สำคัญลักษณะของสภาพแวดล้อมทางด้านวิชาการได้แก่ ครู-อาจารย์มีความกระตือรือร้นในการเร่งรัดให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ในการพัฒนาตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักเทคนิคหรือกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับนักเรียน มาช่วยเสริมเปลี่ยนแปลงวิธีสอนเพื่อลดความเบื่อหน่าย ซ้ำซากจำเจ

อรุณชัย กัณทภา (2548) กล่าวถึงความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมด้านการเรียนรู้ที่ตื้นเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้ การวางแผนขับเคลื่อนบุคลากรให้ไปในทิศทางที่เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ เป็นภาระที่ผู้บริหารต้องดำเนินการครูเป็นทั้งสภาพแวดล้อมและเป็นผู้สร้างสภาพแวดล้อมที่ส่งผลโดยตรงให้นักเรียนโดยใกล้ชิด การนำพาบรรยากาศที่ดีมีความอบอุ่น รอยยิ้มที่สดชื่น จริงใจ มีเมตตา สรรหาและสร้างสิ่งที่สร้างสรรค์ให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์ นับได้ว่าเป็นบุคคลที่สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้นักเรียนได้เกิดประโยชน์และการพัฒนาต่าง ๆ

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน ด้านการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนพัฒนาเสริมสร้างคุณลักษณะค่านิยมของผู้เรียนให้เป็นไปในทิศทางที่พึงประสงค์ การเรียนการสอนมีความสำคัญเท่าเทียมกับเนื้อหาวิชา ผู้สอนจะต้องพิจารณาเลือกใช้สภาพแวดล้อมในการเรียนให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทักษะและพฤติกรรมของผู้สอนจะต้องแสดงออกว่าผู้สอนมีความปรารถนาดี และสนใจปัญหาของผู้เรียนตลอดเวลา จึงเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจซึ่งกันและกัน ทั้งนี้จะต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นหลักมากกว่าความต้องการของผู้สอน

สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร

เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551) ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมด้านการบริหารหมายถึง การดำเนินการโดยวิธีที่หลากหลายเพื่อให้ครูได้มีโอกาสใช้ความสามารถของตนเองเต็มที่และสามารถอุทิศเวลาปฏิบัติหน้าที่ได้มากพอในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องมีความรู้ ความเข้าใจ รวมถึงรับทราบบทบาทหน้าที่ของตนเอง ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนการใช้หลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งเกี่ยวข้องกับผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารได้แก่ การดำเนินการใด ๆ ภายในโรงเรียน ให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร

ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันของบุคลากร เป็นมิตรรักใคร่กลมเกลียวกันลักษณะสภาพแวดล้อมด้านบริหาร ได้แก่ การจัดระบบการทำงานของครู การบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเอง ออบอุน มีความเป็นประชาธิปไตย ทุกคนรู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง รวมถึงการจัดสวัสดิการและการจัดการด้านต่าง ๆ ด้วยลักษณะของการบริหารที่ก่อให้เกิดสิ่งแวดล้อมที่ดีนั้นเริ่มตั้งแต่การกำหนดนโยบายให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการนำเสนอข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัญหาที่กำหนดเป็นนโยบายในการแก้ปัญหาและพัฒนางานของโรงเรียน

ปฏิคม พงษ์ประเสริฐ (2550) กล่าวว่า ถ้าผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในการดำเนินงานของหน่วยงานแล้ว ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความเข้าใจในเรื่องระบบและเรื่องการค้าดำเนินงาน ผู้ปฏิบัติย่อมอุทิศตนเพื่องาน และมีขวัญในการปฏิบัติงานดี การมอบหมายงานและการสั่งการ ก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาอย่างชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถไม่เกินกำลัง มอบหมายงานและติดตามดูแลช่วยเหลือ ยกย่องชมเชย มีการสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการให้หลายรูปแบบ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการบริหาร คือ การดำเนินการในโรงเรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความร่วมมือของบุคลากร และจัดระบบการทำงานการบังคับบัญชาที่มีความเป็นกันเองมีความเป็นประชาธิปไตย บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วมในการบริหารและตัดสินใจ ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้โรงเรียนพัฒนางานด้านต่าง ๆ ให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญบรรยากาศของการบริหารงานที่ดีนั้น ควรให้ครูได้มีส่วนร่วมในการคิด การตัดสินใจและร่วมปฏิบัติ ดังนั้นสภาพแวดล้อมด้านการบริหารที่เหมาะสมเป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดการเรียนรู้และจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น จากที่กล่าวมาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมในโรงเรียน หากโรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมทั้งทางด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ และด้านการบริหารได้อย่างเหมาะสมแล้ว โรงเรียนก็จะเป็นสถานที่เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองของนักเรียนที่จะช่วยพัฒนาทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ให้เป็นคนที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ความสามารถที่เป็นพื้นฐานของการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพสามารถปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงและการดำรงชีวิตที่จะประสบผลสำเร็จในอนาคตได้ จากแนวคิดของนักวิจัยและนักการศึกษา และได้สังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียน

ตาราง 1 สังเคราะห์แนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับองค์ประกอบของทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

นักวิจัย/นักการศึกษา	ตัวแปรที่ศึกษา		
	อาคารสถานที่	การจัดการเรียนรู้	การบริหาร
ราตรี ฤกษ์วงศ์ (2549)	/		
สมาน ปรีชา (2548)	/		
อรจริย์ ณ ตะกั่วทุ่ง (2546)	/	/	
พรพจน์ พจน์พัฒนาผล (2548)	/		/
สุนันท์ สุขสวัสดิ์ (2552)	/	/	
จุฑารัตน์ ทองทิพย์ (2549)	/	/	/
เลิศศักดิ์ คำปลิว (2551)	/	/	/
ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ (2550)	/		/
สุรางค์ ไคว้ตระกูล (2548)	/	/	/
อรุณชัย กัญชภา (2548)	/	/	/
สุพล อนามัย (2549)	/	/	/
รวม	11	7	7

จากตาราง 1 การสังเคราะห์ แนวคิด หลักการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา จากตำราและนักวิชาการ 11 ราย พบว่า มีแนวคิด หลักการ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ที่จะนำไปปฏิบัติใกล้เคียงกัน ผู้วิจัยได้พิจารณาและหลอมรวม แนวคิด หลักการ และแนวปฏิบัติที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อให้เหมาะสมและใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่
2. การจัดการเรียนรู้
3. ด้านการบริหาร

องค์ประกอบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

1. ผู้บริหารสถานศึกษา

การที่มีความสามารถเรียนรู้อย่างไม่สิ้นสุดนั้น มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่เข้าใจการทำงานของสมองจะสามารถกำหนดวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการให้ครูที่มีความรู้ ความเข้าใจพัฒนาการเด็ก เป็นผู้จัดการเรียนรู้ให้แก่เด็ก และสนับสนุนให้มีการจัดหลักสูตรที่เอื้อต่อการเจริญเติบโตและการพัฒนาสมอง ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่ให้เด็กได้เรียนแบบองค์รวมในขณะเดียวกันก็ได้เรียนส่วนย่อยไปด้วย จัดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทั้งที่เป็นผู้คน สัตว์ หรือสิ่งของเพื่อให้สมองได้รับข้อมูลใหม่ๆ และเกิดการเชื่อมต่อกันประสาทในสมอง ทั้งนี้การเรียนรู้จะต้องมีความท้าทาย มีรูปแบบที่หลากหลายเพื่อให้ตอบสนองต่อความต้องการตามธรรมชาติของเด็กโดยที่ประสบการณ์ต่างๆที่จัดให้กับเด็กนั้นจะต้องมีความหมายต่อเด็กเป็นรายบุคคล ที่สำคัญ คือ ต้องคำนึงถึง Windows of Opportunity เพื่อให้สามารถส่งเสริมพัฒนาการของเด็กอย่างเต็มตามศักยภาพผู้บริหารต้องมีวิสัยทัศน์ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความประพฤติที่เหมาะสมเป็นแบบอย่างที่ดี มีความเป็นผู้นำรอบไปด้วยภาวะผู้นำและมีบุคลิกที่ดี น่าเชื่อถือ มองไกลด้วยวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนเป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือและวางใจ ผู้บริหารต้องเป็นผู้นำบุคลากรทุกคนในสถานศึกษาไปในทิศทางเดียวกันตามเป้าหมายนโยบายของสถานศึกษาและเป็นไปในบริบทของสถานศึกษาและชุมชนที่อาศัยอยู่

หลักการบริหารที่ผู้บริหารยึดเป็นหลัก 4 M's ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาจัดการกับแหล่งเรียนรู้ (Learning Resources) ซึ่งมีทั้งแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน และแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนหรือแหล่งเรียนรู้ชุมชนนั้นจะมีแนวทางการบริหารจัดการการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อให้บังเกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อการใช้ในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งต้องคำนึงถึงหลักการบริหารจัดการสำคัญที่เรียกว่า

“หลักการบริหารแบบ 4M's” ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2550)

บุคลากร (Man)

ผู้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้สอนทุกคน นักเรียนทุกคน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษา และหน่วยงาน/องค์กรต่าง ๆ

งบประมาณ (Money)

การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการงบประมาณให้บังเกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่ามากที่สุด โดยแหล่งที่มาของงบประมาณคือเงินนอกงบประมาณและเงินงบประมาณ โดยใช้จ่ายตามระเบียบของทางราชการ

ทรัพยากร (Materials)

การบริหารจัดการทรัพยากรหรือแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา โดยมีการจัดทำทะเบียนเพื่อสะดวกในการบริหารจัดการได้ครอบคลุม ครบถ้วนและเกิดประโยชน์สูงสุดจัดได้ดังนี้แหล่งเรียนรู้ของราชการ เอกชน แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา โดยการพัฒนาของเดิมหรือสร้างใหม่ และจัดเก็บเป็นระบบ โดยแยกเป็นสื่อธรรมชาติและสื่อเทคโนโลยี

การบริหารจัดการ (Management)

จัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนา แผนปฏิบัติการ/โครงการของสถานศึกษา โดยการตั้งทีมบริหารเพื่ออำนวยความสะดวกและสนับสนุน การจัดตั้งทีมครู-นักเรียน เพื่อดำเนินการส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาให้เกิดผลคุ้มค่า ยั่งยืน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่เกิดประโยชน์กับผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ส่งเสริมให้มีการประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักและใช้แหล่งเรียนรู้อย่างคุ้มค่าและประสานความร่วมมือกับทุกองค์การบทบาทของบุคลากรกับการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในการบริหารจัดการเพื่อให้แหล่งเรียนรู้เป็นแหล่งทรัพยากรที่มีคุณค่าในการศึกษาและการจัดการเรียนรู้สำหรับผู้เรียนนั้น บุคลากรทุกคนทุกฝ่ายจะมีบทบาทสำคัญดังต่อไปนี้ (เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ์, 2544)

วิธีการบริหารการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในและขั้นตอนการดำเนินงานตามรูปแบบของ SBM. (School-Based Management Process)

1. วิเคราะห์ศักยภาพของโรงเรียน
2. กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
3. กำหนดกลยุทธ์วางแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ
4. ดำเนินการตามแผนปฏิบัติการ
5. ประเมินตนเองประเมินภายใน
6. รายงานประจำปี
7. รายงานการประเมินตนเอง

บทบาทของผู้บริหาร/รองผู้บริหารของสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้บริหารของสถานศึกษา จะมีบทบาทสำคัญต่อการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ดังนี้

1. กำหนดนโยบาย วางแผนเพื่อส่งเสริมสนับสนุนการจัดหาจัดสร้างหรือพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
2. ส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ประสบการณ์ในการจัด การใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

3. สนับสนุนส่งเสริมให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการนำเสนอผลงาน โครงการงาน หรือ นวัตกรรมที่เกิดจาก การศึกษาหรือใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

4. นิเทศ กำกับ ติดตาม ดูแล และประเมินผลระบบการจัดการเรียนการสอนโดยการใช้ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและนอกสถานศึกษาการบริหารเชิงระบบ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา ประกอบด้วยขั้นตอนดังนี้ใช้กระบวนการตามวงจรคุณภาพของเดมมิ่งผู้บริหารนัก วางแผนต้องยึดหลักพัฒนาคุณภาพแบบองค์รวมคือ P-D-C-A กล่าวคือ

P (Plan) มีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบใช้แหล่งเรียนรู้ให้ครอบคลุม เป็นการวางระบบซึ่งเป็นองค์ประกอบแรกที่สำคัญที่สุดเป็นการกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานเป็น กระบวนการแต่ละขั้นตอนมีวิธีปฏิบัติที่เป็นแบบมาตรฐานและมีข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเป็นระบบที่ สะท้อนภาพรวมชี้ให้เห็นตัวชี้วัดของระบบและส่งผลถึงความมีมาตรฐาน คุณภาพโดยรวมของ สถานศึกษา

D (Do) ปฏิบัติตามแผนและขั้นตอนของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กำหนดไว้เป็น การดำเนินงานใช้วิธีการต่าง ๆ มีการบันทึกผลและปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและเป็นปัจจุบันสม่ำเสมอ

C (Check) มีการตรวจสอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทุกขั้นตอนและจัดกระทำ อย่างเป็นระบบ การตรวจสอบ ประเมินผล เป็นการนำเสนอแบบประเมินตนเองร่วมกับประเมินโดย บุคคลในหน่วยงาน หรือระหว่างผู้เกี่ยวข้อง

A (Action) นำผลการตรวจสอบและประเมินไปสู่การพัฒนาให้งานเกิดความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น นำมาสู่การพัฒนาปรับปรุง นำผลการประเมินที่ได้มาแก้ไข และพัฒนา ในส่วนที่เป็น กระบวนการ วิธีการ ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาในทุกรูปแบบ ออกมาในแบบวงจรคุณภาพที่มีผล บังคับใช้เป็นระบบมีคุณภาพจนสามารถกลายเป็นวัฒนธรรมขององค์กรแบบยั่งยืน

2. ครูผู้สอนในสถานศึกษา

บทบาทของครูผู้สอน

ครูผู้สอนจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ดังนี้

1. รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่มีอยู่ในสถานศึกษาและ ชุมชน
2. ให้คำปรึกษา แนะนำผู้เรียนในการศึกษาหาความรู้จากสภาพแวดล้อมที่ เป็นแหล่งเรียนรู้
3. จัดหา ประสานงานวัสดุอุปกรณ์ เอกสารเพิ่มเติม ให้การแนะนำและสร้าง ขวัญกำลังใจ
4. ประเมินการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมการจัดสภาพแวดล้อมในแบบแหล่ง เรียนรู้ในภาพรวม

5. ติดตาม ช่วยเหลือการดำเนินงาน แนะนำความถูกต้อง

6. ประยุกต์ใช้ เผยแพร่ผลงาน สรุปและประเมินผล

ผู้สอน เป็นผู้ที่มีความสำคัญที่สุดในการจัดการเรียนรู้ ผู้สอนต้องมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติวิชา สามารถจัดและพัฒนาระบบการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพและพัฒนาได้ตามศักยภาพ ประเมินผลการเรียนรู้ได้ตามสภาพจริง สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการเรียนรู้ พัฒนาสื่อเครื่องมือ แหล่งเรียนรู้ให้สอดคล้องกับกระบวนการเรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณในวิชาชีพสูง กล่าวโดยสรุปแล้ว บทบาทและความสำคัญของบุคลากรทุกฝ่ายที่จะมีส่วนร่วมในการดำเนินการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบใช้แหล่งเรียนรู้เป็นฐาน (Learning Resources-Based) (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545)

โดยหลักการองค์การควรเปลี่ยนแปลงปัจจัยต่าง ๆ ขององค์การให้เหมาะสมต่อการปฏิบัติการกิจและยุทธศาสตร์ที่กำหนดได้ตลอดเวลา ด้วยการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ที่เรียกว่า SWOT (SWOT Analysis Technique) ซึ่งต้องวิเคราะห์ให้ทราบถึงจุดแข็ง (Strength) และจุดอ่อน (Weakness) ภายในองค์การ และต้องวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกในแง่โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ที่จะส่งผลกระทบต่อการทำงานขององค์การ เพื่อนำมาพิจารณาว่ามี ปัจจัยที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลงมีดังนี้

1. วิสัยทัศน์ (Vision) เป้าหมายและกลยุทธ์ (Goals and Strategies)

องค์การมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนเป้าหมายและกลยุทธ์ไปสู่เป้าหมายอยู่ตลอดเวลา

2. เทคโนโลยีสารสนเทศ (Technology Information) การเปลี่ยนแปลงด้าน

เทคโนโลยี เช่น การเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์เป็นระบบเครือข่ายให้ผู้เรียน สามารถเข้าถึงบริการและข้อมูลการศึกษาได้สะดวก ถือเป็น การเปลี่ยนเทคโนโลยีระดับเล็กน้อย

3. การออกแบบงานใหม่ (Job Redesign) องค์การจำเป็นต้องออกแบบงานกลุ่ม

ต่าง ๆ ให้มีความทันสมัย สะดวกในการเก็บข้อมูลและการวัดผลประเมินผล ติดตามผล รายงานผล ตลอดจนการจัดระบบข้อมูลป้อนกลับ (Feedback) เป็นต้น (โกวิทน์ เทศบุตร, 2545)

3. นักเรียน

บทบาทของนักเรียน/ผู้เรียน

นักเรียน/ผู้เรียนจะมีบทบาทในการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนี้

1. สำรวจสถานศึกษา ชุมชน และศึกษาเอกสารพร้อมกับจัดบันทึก
2. แบ่งกลุ่ม แบ่งหน้าที่การทำงาน นำความรู้เสนอภายในกลุ่ม
3. ตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้อง ศึกษาค้นคว้าจากเอกสารเพิ่มเติมต่าง ๆ
4. ประเมินผลด้านความรู้ กระบวนการทำงานโดยตนเอง คณะครู และ

ผู้ปกครอง

5. เลือกรูปแบบและวิธีการน าเสนอผลงาน

6. เสนอผลงานการปฏิบัติงาน เผยแพร่ผลงานต่อผู้เรียน คณะครู ผู้ปกครอง

ชุมชน สรุปผลและประเมินผลการเผยแพร่ผลงาน ผู้เรียน ควรเรียนรู้ได้เต็มตามศักยภาพ มีความกระตือรือร้นและได้รับกระบวนการเรียนรู้ที่ดี มีความรู้ความสามารถทางการเรียนที่เพียงพอต่อการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันผ่านทางสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

4. อาคารสถานที่

สภาพแวดล้อม สื่อ แหล่งเรียนรู้เช่นห้องเรียน มีความพร้อมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากถ่ายเท แสงสว่างเพียงพอ มีวัสดุอุปกรณ์ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มีเอกสารและมุมปฏิบัติ กิจกรรมหรือเกมเสริมการเรียนรู้บริเวณโรงเรียน สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย มีมุมหรือแหล่งที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้หลากหลายชุมชน สถานที่ประกอบการ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่จะสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ หรือใช้ความรู้เป็นพื้นฐานในการเรียนรู้เพิ่มเติมเป็นการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ หรือก็จัดด้านอาคารสถานที่ให้เอื้อสามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ เต็มศักยภาพของสถานศึกษาโดยมีอาคารเรียนที่เหมาะสมห้องเรียน ห้องประกอบการที่เพียงพอเอื้อต่อการเรียนมีโครงการพัฒนาอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมให้สวยงามน่าอยู่ น่าดู น่าชม ถูกสุขอนามัยปลอดภัย ให้บริการดี และปรากฏภายนอกชัดเจนดังนี้

1. อาคารสถานที่มีสภาพเหมาะสมมีสภาพแวดล้อมเอื้อต่อการปฏิบัติการสอนและมีการส่งเสริมการปฏิบัติ กิจกรรม 5 ส
2. มีการส่งเสริมสุขอนามัย มีความปลอดภัยตามมาตรฐาน
3. ก้าวไกลด้วยเทคโนโลยีที่เอื้อต่อการเรียนรู้ด้วยตนเองในแบบของส่วนรวม
4. ห้องประกอบการ ห้องเรียน ห้องพิเศษ สนามหญ้า อยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน และปลอดภัยเอื้อต่อการอำนวยความสะดวก
5. บริเวณโดยรอบของสถานศึกษาที่เป็นพื้นที่สีเขียว สามารถจัดสภาพดังกล่าวให้เอื้อต่อการเป็นแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

บริบทของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่ตั้ง ถนนกาฬสินธุ์-สมเด็จ ตำบลโพหนอง อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000

1. พื้นที่ความรับผิดชอบในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 1,584 หมู่บ้าน 135 ตำบล 18 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอนามน

อำเภอภมลาไสย อำเภอร่องคำ อำเภอกุฉินารายณ์ อำเภอเขาวง อำเภอนาคู อำเภอห้วยผึ้ง อำเภอสมเด็จ อำเภอสามชัย อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอดำม่วง อำเภอห้วยเม็ก อำเภอท่าคันโท อำเภอหนองกุงศรี อำเภอขามเฒ่า อำเภอฆ้องชัย และอำเภอดอนจาน

2. บทบาทและหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ อำนาจหน้าที่ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ดังนี้

2.1 จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ให้สอดคล้องกับนโยบาย มาตรฐานการศึกษา แผนการศึกษา แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐานและความต้องการของท้องถิ่น

2.2 วิเคราะห์ การตั้งงบประมาณอุดหนุนทั่วไปของสถานศึกษา และหน่วยงานในเขตพื้นที่การศึกษาและแจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับให้หน่วยงานข้างต้นรับทราบ รวมทั้งกำกับ ตรวจสอบ ติดตาม การใช้จ่ายงบประมาณของหน่วยงานดังกล่าว

2.3 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.4 กำกับ ดูแล ติดตาม และประเมินผลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และในเขตพื้นที่การศึกษา

2.5 ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย และรวบรวมข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.6 ประสานการระดมทรัพยากรด้านต่าง ๆ รวมทั้งทรัพยากรบุคคล เพื่อส่งเสริม สนับสนุนการจัดและการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.7 จัดระบบประกันคุณภาพการศึกษา และประเมินผลสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.8 ประสาน ส่งเสริม สนับสนุน การจัดการศึกษาของสถานศึกษาเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งบุคคล องค์กรชุมชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดรูปแบบที่หลากหลายในเขตพื้นที่การศึกษา

2.9 ดำเนินการและประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานวิจัยและพัฒนาการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา

2.10 ประสาน ส่งเสริม การดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ และคณะทำงานด้านการศึกษา

2.11 ประสานการปฏิบัติราชการทั่วไปกับองค์กรหรือหน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในฐานะสำนักงานผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการในเขตพื้นที่การศึกษา

2.12 ปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับกิจการภายในเขตพื้นที่การศึกษาที่มีได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดโดยเฉพาะ หรือปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

3. โครงสร้าง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กำหนดโครงสร้างตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ประกอบด้วย 7 กลุ่ม/หน่วย ดังนี้

1. กลุ่มอำนวยการ
2. กลุ่มบริหารงานบุคคล
3. กลุ่มนโยบายและแผน
4. กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
5. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา
6. กลุ่มบริหารงานการเงินและสินทรัพย์
7. กลุ่มหน่วยตรวจสอบภายใน

4. สภาพการจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เป็นหน่วยงาน 1 ใน 42 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง การกำหนดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เมื่อวันที่ 17 สิงหาคม พ.ศ. 2553 โดยเป็นหน่วยงานที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในเขตพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์ และให้การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด เพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐานเท่าเทียมกัน

5. การบริหารจัดการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กำหนดการบริหารจัดการศึกษา โดยการบริหารแบบกระจายอำนาจ และจัดให้มีเครือข่ายสหวิทยาเขตของสถานศึกษาในสังกัด 8 สหวิทยาเขต ดังต่อไปนี้ สหวิทยาเขตเมืองกาฬสินธุ์ เมืองฟ้าแดด ท้าม่วงชัยขันชัย ยางตลาดซ่องชัย ห้วยเม็กหนองกุงศรี วังนารายณ์ สมเด็จ และพลังผึ้ง

6. จำนวนสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์จำแนกตามจำนวนนักเรียน ปีการศึกษา 2558

จำนวนนักเรียน	จำนวนสถานศึกษา
ขนาดที่ 1 ขนาดเล็ก (นักเรียน 1-499)	36
ขนาดที่ 2 ขนาดกลาง (นักเรียน 500-1,499)	13
ขนาดที่ 3 ขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500-2,499)	3

ขนาดที่ 3 ขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 ขึ้นไป 3

รวม 55

7. สรุปข้อมูลบุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา

เขต 24 ปีการศึกษา 558

ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
ผู้อำนวยการ	49
รองผู้อำนวยการ	66
ข้าราชการครู	2,057
รวมข้าราชการครู ทั้งหมด	2,172

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รุ่งนภา คนเล (2553) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหาร อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ ประสบการณ์และระดับชั้น แตกต่างกัน

จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหารงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจำแนกเพศ พบว่าไม่แตกต่างกันโดย นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านอาคารสถานที่ที่นักเรียนชาย มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 มีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างคือ ด้านกลุ่มเพื่อน

ทรงศนีย์ วรหาคำ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหารและด้านกลุ่มเพื่อน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน 2. การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก 3. การเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ

กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของครู เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่สอนและประสบการณ์สอน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 4. ผลการเปรียบเทียบการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม ตามความคิดเห็นของนักเรียนจำแนกตามเพศของนักเรียน พบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อดศักดิ์ มาหามะ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร และ ด้านกายภาพ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านกายภาพและด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ปาริฉัตร แวไรสง (2556) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนาตาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนาตาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนาตาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จำแนกตามเพศ โดยรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านอาคารสถานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลการเปรียบเทียบการจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนาตาขวัญ

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1 จำแนกตามระดับชั้น โดยรวมและรายด้าน พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวม มีความคิดเห็นในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรของสถานศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามอำเภอโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า อำเภอทองผาภูมิมีการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาแตกต่างกับอำเภอสังขละบุรี และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างบุคลากรของสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

กรรณิกา เรืองโสม (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา เครือข่าย 13 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3 โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก พิจารณารายด้าน ผลการวิจัยพบว่า ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือด้านการส่งเสริมสัมพันธ์ภาพอันดีระหว่างบุคลากร และด้านที่ปฏิบัติต่ำสุดคือด้านการส่งเสริมความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างโรงเรียนกับชุมชนผลการเปรียบเทียบการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของสถานศึกษา เครือข่าย 13 จำแนกตาม เพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 ได้แก่ ด้านการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ส่วนด้านอื่นๆไม่แตกต่างกัน

วรมน ยาดิ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเขลม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

กิตติยา โปธิสาเกตุ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านการมีสัมพันธภาพบุคลากรครูและผู้บริหารของสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยรวมและเป็นรายด้าน 2 ด้านผู้บริหาร คณะครู มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมเป็นรายด้าน 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารและคณะครู มีความเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมการมีปฏิสัมพันธ์ว่ามีนัยสำคัญมากกว่า

งานวิจัยต่างประเทศ

Ransom (2004) ได้รับรู้ของผู้ให้คำปรึกษาครู อาจารย์ใหญ่ผู้ปกครองและนักเรียนเกี่ยวกับบทบาทของผู้ให้คำปรึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในสภาพแวดล้อมของโรงเรียนที่แตกต่างกันทางเชื้อชาติ/ชาติพันธุ์ และทางสังคมเศรษฐกิจจากผลการศึกษาวิจัย พบว่า การพัฒนาสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยเสริมให้การให้ห้องเรียนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้ดี เป็นการส่งเสริมช่วยเหลือสนับสนุนให้นักเรียนได้แก้ไขความประพฤติของตนเองและพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเป็นสิ่งอำนวยความสะดวกในห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน อาคารสถานที่ที่ได้รับการตกแต่งเป็นระเบียบ สะอาดร่มรื่น สวยงาม นักเรียนสามารถใช้ประโยชน์จากอาคาร สถานที่เอื้อต่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดความตระหนักและสำนึกในการอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อมแบบยั่งยืน

Covitt (2005) ได้ศึกษาเรื่องจิตใจในการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม การสนับสนุน แรงจูงใจให้นักเรียนมัธยมช่วยปฏิบัติงานที่อ่าวเชสเพค (Chesapeake) การศึกษานี้ตอบปัญหาได้สองข้อ คือ ข้อที่หนึ่ง ถ้านักเรียนมีแรงจูงใจจากประสบการณ์ นักเรียนจะแสดงความจำนงในการ ช่วยงานด้านสิ่งแวดล้อมในอนาคตหรือไม่ ข้อที่สองแรงจูงใจอะไรที่สำคัญที่สุดสำหรับนักเรียน ผลการศึกษาพบว่า

นักเรียนบรรลุเป้าหมายของตัวเอง ตามข้อที่หนึ่งและนักเรียนมีแรงจูงใจพื้นฐานที่เหมือนกัน แต่มีแรงจูงใจเรื่องความสนใจ ความชอบ ความเชี่ยวชาญแตกต่างกัน จากผลการศึกษาจะ ช่วยทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจและเป้าหมายในการเรียนรู้ ความเข้าใจ ความหมายของการมีส่วนร่วมการเข้าสังคม สมรรถนะและความเป็นตัวของตัวเอง

Derrah (2005) ได้ศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า

- 1) การสอนสิ่งแวดล้อมจะต้องสอนเกี่ยวกับข้อห้ามด้วย 2) หลักสูตรการศึกษาบางรายวิชาทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมด้วย 3) การเรียนรู้เรื่องสภาพแวดล้อมเป็นสิ่งจำเป็นที่จะทำให้เกิดการช่วยกันอนุรักษ์คุ้มครองสิ่งแวดล้อม 4) การให้รางวัลการรักษาสภาพแวดล้อมขึ้นอยู่กับโอกาส สถานที่
- 5) การให้ความรู้ผู้ให้ความรู้ต้องแนะนำและเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย

Hsin-Ping and Larry (2005) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบ พฤติกรรม ทศนคติ ความตระหนักรวมณ์ และความรู้ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม ระหว่างนักเรียน ชั้นปีที่ 5 ประเทศแคนาดา กับประเทศไต้หวัน ซึ่งทั้งสองประเทศนี้มีประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติพรรณนา ค่าสถิติ T-test และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ ผลการศึกษาต่อสิ่งแวดล้อมด้านต่างๆ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่ต่างกันไม่ว่าจะเป็นการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุผล การศึกษาที่มีผลต่อสิ่งแวดล้อมด้านต่าง ๆ ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มพบว่า ไม่ต่างกันไม่ว่าจะเป็นการเปรียบเทียบภายในกลุ่มหรือระหว่างกลุ่มก็ตาม นอกจากนี้การศึกษาพบว่า โทรทัศน์เป็นแหล่งที่ให้ข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดสำหรับนักเรียนทั้งสองกลุ่มและตัวแปรด้านอารมณ์ด้านการเรียนการสอนแบบได้ปฏิบัติจริง เพื่อให้รู้ถึงคุณค่าของการรักษาสิ่งแวดล้อม ให้ผลสัมฤทธิ์สูงกว่าตัวแปรด้านการเรียนการสอนแบบการให้องค์ความรู้เพียงอย่างเดียว

Litzenberg (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การประเมินความคิดเห็นของครูที่มีต่อการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นและผลกระทบของความคิดเห็นที่มีต่อหลักสูตรและวิธีการสอนในโรงเรียนประถมศึกษาในแมริแลนด์ผลการศึกษาการเก็บข้อมูลใช้แบบสอบถามและการสัมภาษณ์พบว่า ระดับปฐมวัย ถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ความต้องการที่จะเน้นเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีมากกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 และ 5 ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล สามารถนำไปวางแผนโครงสร้างในอนาคต เพื่อให้เป็นโรงเรียนสีเขียว และผนวกเข้าไปในหลักสูตรวิทยาศาสตร์ และใช้ในการพัฒนาครู

Malikova (2005) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาและปรับปรุงแบบการใช้ โปรแกรมการเรียนรู้โดยการบริการด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐฟลอริดา ผลการศึกษาค้นคว้า พบว่า จำนวนโปรแกรมในโรงเรียน จำนวนครูและนักเรียนที่ใช้โปรแกรมเพิ่มจำนวนขึ้น โปรแกรมมีผลดีต่อนักเรียนในด้านวิชาการ พฤติกรรมมีส่วนร่วมการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม และความรับผิดชอบ โรงเรียนที่เริ่มใช้มีบุคลากรที่เข้าร่วมใช้น้อย

ครูต้องมีการบูรณาการ ส่วนโรงเรียนที่ใช้ในโปรแกรมมานานบุคลากรที่เข้าร่วมมีจำนวนมาก นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมสม่ำเสมอ

มาร์สเด็น (Marsden, 2006) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในด้าน ความปลอดภัยทางสิ่งแวดล้อม และความเป็นระเบียบของเด็กยากจนในโรงเรียนทางทิศใต้ของ แคลิฟอร์เนีย โดยทำการเก็บตัวอย่างในกลุ่มนักเรียนจำนวน 256 คน ใน 10 โรงเรียนซึ่งพบว่า สิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียน สิ่งแวดล้อมในห้องเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของ นักเรียนอย่างมีนัยสำคัญ ซึ่งสิ่งอำนวยความสะดวกในโรงเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับความสำเร็จ ของนักเรียน แต่พฤติกรรมของนักเรียนที่ยากจน มีบทบาทที่สำคัญในการสนับสนุนในการรักษา ระเบียบวินัยอย่างดี

Ransom (2004) ศึกษาความพร้อมของโรงเรียนและความสำเร็จของนักเรียน มุมมองของนักเรียนต่อความสัมพันธ์ระหว่างสภาพการเรียนรู้ในเมืองและแรงจูงใจของนักเรียน ในสถานการศึกษาที่มีความพร้อม เพื่อให้เข้าถึงระดับความเข้าใจที่ขึ้นกับเจตคติของนักเรียนในเมือง ความคิดรวบยอด และความเชื่อที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพสุขภาพที่พวกเขาเรียนรู้ ได้รับความรู้ ความสัมพันธ์ที่สำคัญระหว่างเงื่อนไขของโรงเรียนที่เรียนอยู่และแรงจูงใจของนักเรียนการกระทำและ ความสำเร็จ การศึกษานี้ชี้ให้เห็นว่ากลุ่มนักเรียนที่เรียนในเมืองนี้สัมพันธ์กับคุณภาพการสอนและใน สภาพแวดล้อมทางการศึกษาซึ่งเกิดขึ้นได้ตามเงื่อนไขของโรงเรียนนักเรียนที่เข้าร่วมการวิจัยนี้มีความ เห็นว่า ครูและผู้บริหาร ที่มีคุณภาพสูงอาจมีอยู่ในโรงเรียนอื่นและมีประสิทธิภาพในการดูแล โรงเรียน ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นของโรงเรียนในเรื่องความพร้อมของโรงเรียนที่เรียนอยู่ และวุฒิการศึกษา ต่อโรงเรียนที่เห็นคุณค่าการศึกษา และความมั่นคงในตัว of นักเรียน การศึกษาใน เรื่องนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อมาตรฐานความรับผิดชอบและฝ่ายนิติบัญญัติมีคำสั่งให้เพิ่มคุณภาพ

Kanai-Park and others (2008) เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อม การทำงานและประสิทธิภาพการทำงานของพยาบาล พบว่าร้อยละ 56 ของพยาบาลมีคะแนนความ เหนื่อยหน่ายสูง ร้อยละ 60 มีความไม่พอใจในงาน และร้อยละ 59 มีคุณภาพการพยาบาลลดลง ผลการศึกษาสรุปว่า การจัดอัตราค่าจ้างที่เหมาะสมและสัมพันธภาพในการทำงานที่ดีร่วมกับแพทย์จะ มีผลต่อการลดความเหนื่อยหน่ายความไม่พึงพอใจในงาน และคุณภาพการดูแลจากการศึกษางานวิจัย ต่างประเทศพอสรุปได้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนจำเป็นจะต้องอาศัยความคิดเห็น จากผู้ที่เกี่ยวข้องจากการจัดสภาพแวดล้อมโดยเน้นผู้ที่เกี่ยวข้องได้ประโยชน์สูงสุดจากการจัด สภาพแวดล้อมดังนั้นการบริหารสภาพแวดล้อมเพื่อเอื้อประโยชน์ต่อผู้เรียนนั้นจำเป็นอย่างมากที่ จะต้องคำนึงถึงผู้เรียนว่าผู้เรียนได้ประโยชน์มากน้อยเพียงใดในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน นักเรียนจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการผลักดันให้การจัดสภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนและรอบ ๆ ในชุมชนมีประสิทธิภาพในการพัฒนาผู้เรียนได้สูงสุด

สรุปงานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สรุปได้ว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในสถานศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานอันสำคัญที่จะช่วยให้โรงเรียน มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและมีความสำคัญในการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จในทุก ๆ ด้าน ซึ่งจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน การพัฒนาความคิด การพัฒนาจิตใจ ตลอดจนการพัฒนาคุณธรรมด้านต่าง ๆ ที่พึงประสงค์ จากความสำคัญของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในด้านต่าง ๆ 3 ด้านคือ 1. ด้านอาคารสถานที่ 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3. ด้านการบริหาร เพื่อเป็นข้อเสนอแนะหรือรูปแบบสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและที่มีสนใจจะนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ระยะที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีจากเอกสาร ตำราและงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ได้องค์ประกอบแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 3 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านการบริหาร
3. ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน คือ

3.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ วุฒิ ป.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.2 นายสุรปรีชา ลาภบุญเรือง วุฒิ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3.3. นายวิรัตน์ โสโรสง วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่องคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3.4 นางนฤมล ธรรมประชา วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3.5 นางกุสุมาลย์ ถินอภัย วุฒิ ศศ.ม. (สังคมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

4. นำไปปรึกษาและตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและปรับปรุง การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ให้มีความสมบูรณ์และประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ระยะที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 115 คน และครูจำนวน 2,057 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในปีการศึกษา 2558 จำนวนโรงเรียน 55 โรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน และครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 รวมจำนวน 2,172 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 92 คน และครูจำนวน 327 คน รวม 419 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในปีการศึกษา 2558 โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง ตามขั้นตอนดังนี้

1.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยเทียบจำนวนประชากรทั้งหมดกับตารางสำเร็จรูปของเคจซีมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 419 คน

1.2.2 คำนวณหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากรแล้วสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ให้ได้จำนวนครบตามสัดส่วนที่กำหนดไว้ดังรายละเอียดในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถาม	ประชากร (N)	กลุ่มตัวอย่าง (N)
ผู้บริหาร	115	92
ครู	2,057	327
รวม	2,172	419

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการดำเนินงานตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ในครั้งนี้จาก (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2521 ; สงัด อุทรานันท์, 2532 ; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2544 ; กมล ภูประเสริฐ, 2545 ; รุจิร ภูสาระ และจันทรานี สงวนนาม, 2545 ; กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 และกระทรวงศึกษาธิการ, 2552) และนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบประเมินการดำเนินงาน ตามการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.1.2 นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า มาสร้างแบบสอบถาม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และปรับปรุงแก้ไข ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา

2.1.3 นำเครื่องมือที่ได้ปรับปรุงและแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญได้พิจารณา

ความสอดคล้องระหว่างประเด็นข้อคำถามในแบบประเมิน และตัวชี้วัดการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ในขั้นตอนนี้ได้ประยุกต์ใช้การวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of item Objective Congruence : IOC) ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป จากความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ จำนวน 5 คน ประกอบด้วย

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริญ ชูยกระเดื่อง วุฒิ ปร.ด. (สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

2) นางชนัญญา จำเริญสรรพ วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่ง รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

3) ว่าที่ พันตรี จรรย์ น่วมมะโน วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

4) นางศิริพร วรรณหอม วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

5) ดร.ฤชชา ตีลาจันทร์ วุฒิ กศ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา) วุฒิ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

จากการหาค่าตรงกันความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เท่ากับ 0.986

3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.1 สร้างแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ของผู้บริหาร/ครู ในสถานศึกษาที่ได้จากการสุ่มกระจายในชั้นตอนที่ 1

3.2 ตรวจสอบความเหมาะสมขององค์ประกอบตัวชี้วัดในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน คือ

1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์ วุฒิ ปร.ด. (หลักสูตรและการเรียนการสอน) ตำแหน่งอาจารย์ผู้สอน สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2) นายสุรปริชา ลาภบุญเรือง วุฒิ ศศ.ม. (พัฒนาสังคม) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3) นายวิรัตน์ โสไธสง วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนร่องคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

4) นางนฤมล ธรรมประชา วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์

5) นางกุสุมาลย์ ถินอภัย วุฒิ ศศ.ม. (สังคมศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์
 ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3.3 นำไปปรึกษาและตรวจสอบโดยอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบและปรับปรุง
 การจัดทำสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

3.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงและแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหาร/
 ครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 จำนวน 30 ชุด
 จากนั้นนำแบบสอบถามที่ไปทดลองใช้มาวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม ด้วย
 วิธีการหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม (Item–Total Correlation)
 โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์อย่างง่ายระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวม และนำแบบสอบถามที่มี
 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อตามเกณฑ์ตั้งแต่ 0.02–1.00 มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)
 ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach)
 เกณฑ์ที่กำหนด คือ ตั้งแต่ 0.75 ขึ้นไป

จากการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันการจัด
 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เท่ากับ .956 และจากการหาค่าความเชื่อมั่นของ
 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
 เท่ากับ .972

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการ
 วิจัยต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์ในการออกหนังสือราชการจากคณะศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยมหาสารคามไปยังผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 24 เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้ผู้บริหารและครูผู้สอนตอบแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยจัดส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมทั้งแบบสอบถามถึงโรงเรียนที่เป็น
 กลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทางไปรษณีย์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 ประกอบด้วย 1 ชนิด ได้แก่

4.2.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การจัด
 สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 มัธยมศึกษา เขต 24 แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบ
 ตรวจสอบรายชื่อ (Check list)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ตามกรอบแนวคิดด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา จำนวน 3 ด้าน คือ ด้าน ที่ 1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีตัวบ่งชี้ 19 ตัวบ่งชี้ ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ 15 ตัวบ่งชี้ และด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการบริหาร มีตัวบ่งชี้ 16 ตัวบ่งชี้

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่น ๆ

4.3 สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูโรงเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมาย (Best Practice) เพื่อสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้เป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้รับคืนมาดำเนินวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสภาพภาพในการปฏิบัติงาน โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage) แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียงท้ายตารางวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ประกอบด้วย คือ ด้านที่ 1 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ มีตัวบ่งชี้ 19 ตัวบ่งชี้ ด้านที่ 2 สภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ 15 ตัวบ่งชี้ และด้านที่ 3 สภาพแวดล้อมด้านการบริหารมีตัวบ่งชี้ 16 ตัวบ่งชี้ เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (S.D.) เป็นรายชื่อและรายด้าน วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ซึ่งมีค่าคะแนน ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51–5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51–4.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51–3.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51–2.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00–1.50 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์
พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์การจัดลำดับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในพัฒนาการจัด
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 24 โดยการใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{modified})
(สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์รายละเอียดเกี่ยวกับเครื่องมือวิจัยและผู้ตอบ
แบบสอบถาม
2. ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) (Mean) วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา/ครูผู้สอนใน
สถานศึกษาต่อพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนใน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน คะแนนเฉลี่ย
 $\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
n แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

3. ค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม หรือค่าสอดคล้องระหว่างข้อความกับ
วัตถุประสงค์หรือเนื้อหา (IOC : Index of Item Objective Congruence)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง A
R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

กำหนดคะแนนของผู้เชี่ยวชาญเป็น +1 หรือ 0 หรือ-1 ดังนี้

+1 คือ แนใจว่าข้อสอบข้อนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้จริง

0 คือ ไม่แนใจว่าข้อสอบนั้นวัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุไว้

-1 คือ แนใจว่าข้อสอบข้อนั้นไม่ได้วัดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ระบุ

4. ใช้ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เพื่อตรวจสอบการกระจายของคะแนน

จากสูตร

$$SD = \sqrt{\frac{\sum x \sum x^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x^2)$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด ยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนในกลุ่มตัวอย่าง

5. ค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น คำนวณโดยใช้สูตร ดังนี้

(สุวิมล ว่องวานิช, 2548)

$$\text{ค่า } PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

เมื่อ I แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่คาดหวัง

D แทน ความรู้/ทักษะ/เจตคติ ที่มีในปัจจุบัน

7. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล/สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ

7.1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach)

7.2 การหาค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)

ระยะที่ 3 การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. สังเคราะห์การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ดังนี้

1.1 สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

1.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จากข้อมูลที่ได้ในขั้นตอนที่ 3 ข้อ 1 จากนั้นนำแบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูล เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อหาค่าความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าตรงความสอดคล้องของข้อคำถาม (Index of Item Objective Congruence : IOC) ซึ่งกำหนดค่าตั้งแต่ .60 ขึ้นไป โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน ดังรายชื่อต่อไปนี้

1.2.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อริญ ชูยกระเดื่อง วุฒิ ปร.ด. (สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา) ตำแหน่งอาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

1.2.2 นางชนัญญา จำเริญสรรพ วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

1.2.3 ว่าที่ พันตรี จริญญา น่วมมะโน วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

1.2.4 นางศิริพร วรรณหอม วุฒิ กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

1.2.5 ดร.ถนุชา ศิลาจันทร์ วุฒิ กศ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา) วุฒิ ปร.ด. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุกุลนารี ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิจัยและประเมินผล

2. สัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่เป็นโรงเรียนคุณภาพ (Best Practice)

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างและแบบบันทึกข้อมูล สำหรับสัมภาษณ์ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนกลุ่มเป้าหมายที่เป็น (Best Practice) ตามกรอบแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม

การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24

2.2 กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ผู้บริหารและครูในโรงเรียนคุณภาพ (Best Practice) จำนวน 2 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน
ในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 รวมทั้งสิ้น
6 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ

2.2.1 ผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน
2 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
รวมทั้งสิ้น 6 คน โดยได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีเกณฑ์ในการ
เลือก ดังนี้

2.2.2 โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) หมายถึง โรงเรียนที่ได้รับ
รางวัลโรงเรียนดีเด่น/โรงเรียนในฝันหรือรางวัลคุณภาพจากหน่วยงานต่าง ๆ ที่บ่งบอกถึงคุณภาพ
พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

3. สังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากข้อ 3 เพื่อสรุปแนวทางในการพัฒนาแนวทางการจัด
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

4. ประเมินแนวทางในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ
จำนวน 5 คน คือ

4.1 ว่าที่ พันตรี จรรย์ น่วมมะโน วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งศึกษานิเทศก์
ชำนาญการพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานวัดและประเมินผลทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

4.2 นางชนัญญา จำเริญสรรพ วุฒิ กศ.ม. (บริหารการศึกษา) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการ
ชำนาญการพิเศษ (ครูโรงเรียนต้นแบบ) โรงเรียนอนุกุลนารี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24

4.3 นายพูนศิลป์ อ่อนไสย วุฒิ กศ.ม. (วิจัย) ตำแหน่งรองผู้อำนวยการชำนาญการ
พิเศษ (ครูโรงเรียนต้นแบบ) โรงเรียนรุ่งคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

4.4 ดร.ถนุชา ศิลาจันทร์ วุฒิ กศ.ม. (สิ่งแวดล้อมศึกษา) วุฒิ ปร.ด. (การบริหาร
การศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ครูโรงเรียนต้นแบบ) โรงเรียนอนุกุลนารี สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

4.5 นายวิมล โพนใสว วุฒิ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ตำแหน่งครูชำนาญการพิเศษ (ครูโรงเรียนต้นแบบ) โรงเรียนร่องคำ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

5. ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

จากขั้นตอนการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 สามารถแสดงเป็นแผนภาพกระบวนการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ได้ดังภาพประกอบ 2

ภาพประกอบ 2 กระบวนการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้ลำดับ
การนำเสนอ ดังนี้

1. สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล
2. ลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูล
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความของผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
N	แทน	จำนวนคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
D	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน
I	แทน	ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์
PNI_{modified}	แทน	ดัชนีความต้องการจำเป็นที่ปรับปรุง

ลำดับขั้นตอนในการเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัด การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษา
2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
- 2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

2.3 ผลการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

3. ผลการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ดังนี้

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน โดยรวม

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านอาคารสถานที่	4.45	0.27	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.53	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการบริหาร	4.67	0.22	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.08	มากที่สุด

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความเหมาะสมขององค์ประกอบและ
ตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านอาคารสถานที่			
1.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและ ห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อ บรรยากาศการเรียนการสอน	4.20	0.45	มาก
1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดยภาพรวมไม่ร้อน อบอ้าวอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อ บรรยากาศการเรียนการสอน	4.40	0.55	มาก
1.3 ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน นักเรียน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครบและเหมาะสม กับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้	4.40	0.89	มาก
1.5 บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คว้น เป็นต้น	4.20	0.45	มาก
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย	4.40	0.55	มาก
1.7 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวก และเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้	4.20	0.45	มาก
1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีอาหารที่ ปรุงถูกต้องหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่เหมาะสม	4.40	0.55	มาก

ตาราง 4 ต่อ

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงาม เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.10 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์	4.40	0.89	มาก
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.60	0.55	มากที่สุด
1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ข้างห้องเรียนด้านนอก สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	4.40	0.89	มาก
1.14 มีจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง	4.40	0.55	มาก
1.15 มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	5.00	0.00	มากที่สุด
1.16 มีการจัดบริเวณจราจร เช่น ทางเท้า ถนนสำหรับ รถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	5.00	0.00	มากที่สุด
1.17 การจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับนักเรียน	4.20	0.45	มาก
1.18 มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.40	0.89	มาก
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการดูแลรักษา ให้สวยงามอยู่เสมอ	4.20	0.45	มาก
รวม	4.45	0.27	มาก

ตาราง 4 ต่อ

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2. ด้านการจัดการเรียนรู้			
2.1 ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความ ชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.20	0.45	มาก
2.2 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความ กระตือรือร้นและสนใจเรียน	4.40	0.89	มาก
2.3 ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.4 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิด อภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.20	0.45	มาก
2.6 มีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น	4.40	0.89	มาก
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	5.00	0.00	มากที่สุด
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุน และส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้า ตัดสินใจ อย่างเหมาะสม	4.20	0.45	มาก
2.9 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอก สถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่	4.40	0.89	มาก
2.10 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและ ประเมินผลการเรียนของผู้เรียน	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 4 ต่อ

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.11 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.20	0.45	มาก
2.12 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน	4.40	0.89	มาก
2.13 มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร	4.40	0.55	มาก
2.14 มีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้	4.40	0.55	มาก
2.15 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม	4.53	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการบริหาร			
3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ให้ก้าวหน้า อย่างเป็นรูปธรรม	4.40	0.55	มาก
3.2 มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู	4.40	0.55	มาก
3.3 ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	4.80	0.45	มากที่สุด
3.5 โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และผูกพันต่อสถาบัน	4.20	0.45	มาก

ตาราง 4 ต่อ

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา ศิลปะ	4.40	0.55	มาก
3.7 การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.40	0.55	มาก
3. ด้านการบริหาร			
3.8 การจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียน	4.40	0.55	มาก
3.9 การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย	4.40	0.55	มาก
3.10 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	4.60	0.49	มากที่สุด
3.11 ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ	4.60	0.49	มากที่สุด
3.12 มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
3.13 มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	4.60	0.49	มากที่สุด
3.14 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.60	0.49	มากที่สุด
3.15 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
3.16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	4.60	0.49	มากที่สุด
รวม	4.67	0.22	มากที่สุด
โดยรวม	4.55	0.08	มากที่สุด

จากตาราง 4 พบว่า ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.55$) และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 3 ด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.67$) 2. ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.53$) และ 3. ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.45$)

2. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

2.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าเฉลี่ยข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม	N = 419	
	จำนวน	ร้อยละ
สถานภาพในการปฏิบัติงาน		
ผู้บริหารสถานศึกษา	92	21.76
ครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้)	327	78.04

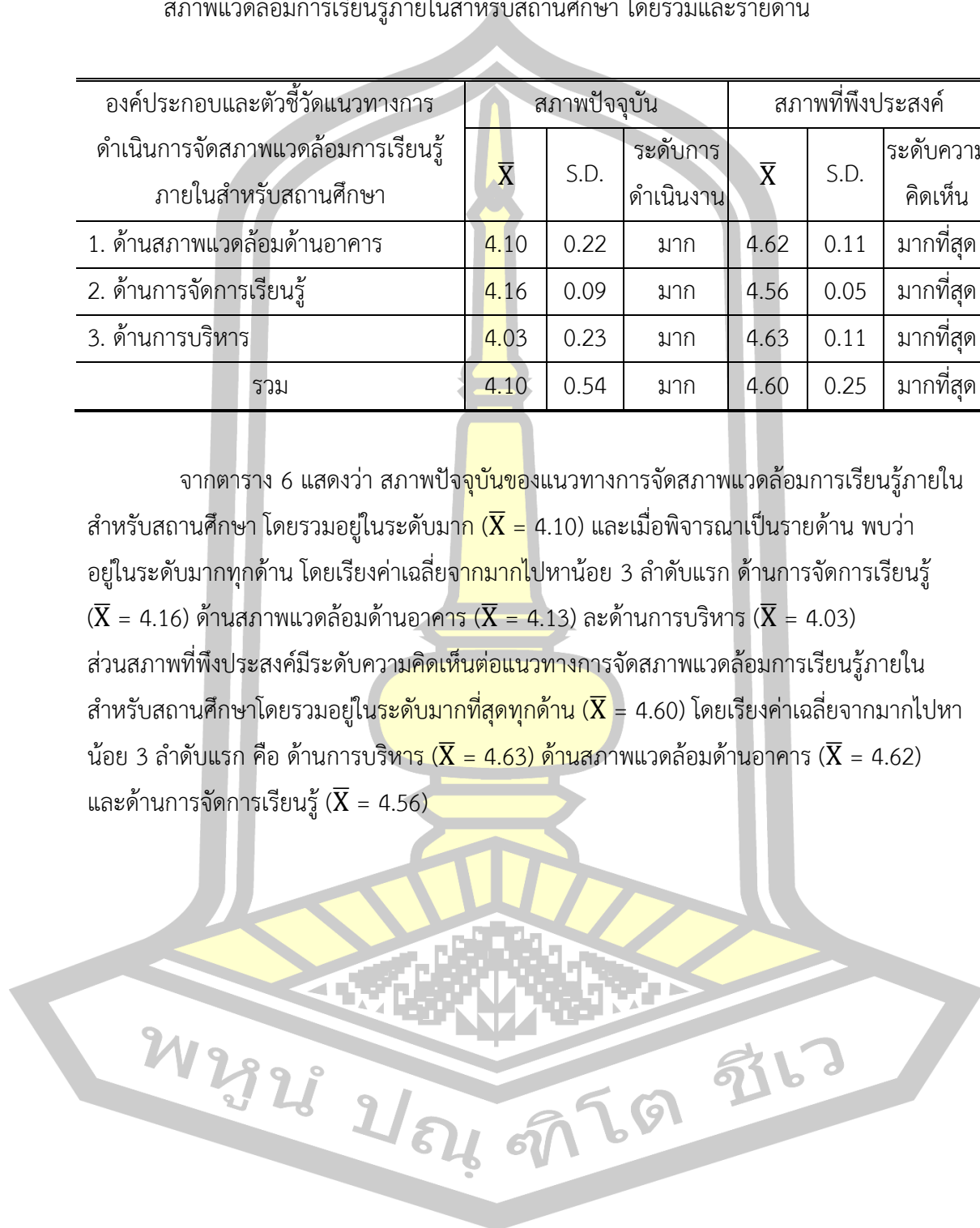
จากตาราง 5 พบว่า มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 419 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อจำแนกตามสถานภาพในการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 21.76 และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้) จำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 78.04

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แสดงในตาราง 6 ถึง ตาราง 9

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคาร	4.10	0.22	มาก	4.62	0.11	มากที่สุด
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.16	0.09	มาก	4.56	0.05	มากที่สุด
3. ด้านการบริหาร	4.03	0.23	มาก	4.63	0.11	มากที่สุด
รวม	4.10	0.54	มาก	4.60	0.25	มากที่สุด

จากตาราง 6 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.16$) ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคาร ($\bar{X} = 4.13$) ละด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.03$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์มีระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60$) โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.63$) ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคาร ($\bar{X} = 4.62$) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัด
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่

1. ด้านอาคารสถานที่	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการ ดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความ คิดเห็น
1.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มี ระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการ เรียนการสอน	3.59	0.53	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด
1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดย ภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าวอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อบรรยากาศการ เรียนการสอน	4.04	0.63	มาก	4.66	0.47	มากที่สุด
1.3 ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน	4.24	0.71	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครบ และเหมาะสมกับนักเรียน สามารถ เคลื่อนย้ายได้	4.25	0.69	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด
1.5 บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คว้น เป็นต้น	4.42	0.69	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย	3.70	0.87	มาก	4.47	0.70	มาก
1.7 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้	4.03	0.69	มาก	4.72	0.49	มากที่สุด
1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ปรุงสุกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่ เหมาะสม	4.15	0.87	มาก	4.57	0.59	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงามเอื้อต่อการเรียนการสอน	4.15	0.70	มาก	4.67	0.49	มากที่สุด
1.10 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์	4.07	0.74	มาก	4.62	0.49	มากที่สุด
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน	4.12	0.74	มาก	4.69	0.53	มากที่สุด
1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.21	0.74	มาก	4.64	0.53	มากที่สุด
1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แฉวนหรือติดแสดงไว้ข้างห้องเรียนด้านนอกสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.79	0.87	มาก	4.42	0.64	มาก
1.14 มีจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง	4.00	0.80	มาก	4.62	0.52	มากที่สุด
1.15 มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	4.08	0.74	มาก	4.53	0.53	มากที่สุด
1.16 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.56	0.64	มากที่สุด	4.92	0.30	มากที่สุด
1.17 การจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับนักเรียน	4.27	0.79	มาก	4.64	0.54	มากที่สุด

ตาราง 7 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1.18 มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	4.03	0.77	มาก	4.44	0.58	มาก
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	4.29	0.72	มาก	4.56	0.52	มากที่สุด
รวม	4.10	0.22	มาก	4.62	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 7 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 อันดับแรก คือ มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 4.56$) บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คว้น เป็นต้น ($\bar{X} = 4.42$) และบริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ ($\bar{X} = 4.29$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์มีระดับความคิดเห็นต่อทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ด้านอาคารสถานที่โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.62$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน ($\bar{X} = 4.92$) ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครอบและเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้ ($\bar{X} = 4.74$) และจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้ ($\bar{X} = 4.72$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัด
สภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.21	0.79	มาก	4.64	0.50	มากที่สุด
2. ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน	4.15	0.88	มาก	4.58	0.53	มากที่สุด
3. ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.31	0.81	มาก	4.57	0.51	มากที่สุด
4. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.15	0.84	มาก	4.43	0.55	มาก
5. ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.21	0.89	มาก	4.62	0.53	มากที่สุด
6. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น	4.02	0.77	มาก	4.50	0.59	มากที่สุด
7. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.23	0.70	มาก	4.51	0.54	มากที่สุด

ตาราง 8 ต่อ

ด้านการจัดการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
8. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ อย่างเหมาะสม	4.21	0.81	มาก	4.50	0.54	มากที่สุด
9. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่	4.25	0.77	มาก	4.59	0.52	มากที่สุด
10. ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน	4.02	0.77	มาก	4.56	0.56	มากที่สุด
11. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.16	0.79	มาก	4.54	0.65	มากที่สุด
12. จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน	4.06	0.82	มาก	4.57	0.56	มากที่สุด
13. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร	4.21	0.74	มาก	4.59	0.52	มากที่สุด
14. มีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้	4.19	0.78	มาก	4.61	0.55	มากที่สุด
15. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	3.99	0.85	มาก	4.53	0.52	มากที่สุด
รวม	4.16	0.09	มาก	4.56	0.05	มากที่สุด

จากตาราง 8 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.16$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ ($\bar{X} = 4.31$) มีครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่ ($\bar{X} = 4.25$) และครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ($\bar{X} = 4.23$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์มีระดับความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการจัดการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย ($\bar{X} = 4.64$) ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ($\bar{X} = 4.62$) และมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.61$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการบริหาร

ด้านการบริหาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4.00	0.78	มาก	4.42	0.55	มาก
2. มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู	3.63	1.00	มาก	4.37	0.61	มาก
3. ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	4.17	1.00	มาก	4.57	0.53	มากที่สุด
4. ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ	4.28	0.82	มาก	4.82	0.39	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการบริหาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
5. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆเพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และผูกพันต่อสถาบัน	4.00	0.89	มาก	4.65	0.49	มากที่สุด
6. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปะ	3.92	0.87	มาก	4.70	0.50	มากที่สุด
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.25	0.88	มาก	4.74	0.46	มากที่สุด
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียน	4.09	0.82	มาก	4.74	0.47	มากที่สุด
9. การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย	4.00	1.00	มาก	4.59	0.58	มากที่สุด
10. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.81	0.98	มาก	4.66	0.54	มากที่สุด
11. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ	3.78	0.95	มาก	4.60	0.58	มากที่สุด
12. มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.59	0.53	มาก	4.53	0.55	มากที่สุด
13. มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	4.04	0.63	มาก	4.66	0.47	มากที่สุด
14. ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.24	0.71	มาก	4.63	0.48	มากที่สุด

ตาราง 9 (ต่อ)

ด้านการบริหาร	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์		
	\bar{X}	S.D.	ระดับการดำเนินงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น
15. มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา	4.25	0.69	มาก	4.74	0.44	มากที่สุด
16. มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และ ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	4.42	0.69	มาก	4.70	0.46	มากที่สุด
รวม	4.03	0.23	มาก	4.63	0.11	มากที่สุด

จากตาราง 9 แสดงว่า สภาพปัจจุบันของทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษาด้านการบริหารเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ ($\bar{X} = 4.03$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.42$) ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ($\bar{X} = 4.28$) การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.25$) และมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.25$) ส่วนสภาพที่พึงประสงค์มีระดับความคิดเห็นต่อทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาด้านการบริหารโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.63$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก คือ ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ ($\bar{X} = 4.82$) การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน ($\bar{X} = 4.74$) การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน ($\bar{X} = 4.74$) และ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.74$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ความจำเป็นเพื่อจัดลำดับความสำคัญ (Modified Priority
Needs Index : $PNI_{modified}$) เพื่อนำไปใช้ในการออกแบบการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ปรากฏผลดังแสดงในตาราง 10 ถึงตาราง 13

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ และลำดับ
ความต้องการจำเป็น โดยรวมและรายด้าน

องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความต้องการ ความจำเป็น
1. ด้านอาคารสถานที่	4.10	4.62	0.11	2
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	4.16	4.56	0.10	3
3. ด้านการบริหาร	4.03	4.63	0.13	1

จากตาราง 10 พบว่า ลำดับความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัด
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เรียงตามลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ลำดับที่ 1 ด้านการ
บริหาร ($PNI_{modified} = 0.13$) ลำดับที่ 2 ด้านอาคารสถานที่ ($PNI_{modified} = 0.11$) และลำดับที่ 3 ด้าน
การจัดการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 0.10$)

พูน ปรณ ทิโต ชิว

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับความต้องการจำเป็น ด้านอาคารสถานที่

ด้านอาคารสถานที่	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการ ความจำเป็น
1.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	3.59	4.53	0.21	1
1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดยภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าวอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	4.04	4.66	0.13	5
1.3 ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4.24	4.63	0.08	9
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครบและเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้	4.25	4.74	0.10	8
1.5 บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คิว เป็นต้น	4.42	4.70	0.06	10
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย	3.70	4.47	0.17	2
1.7 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้	4.03	4.72	0.15	3
1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีอาหารที่ปรุงสุกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่เหมาะสม	4.15	4.57	0.10	8
1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงาม เอื้อต่อการเรียนการสอน	4.15	4.67	0.11	7

ตาราง 11 ต่อ

ด้านอาคารสถานที่	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความต้องการ ความจำเป็น
1.10 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่ แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียน วิทยาศาสตร์	4.07	4.62	0.12	6
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออก กำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน	4.12	4.69	0.12	6
1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4.21	4.64	0.10	8
1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้าย นิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ข้าง ห้องเรียนด้านนอกสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	3.79	4.42	0.14	4
1.14 มีจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง	4.00	4.62	0.13	5
1.15 มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสีย ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	4.08	4.53	0.10	8
1.16 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนน สำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็น สัดส่วน	4.56	4.92	0.10	8
1.17 การจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับ นักเรียน	4.27	4.64	0.10	8
1.18 มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็น สัดส่วน	4.03	4.44	0.10	8
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการ ดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	4.29	4.62	0.10	8

จากตาราง 11 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอาคารสถานที่ เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการจัดสภาพแวดล้อมของ อาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียน การสอน ($PNI_{\text{modified}} = 0.21$) มีมีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.17$) และมีจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและ เพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.15$)

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการ เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น PNI_{modified} และลำดับ ความต้องการจำเป็น ด้านการเรียนรู้

ด้านการจัดการเรียนรู้	D	I	PNI_{modified}	ลำดับความ ต้องการความจำเป็น
1. ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอน ของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	4.21	4.64	0.10	4
2. ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่ หลากหลายและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจ เรียน	4.15	4.58	0.10	4
3. ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	4.31	4.57	0.06	6
4.ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.15	4.43	0.10	4
5.ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดม ความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและ ภายนอกห้องเรียน	4.21	4.62	0.09	5

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการความจำเป็น
6. ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น	4.02	4.50	0.11	3
7. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	4.23	4.51	0.10	4
8. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจสนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออกกล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างเหมาะสม	4.21	4.50	0.10	4
9. ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่	4.25	4.59	0.10	4
10. ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน	4.02	4.56	0.19	1
11. ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครอง ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4.16	4.54	0.10	4
12. จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหาแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน	4.06	4.57	0.11	3

ตาราง 12 (ต่อ)

ด้านการจัดการเรียนรู้	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการความจำเป็น
13. มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างอบอุ่นและเป็นมิตร	4.21	4.59	0.10	4
14. มีการดำเนินการเรียนการสอนตาม แผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการ เรียนรู้	4.19	4.61	0.10	4
15. มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็น มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	3.99	4.53	0.12	2

จากตาราง 12 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้อยู่ภายในสำหรับสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24ด้านการจัดการเรียนรู้เรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน (PNI_{modified} = 0.19) มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (PNI_{modified} = 0.12) ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น (PNI_{modified} = 0.11) และจัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน (PNI_{modified} = 0.11)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน ค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และค่าดัชนีความต้องการจำเป็น $PNI_{modified}$ และลำดับ
ความต้องการจำเป็น ด้านการบริหาร

ด้านการบริหาร	D	I	$PNI_{modified}$	ลำดับความ ต้องการความจำเป็น
1. โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ให้ ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4.00	4.42	0.10	8
2. มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมา ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู	3.63	4.37	0.20	2
3. ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และ ก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	4.17	4.57	0.10	8
4.ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การ ดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและ ชุมชนทราบ	4.28	4.82	0.11	7
5. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียน เกิดความรัก ความสามัคคี และผูกพัน ต่อสถาบัน	4.00	4.65	0.14	4
6. โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วม กิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา ศิลปะ	3.92	4.70	0.20	2
7. การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	4.25	4.74	0.10	8
8. การจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออม ทรัพย์ เพื่อ ช่วยเหลือนักเรียน	4.09	4.74	0.12	6
9. การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย	4.00	4.59	0.19	3

ตาราง 13 (ต่อ)

ด้านการบริหาร	D	I	PNI _{modified}	ลำดับความ ต้องการความจำเป็น
10. คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการ จัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.81	4.66	0.20	2
11. ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ	3.78	4.60	0.20	2
12. มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่ มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.59	4.53	0.21	1
13. มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	4.04	4.66	0.13	5
14. ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนา ทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.24	4.63	0.10	8
15. มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มี ส่วนร่วมเสนอแนะทางในการบริหาร สถานศึกษา	4.25	4.74	0.10	8
16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา	4.42	4.70	0.10	8

จากตาราง 13 พบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาแนวทางการดำเนินงานป้องกันและ
แก้ไขปัญหายาเสพติดในสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 24ด้านการบริหารเรียงจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่
มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (PNI_{modified} = 0.21) มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัย
มาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู (PNI_{modified} = 0.20) โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน
เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปะ (PNI_{modified} = 0.20) คณะกรรมการการศึกษาขั้น
พื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

($PNI_{\text{modified}} = 0.20$) และผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ
($PNI_{\text{modified}} = 0.20$)

2.3 การศึกษาการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยศึกษาจากโรงเรียนที่มีวิธี
ปฏิบัติที่ดี (Best Practice)

จากผลการศึกษาค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ของแนวทางการจัด
สภาพแวดล้อมภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24
สามารถจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านการ
บริหาร ($PNI_{\text{modified}} = 0.13$) ลำดับที่ 2 ด้านอาคารสถานที่ ($PNI_{\text{modified}} = 0.11$) ลำดับที่ 3
ด้านการจัดการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.10$) ผู้วิจัยได้นำทั้ง 3 ด้านจากการจัดลำดับความสำคัญของ
ความต้องการจำเป็นไปสร้างเป็นแบบสัมภาษณ์ เพื่อใช้ในการศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม
ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยสัมภาษณ์
ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารทั่วไป และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม)
จำนวน 2 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 6 คน ซึ่งสถานศึกษาดังกล่าว เป็นสถานศึกษาที่มี
วิธีปฏิบัติที่ดี (Best Practice) ในการดำเนินงานจัดสภาพแวดล้อมภายในสำหรับสถานศึกษา
ผู้บริหาร รองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารทั่วไป และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม) โรงเรียน
ก จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 คน

1. ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ กลุ่มบริหารทั่วไป และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงาน
ด้านสิ่งแวดล้อม) โรงเรียน ข จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 3 คน

ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการ
พัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ได้ดังนี้

1. โรงเรียน ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
ปัจจุบัน มีนักเรียน 3,272 คน ข้าราชการ บุคลากรทางการศึกษา ครูอัตราจ้าง จำนวน 222 โรงเรียน
ได้รับรางวัลสถานศึกษาดีเด่น ทางวัฒนธรรมด้านดนตรีไทย และดนตรีพื้นบ้าน ปีการศึกษา 2559
กระทรวงวัฒนธรรม ได้รับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 1 ด้านการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี
เลิศ (Best Practices) ในการพัฒนาคุณภาพทางไกลผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ (DLIT) ระดับเขตตรวจ
ราชการ (ภาค 12 ร้อยเอ็ด มหาสารคาม ขอนแก่นและกาฬสินธุ์) ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางการจัด
สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา จากการสัมภาษณ์สรุปทางการจัดสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ได้ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนาดังนี้

- 1.1 จัดสภาพแวดล้อมอาคารสะอาด มีสัดส่วน เป็นระเบียบ เรียบร้อย จัดบรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เพียงพอและเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน
- 1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดยภาพรวมดีและมีความเหมาะสม
- 1.3 ปรับปรุง ขยายห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น
- 1.4 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ครอบคลุมจำนวนนักเรียนและสามารถเคลื่อนย้ายได้
- 1.5 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวน เหมาะสมสำหรับการเรียนของนักเรียน
- 1.6 ห้องน้ำมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนจัดเป็นสัดส่วน สะอาด ปลอดภัย
- 1.7 จัดให้มีสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอ มีการตั้งน้ำดื่มตามจุดต่าง ๆ เพื่อความเหมาะสม
- 1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีอาหารที่ปรุงสุก ตามหลักโภชนาการ
- 1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงาม
- 1.10 มีห้องเรียนวิชาเฉพาะต่าง ๆ เพียงพอ เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
- 1.11 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ได้อย่างเหมาะสม
- 1.12 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศ แสดงไว้ข้างห้องเรียนทุกห้อง สามารถมองเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่มีความคงทน
- 1.13 มีการจัดตั้งธนาคารขยะ นักเรียนช่วยกันเก็บและคัดแยกขยะ แล้วนำไปขายมีคณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะเพื่อนำไปกำจัด
- 1.14 จัดบริเวณจราจรถนนชัดเจน แบ่งเป็นสัดส่วน ทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์และมีการจัดตกแต่งบริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนด ระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียนและเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย
- 2.2 ครูจัดกระบวนการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร
- 2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน
- 2.5 จัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียน ที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับสภาพนักเรียน
- 2.6 จัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียน ที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับสภาพนักเรียน
- 2.7 ปลุกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.8 มีกิจกรรมที่ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้แสดงออก ที่โรงเรียน โดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกอย่างเหมาะสม
- 2.9 มีโครงการทัศนศึกษาออกสถานที่เป็นประจำ โดยห้องเรียน พิเศษจะจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี
- 2.10 ครูมีความยุติธรรมในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้
- 2.11 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครอง
- 2.12 จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อครูที่ปรึกษาจะได้เห็น สภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน
- 2.13 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน

3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 3.1 จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน

- เรียนการสอน
- 3.2 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 3.3 เปิดโอกาสให้ครูได้เข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ
- 3.4 จัดทำวารสารโรงเรียน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ
- เช่น กิจกรรมกีฬา
- 3.5 จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 3.6 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น
- 3.7 จัดระบบป้องกันความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และมีนักการภารโรงช่วยดูแล
- 3.8 จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน
- 3.9 จัดระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียนโดยเน้นความเป็นประชาธิปไตย
- 3.10 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน
- 3.11 ผู้บริหารปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาอยู่เสมอ
- 3.12 การมอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา
- 3.13 จัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง

2. โรงเรียน ข สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ปัจจุบันมีนักเรียน 2,093 คน ข้าราชการครู จำนวน 142 คน โรงเรียนได้รับเกียรติบัตรด้านการบริหารจัดการศึกษาประสบความสำเร็จเป็นแบบอย่างได้อย่างดี สมควรยกย่องชมเชย ประจำปีการศึกษา 2546 ได้รับรางวัลดีเด่นระดับมัธยมศึกษา ของจังหวัดกาฬสินธุ์ในโครงการธนาคารขยะรีไซเคิล จากกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประจำปีการศึกษา 2549 ได้รับรางวัลชนะเลิศ ระดับประเทศ ประกวดโครงการโรงเรียนต้นแบบปันรักให้โลก โครงการ 7 สปันรักให้โลก ประจำปีการศึกษา 2553 จากการสัมภาษณ์สรุปทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้ดังนี้

2.1 ด้านอาคารสถานที่ที่มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 2.1.1 จัดสภาพแวดล้อมร่มรื่นสวยงาม อาคารมีความสะอาด เป็นสัดส่วน เป็นระเบียบเรียบร้อย เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน
- 2.1.2 จัดสภาพห้องเรียนได้เหมาะสมและเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน
- 2.1.3 จัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
- 2.1.4 จัดห้องเรียนได้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนมีโต๊ะ เก้าอี้ครบ เหมาะสมกับนักเรียน
- 2.1.5 อาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนใด ๆ เพราะรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด
- 2.1.6 มีห้องน้ำเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
- 2.1.7 น้ำดื่ม นำใช้เพียงพอต่อจำนวนนักเรียน
- 2.1.8 มีการจัดระบบโรงอาหารที่สะอาดถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหาร ก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำ มีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ นักเรียนรักษาความสะอาดร่วมกัน
- 2.1.9 บริเวณโรงเรียนมีความสะอาด สวยงาม
- 2.1.10 มีห้องเรียนวิชาเฉพาะแยกเป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอ
- 2.1.11 มีสถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกายเพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิดเหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่นกีฬาหลายประเภท สถานที่มีความร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อน
- 2.1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ติดไว้มองเห็นได้ชัดเจน
- 2.1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายนิเทศต่าง ๆ แสดงได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่คงทน สวยงาม
- 2.1.14 จัดแสดงผลงานนักเรียน เพื่อให้โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่นชมผลงานนักเรียน
- 2.1.15 จัดให้มีการจัดเก็บขยะและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ
- 2.1.16 จัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน

- 2.1.17 จัดมุมพักผ่อนให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ
ต่อจำนวนของนักเรียน
- 2.1.18 จัดบริเวณจอดรถให้กับนักเรียนเป็นสัดส่วน ชัดเจน
และมีความสวยงาม
- 2.1.19 บริเวณสนามมีแปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่
รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ
- 2.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 2.2.1 ครูจัดเตรียมการสอนและมีกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศ
ของการสอนของครูทุกภาคเรียน
- 2.2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรม
เสริมหลักสูตร
- 2.2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และ
แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล
- 2.2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 2.2.5 ครูให้นักเรียนสืบเสาะหาความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอก
ห้องเรียนอยู่เสมอ
- 2.2.6 มีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับ
นักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
- 2.2.7 จัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรม และ
อุทิศตนเพื่อส่วนรวม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
- 2.2.8 มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทาง
ที่ถูกต้องเหมาะสม
- 2.2.9 โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้กับนักเรียนเป็นประจำทั้ง
ใกล้และไกลตามความเหมาะสม
- 2.2.10 ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยุติธรรม
- 2.2.11 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยน
เรียนรู้ระหว่างครูและผู้ปกครอง
- 2.2.12 จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน
- 2.2.13 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับ
นักเรียน

- 2.2.14 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้
- 2.2.15 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน
- 2.3 ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 2.3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน
- 2.3.2 ครูจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยจัดกิจกรรม
- 2.3.3 ครูเข้ารับการอบรมด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอน
- 2.3.4 โรงเรียนจัดทำหนังสือแจ้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ
- 2.3.5 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรักความสามัคคี
- 2.3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น
- 2.3.7 จัดระบบรักษาความปลอดภัย โดยมียามเฝ้าหน้าประตูและบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน
- 2.3.8 มีทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน
- 2.3.9 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย
- 2.3.10 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน
- 2.3.11 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ
- 2.3.12 มีโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน
- 2.3.13 กำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายไว้อย่างชัดเจน
- 2.3.14 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

2.3.15 ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการ
บริหารสถานศึกษา

2.3.16 ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม
ในสถานศึกษา

ตาราง 14 การสังเคราะห์แนวทางในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.1 มีการจัด สภาพแวดล้อมของ อาคารเรียน ห้องเรียน และห้องพิเศษ มีความ สะอาด มีระเบียบ เรียบร้อยเอื้อต่อ บรรยากาศการเรียน การสอน	1.1 จัดสภาพแวดล้อม อาคารสะอาด มี สัดส่วน เป็นระเบียบ เรียบร้อย จัด บรรยากาศร่มรื่น สวยงาม เพียงพอและ เอื้อต่อบรรยากาศการ เรียนการสอน	1.1 จัดสภาพแวดล้อม ร่มรื่นสวยงาม อาคารมี ความสะอาด เป็น สัดส่วน เป็นระเบียบ เรียบร้อย เอื้อต่อ บรรยากาศการเรียน การสอน	1.1 จัดสภาพแวดล้อม ของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ อย่างเป็นสัดส่วน มีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อต่อ บรรยากาศการจัดการ เรียนการสอน
1.2 จัดสภาพอาคาร เรียนและห้องเรียนโดย ภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าว อากาศ ถ่ายเทได้ดี มี แสงสว่างเพียงพอเอื้อ ต่อบรรยากาศการ เรียนการสอน	1.2 จัดสภาพอาคาร เรียนและห้องเรียนโดย ภาพรวมดีและมีความ เหมาะสม	1.2 จัดสภาพ ห้องเรียนได้เหมาะสม และเอื้อต่อบรรยากาศ การเรียนการสอน	1.2 จัดสภาพอาคาร เรียนและห้องเรียนได้ อย่างเหมาะสม ไม่ร้อน อบอ้าว อากาศถ่ายเท ได้ดี สีแสงสว่าง เพียงพอ เอื้อต่อ บรรยากาศการเรียน การสอน

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.3 ขนาดของ ห้องเรียนมีความ เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน	1.3 ปรับปรุง ขยาย ห้องเรียนเพื่อให้ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น	1.3 จัดห้องเรียนได้ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียน	1.3 ปรับปรุง ขยาย และจัดห้องเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียนที่เพิ่ม มากขึ้น
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครอบ และเหมาะสมกับ นักเรียน สามารถ เคลื่อนย้ายได้	1.4 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ครอบ ตามจำนวนนักเรียน และสามารถ เคลื่อนย้ายได้	1.4 จัดห้องเรียนได้ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียนมีโต๊ะ เก้าอี้ ครอบ เหมาะสม กับนักเรียน	1.4 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้ เหมาะสมครบตาม จำนวนนักเรียนและ สามารถเคลื่อนย้ายได้
1.5 บริเวณอาคาร เรียนและห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนเช่น เสียง กลืน คว้น เป็นต้น	1.5 บริเวณอาคาร เรียน และห้องเรียนไม่ มีสิ่งรบกวน เหมาะสม สำหรับการเรียนของ นักเรียน	1.5 อาคารเรียนและ ห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณ โรงเรียนมีบริเวณที่ กว้างขวางไม่ได้อยู่ใน ชุมชนที่แออัด	1.5 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณโรงเรียน มีบริเวณที่กว้างขวาง ไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการ จัดการเรียน การสอน
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับ จำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย	1.6 ห้องน้ำมีความ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียน จัดเป็น สัดส่วน สะอาด ปลอดภัย	1.6 มีห้องน้ำ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียน	1.6 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวน นักเรียนและจัดเป็น สัดส่วน สะอาดและ ปลอดภัย

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.7 จัดให้มีระบบ สาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอ เหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้	1.7 จัดให้มีสาธารณูปโภค เพื่ออำนวยความสะดวก และเพียงพอ มีการตั้งน้ำ ดื่มตามจุดต่างๆ เพื่อ ความเหมาะสม	1.7 น้ำดื่ม น้ำใช้ เพียงพอต่อจำนวน นักเรียน	1.7 จัดให้มีระบบ สาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอ ต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้
1.8 โรงอาหารมีความ สะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ปรุงถูก ตามหลักโภชนาการ มี ประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพราคาที่เหมาะสม	1.8 โรงอาหารมีความ สะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ปรุงถูก ตามหลักโภชนาการ	1.8 มีการจัดระบบโรง อาหารที่สะอาดถูก สุขลักษณะ มีที่กรองน้ำ เสียจาก โรงอาหาร ก่อน ปล่อยลงท่อระบายน้ำ มี อาหารที่ปรุงถูกตามหลัก โภชนาการ นักเรียนรักษา ความสะอาดร่วมกัน	1.8 จัดระบบโรงอาหาร สะอาด ถูกสุขลักษณะมีที่ กรองน้ำเสียจากโรง อาหารก่อนปล่อยลงท่อ ระบายน้ำและมีอาหารที่ ปรุงถูกตามหลัก โภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและ มีราคาที่เหมาะสม
1.9 จัดสภาพบริเวณ โรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มี ความสะอาดสวยงาม เอื้อต่อการเรียนการสอน	1.9 จัดสภาพบริเวณ โรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มี ความสะอาดสวยงาม	1.9 บริเวณสนามมี แปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่ รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยใน การปรับตกแต่งแปลง ดอกไม้ที่ตนเอง รับผิดชอบ	1.9 จัดสภาพบริเวณ โรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มี ความสะอาด สวยงาม มีแปลง ไม้ดอก ไม้ ประดับ มีการแบ่งเขต พื้นที่รับผิดชอบชัดเจน เพื่อให้นักเรียนมีส่วน ช่วย ในการปรับตกแต่ง แปลงดอกไม้ที่ตนเอง รับผิดชอบ

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.10 จัดให้มีห้องเรียน วิชาเฉพาะหรือสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์	1.10 มีห้องเรียนวิชา เฉพาะต่าง ๆ เพียงพอ เหมาะสมกับจำนวน นักเรียน	1.10 มีห้องเรียนวิชา เฉพาะแยกเป็นสัดส่วน เหมาะสม เพียงพอ	1.10 จัดให้มีห้องเรียน วิชาเฉพาะหรือหรือ สถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียน ดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ แยกเป็นสัดส่วน เหมาะสม เพียงพอกับ จำนวนนักเรียน
1.11 จัดให้มีสถานที่ สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน	1.11 จัดสถานที่สำหรับ ทำกิจกรรม ออกกำลังกาย เล่นกีฬา ได้อย่าง เหมาะสม	1.11 มีสถานที่สำหรับ กิจกรรมออกกำลังกาย เพียงพอสำหรับเล่นกีฬา เกือบทุกชนิดเหมาะสม สำหรับนักเรียน และมี บุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่น กีฬาหลายประเภท สถานที่มีความร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อน	1.11 จัดสถานที่สำหรับ ทำกิจกรรม เช่น สถานที่ สำหรับกิจกรรมออก กำลังกายเพียงพอ สำหรับเล่นกีฬาเกือบทุก ชนิดเหมาะสมสำหรับ นักเรียน และมีบุคลากร ภายนอก ชุมชน มาขอ ใช้สนามในการเล่นกีฬา หลายประเภท สถานที่มี ความร่มรื่น เหมาะ สำหรับพักผ่อน

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.12 มีการแสดง แผนผังเกี่ยวกับสถานที่ ต่างๆ ภายใน สถานศึกษาอย่าง ชัดเจน		1.12 มีการแสดง แผนผังเกี่ยวกับสถานที่ ต่างๆ ติดไว้ มองเห็น ได้ชัดเจน	1.12 แสดงแผนผัง เกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามา ติดไว้และสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน
1.13 มีการจัดป้ายชั้น เรียน ป้ายประกาศ ป้าย นิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ ข้างห้องเรียนด้านนอก สามารถมองเห็นได้ ชัดเจน	1.13 จัดทำป้ายชั้น เรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศ แสดงไว้ข้าง ห้องเรียนทุกห้อง สามารถมองเห็นได้ ชัดเจน ใช้วัสดุที่มี ความคงทน	1.13 มีการจัดป้ายชั้น เรียน ป้ายนิเทศต่าง ๆ แสดงได้ชัดเจน ใช้วัสดุ ที่คงทน สวยงาม	1.13 จัดทำป้ายชั้น เรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศ แสดงไว้ทุกห้องเรียน สามารถมองเห็นได้ ชัดเจน ใช้วัสดุที่มี ความคงทน
1.14 มีจัดให้มีการ แสดงผลงานของ นักเรียน เพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาส แสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของ ตนเอง		1.14 จัดแสดงผลงาน นักเรียน เพื่อให้ โรงเรียนใกล้เคียง และ ชุมชนได้เข้ามาชื่นชม ผลงานนักเรียน	1.14 จัดแสดงผลงาน นักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้ มีโอกาสแสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของ ตนเองเปิดโอกาสให้ โรงเรียน ใกล้เคียง และชุมชนได้ เข้ามาชื่นชมผลงาน นักเรียน

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.15 มีการจัดเก็บ ขยะมูลฝอยและกำจัด ของเสียต่างๆอย่างเป็น ระบบ	1.15 มีการจัดตั้ง ธนาคารขยะ นักเรียน ช่วยกันเก็บและคัดแยก ขยะแล้วนำไปขาย มี คณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกัน อย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับ ขยะเพื่อนำไปกำจัด	1.15 จัดให้มีการ จัดเก็บขยะและกำจัด ของเสีย ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	1.15 จัดเก็บขยะมูล ฝอยและกำจัดของเสีย ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้งธนาคาร ขยะ นักเรียนช่วยกัน เก็บและคัดแยกขยะ แล้วนำไปขายมี คณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกัน อย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับ ขยะเพื่อนำไปกำจัด
1.16 มีการจัดบริเวณ จราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่ จอดรถเป็นสัดส่วน	1.16 จัดบริเวณจราจร ถนนชัดเจน แบ่งเป็น สัดส่วน ทั้งรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และมีการจัดตกแต่ง บริเวณสนามด้วยแปลง ไม้ดอก ไม้ประดับ มี การดูแลรักษาให้ สวยงาม	1.16 จัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนน สำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และ ที่จอดรถเป็นสัดส่วน	1.16 มีการจัดบริเวณ จราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่ จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่งบริเวณ สนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้ สวยงาม

ตาราง 14 (ต่อ)

1. ด้านอาคารสถานที่ จากแบบสอบถาม	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
1.17 การจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับ นักเรียน		1.17 จัดมุมพักผ่อนให้ นักเรียนได้อย่าง เหมาะสม และเพียงพอ ต่อจำนวนของนักเรียน	1.17 จัดมุมที่นั่งเล่นที่ พักผ่อนให้นักเรียนได้ อย่างเหมาะสม และ เพียงพอต่อจำนวนของ นักเรียน
1.18 มีการจัดบริเวณ จอดรถ สำหรับ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ ให้กับ นักเรียน และที่จอดรถ เป็นสัดส่วน	1.18 จัดบริเวณจอด รถให้กับนักเรียนเป็น สัดส่วน ปลอดภัย ชัดเจน และมีความ เป็นระเบียบ สวยงาม	1.18 จัดบริเวณจอด รถให้กับนักเรียนเป็น สัดส่วน ชัดเจน และมี ความสวยงาม	1.18 จัดบริเวณจอดรถ เป็นสัดส่วน ชัดเจนและ มีความสวยงาม ปลอดภัย
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้ สวยงามอยู่เสมอ		1.19 บริเวณสนามมี แปลงไม้ดอกไม้ ประดับ มีการแบ่งเขต พื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยใน การปรับตกแต่งแปลง ดอกไม้	1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่ รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยใน การปรับตกแต่งแปลง ดอกไม้ที่ตนเอง รับผิดชอบ

ตาราง 14 (ต่อ)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้จากแบบสอบถาม	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
2.1 ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความชัดเจนและเข้าใจง่าย	2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย	2.1 ครูจัดเตรียมการสอนและมีกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศของการสอนของครูทุกภาคเรียน	2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย
2.2 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน	2.2 ครูจัดกระบวนการสอนที่หลากหลาย มีกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.2 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	2.2 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน
2.3 ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะแก้ปัญหาและตัดสินใจ		2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล	2.3 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

ตาราง 14 (ต่อ)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้จากแบบสอบถาม	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนา
2.4 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.4 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	2.4 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2.5 ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิดอภิปราย ค้นคว้า ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	2.5 ครูให้นักเรียนสืบเสาะหาความรู้ใหม่ ๆ จากภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ	2.5 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น	2.6 จัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียน	2.6 มีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ	2.6 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวิทยากรมีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียนจัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่น

ตาราง 14 (ต่อ)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ จากแบบสอบถาม	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	2.7 ปลูกฝังด้านคุณธรรม จริยธรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.7 จัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังผู้เรียนให้มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อส่วนรวม เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน	2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ อย่างเหมาะสม	2.8 มีกิจกรรมที่ส่งเสริม และสร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน โดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกอย่างเหมาะสม	2.8 มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนกล้าแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม	2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ โดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม

ตาราง 14 (ต่อ)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้จากแบบสอบถาม	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
2.9 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่	2.9 มีโครงการทัศนศึกษานอกสถานที่เป็นประจำ โดยห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี	2.9 โรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาให้กับนักเรียนเป็นประจำทั้งใกล้และไกลตามความเหมาะสม	2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษา ดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี
2.10 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน	2.10 ครูมีความยุติธรรมในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลการจัดการเรียนรู้	2.10 ครูวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างยุติธรรม	2.10 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน
2.11 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	2.11 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและ ผู้ปกครอง	2.11 จัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูและ ผู้ปกครอง	2.11 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

ตาราง 14 (ต่อ)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้จากแบบสอบถาม	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางการพัฒนา
2.12 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน	2.12 จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อครูที่ปรึกษาจะได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน	2.12 จัดกิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน	2.12 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน
2.13 มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร		2.13 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนรู้นที่ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน	2.13 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลาย และเป็นมิตรกับนักเรียน
2.14 มีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้		2.14 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้	2.14 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้
2.15 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	2.15 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	2.15 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาเป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน	2.15 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

ตาราง 14 (ต่อ)

3. ด้านการบริหารจากแบบสอบถาม	3. ด้านการบริหารมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ก)	3. ด้านการบริหารมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	3.1 จัดทำแผนพัฒนาโรงเรียน	3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน	3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม
3.2 มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู	3.2 จัดหาสื่อและนวัตกรรม ที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.2 ครูจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยจัดกิจกรรม	3.2 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู
3.3 ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ และก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	3.3 เปิดโอกาสให้ครูได้ เข้ารับการอบรมอย่างสม่ำเสมอ	3.3 ครูเข้ารับการอบรม ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ ในกิจกรรม การเรียน การสอน	3.3 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ ในกิจกรรม การเรียน การสอน
3.4 ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ	3.4 จัดทำวารสารโรงเรียน เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์กิจกรรม การดำเนินงานและ กิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบ	3.4 โรงเรียนจัดทำหนังสือแจ้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองรับทราบ	3.4 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครอง และชุมชนทราบ

ตาราง 14 (ต่อ)

3. ด้านการบริหารจากแบบสอบถาม	3. ด้านการบริหารมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ก)	3. ด้านการบริหารมีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
3.5 โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และผูกพันต่อสถาบัน	3.5 จัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา	3.5 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี	3.5 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา
3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา ศิลปะ	3.6 ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น	3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น
3.7การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	3.7 จัดระบบป้องกันความปลอดภัย มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และมีนักรักษาการช่วยดูแล	3.7 จัดระบบรักษาความปลอดภัย โดยมียามเฝ้าหน้าประตูและบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน	3.7 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน

ตาราง 14 (ต่อ)

3. ด้านการบริหารจากแบบสอบถาม	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ก)	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
3.8 การจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	3.8 จัดสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน	3.8 มีทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน	3.8 จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน
3.9 การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย	3.9 จัดระเบียบกฎเกณฑ์ของโรงเรียน โดยเน้นความเป็นประชาธิปไตย	3.9 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย	3.9 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย
3.10 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.10 จัดประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	3.10 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองในการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน	3.10 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน

ตาราง 14 (ต่อ)

3. ด้านการบริหารจากแบบสอบถาม	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ก)	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนาดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์แนวทางพัฒนา
3.11 ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ	3.11 ผู้บริหารปรับปรุงสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาอยู่เสมอ	3.11 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ	3.11 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ
3.12 มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	3.12 การมอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา	3.12 มีโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจน	3.12 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชาและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน
3.13 มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	3.13 จัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ		3.13 จัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานชัดเจนเหมาะสมกับความสามารถ
3.14 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		3.14 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนเข้ารับการอบรมและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ	3.14 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ตาราง 14 (ต่อ)

3. ด้านการบริหารจากแบบสอบถาม	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ก)	3. ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้ (โรงเรียน ข)	การสังเคราะห์ แนวทางพัฒนา
3.15 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา		3.15 ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา	3.15 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทาง ในการบริหารสถานศึกษา
3.16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา		3.16 ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา	3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา

3. การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จากการศึกษาและวิเคราะห์ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 และการวิเคราะห์ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) ผู้วิจัยได้นำมาจัดเรียงลำดับความสำคัญของประเด็นคำถามตามลำดับความต้องการจำเป็น ดังนี้ 1. ด้านการบริหาร ลำดับที่ 2. ด้านอาคารสถานที่ ลำดับที่ 3. ด้านการจัดการเรียนรู้ จากนั้นนำประเด็นคำถามไปสัมภาษณ์ ผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มบริหารกิจการนักเรียน และครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านสิ่งแวดล้อม) ของโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) จำนวน 2 โรงเรียน ๆ ละ 3 คน รวม 6 คน เพื่อหาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 คือด้านอาคารสถานที่ ด้านด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านการบริหาร สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นขั้นตอนตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

- 1.1 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ (P)
- 1.2 จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและมีราคา ที่เหมาะสม (P)
- 1.3 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มีความสะอาด สวยงาม มีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้นักเรียน มีส่วนช่วยในการปรับ ตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (P)
- 1.4 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือห้องสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แยกเป็นสัดส่วนเหมาะสมเพียงพอกับจำนวนนักเรียน (P)
- 1.5 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกาย เพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิดเหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่นกีฬาหลายประเภท สถานที่มีความร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อน (P)
- 1.6 จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างเป็นสัดส่วนมีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน (D)
- 1.7 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน (D)
- 1.8 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและสามารถเคลื่อนย้ายได้ (D)
- 1.9 แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน (D)
- 1.10 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศแสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่มีความคงทน (D)
- 1.11 จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้งธนาคารขยะ นักเรียนช่วยกันเก็บและคัดแยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้มารับขยะเพื่อนำไปกำจัด (D)
- 1.12 มีการจัดบริเวณจราจร เช่น ทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วนและมีการจัดตกแต่งบริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม (D)

- 1.13 จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวน
ของนักเรียน (D)
- 1.14 จัดบริเวณจราจรเป็นสัดส่วน ชัดเจนและมีความสวยงามเช่นทางเท้า
ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดรถ (D)
- 1.15 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน
นักเรียนมีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (D)
- 1.16 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณ
โรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการเรียน การสอน (C)
- 1.17 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาดและ
ปลอดภัย (C)
- 1.18 จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์
ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่นชมผลงานนักเรียน (C)
- 1.19 ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน
ที่เพิ่มมากขึ้น (A)
2. ด้านการจัดการเรียนรู้มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้
- 2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลาที่มีการนิเทศการ
สอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครู
แต่ละคาบเรียนด้วย (P)
- 2.2 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระ
การเรียนรู้ (P)
- 2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของ
นักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (P)
- 2.4 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริม
หลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน (D)
- 2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและ
แก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล (D)
- 2.6 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของ
ผู้เรียนเป็นสำคัญ (D)
- 2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตน
เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน (D)

2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจโดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (D)

2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษา ดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี (D)

2.10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (D)

2.11 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน (D)

2.12 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ (C)

2.13 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวิทยากรมีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียนจัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่น (C)

2.14 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน (C)

2.15 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน (A)

3. ด้านการบริหารมีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (P)

3.2 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น เพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ (P)

3.3 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย(P)

3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (P)

3.5 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (P)

- 3.6 กำหนดแนวปฏิบัติงานการมอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง (P)
- 3.7 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู (D)
- 3.8 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใส่ในกิจกรรมการเรียนการสอน (D)
- 3.9 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา (D)
- 3.10 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น (D)
- 3.11 จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา ช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน (D)
- 3.12 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)
- 3.13 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา (D)
- 3.14 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน (C)
- 3.15 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ (C)
- 3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (A)

พหุ ประถมศึกษา

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความ
เป็นไปได้ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ดังแสดงในตาราง 15

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านอาคารสถานที่						
1.1 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ (P)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก
1.2 จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสม (P)	4.00	0.63	มาก	4.00	0.71	มาก
1.3 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มีความสะอาด สวยงามมีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้นักเรียน มีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (P)	3.80	0.40	มาก	3.80	0.45	มาก
1.4 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่ แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แยกเป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอ กับจำนวนนักเรียน (P)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.5 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกายเพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิดเหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่นกีฬาหลายประเภท สถานที่ที่มีความร่มรื่นเหมาะสมสำหรับพักผ่อน(P)	4.00	0.63	มาก	4.20	0.45	มาก
1.6 จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียน และห้องพิเศษอย่างเป็นสัดส่วนมีความสะอาดเรียบร้อย เพียงพอและเอื้อต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.00	0.71	มาก
1.7 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเท ได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน (D)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก
1.8 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและสามารถเคลื่อนย้ายได้ (D)	4.20	0.75	มาก	4.40	0.55	มาก
1.9 แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน (D)	4.20	0.40	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
1.10 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศ แสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่มีความคงทน (D)	4.40	0.49	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.11 จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้งธนาคารขยะ นักเรียนช่วยเก็บและคัดแยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะเพื่อนำไปกำจัด (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
1.12 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้าถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ แลที่จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่งบริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
1.13 จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวนของนักเรียน (D)	4.20	0.40	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
1.14 จัดบริเวณจอดรถสำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ให้กับนักเรียนและที่จอดรถเป็นสัดส่วน(D)	4.00	0.89	มาก	4.00	1.00	มาก
1.15 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (D)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก
1.16 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณโรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการเรียน การสอน (C)	3.80	0.40	มาก	3.80	0.45	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1.17 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาดและปลอดภัย (C)	4.40	0.49	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
1.18 จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่นชมผลงานนักเรียน(C)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
1.19 ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น(A)	4.20	0.40	มาก	3.80	0.84	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้						
2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย (P)	4.00	0.89	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ (P)	4.20	0.40	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (P)	3.60	0.49	มาก	4.00	1.00	มาก
2.4 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน (D)	4.40	0.49	มาก	4.20	0.45	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (D)	4.60	0.49	มาก	3.80	0.45	มาก
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ (D)	4.20	0.40	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน (D)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจโดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม(D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษา และดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษา ดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก
2.10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (D)	4.20	0.40	มาก	4.20	0.45	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
2.11 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก
2.12 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ (C)	4.20	0.40	มาก	4.00	1.00	มาก
2.13 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีวิทยากรมีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียนจัดการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภานักเรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่น (C)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
2.14 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน (C)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
2.15 จัดกิจกรรมการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน (A)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3. ด้านการบริหาร						
3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (P)	4.60	0.49	มากที่สุด	3.80	0.45	มาก

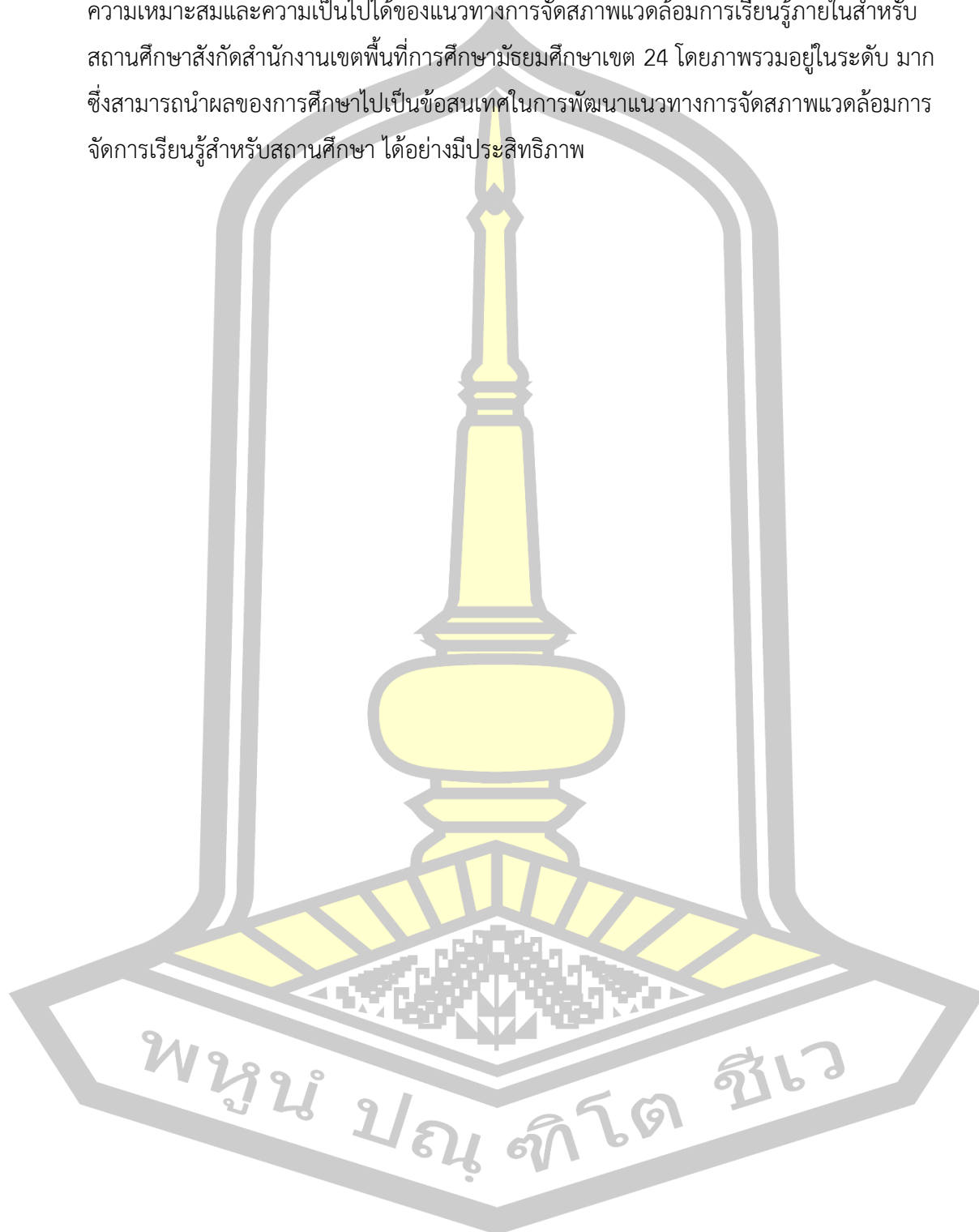
ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.2 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้งประชาสัมพันธ์ กิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ ผู้ปกครองและชุมชนทราบ (P)	4.20	0.40	มาก	4.00	1.00	มาก
3.3 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดย ยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย (P)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น พื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองของ นักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของ โรงเรียน (P)	4.20	0.40	มาก	3.60	0.55	มาก
3.5 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงาน หรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (P)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3.6 กำหนดแนวปฏิบัติงานการมอบหมายงาน และจัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานชัดเจน เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง (P)	4.20	0.40	มาก	4.00	1.00	มาก
3.7 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยใน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3.8 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูน ความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมา ใสในกิจกรรม การเรียนการสอน (D)	4.20	0.40	มาก	3.60	0.55	มาก
3.9 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรม รูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้ ได้ รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่นเช่น กิจกรรมกีฬา (D)	4.20	0.40	มาก	4.40	0.55	มาก

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้		
	\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
3.10 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะ และกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.11 จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.40	0.55	มาก
3.12 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.60	0.55	มากที่สุด
3.13 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา (D)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3.14 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน (C)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.00	1.00	มาก
3.15 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ (C)	4.60	0.49	มากที่สุด	4.20	0.45	มาก
3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (A)	4.60	0.49	มากที่สุด	3.60	0.55	มาก
โดยรวม	4.33	0.14	มาก	4.20	0.17	มาก

ตาราง 15 จากการวิเคราะห์ผล แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก ซึ่งสามารถนำผลของการศึกษาไปเป็นข้อสังเกตในการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการจัดการเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้นำเสนอสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

1. ความมุ่งหมายของการวิจัย
2. สรุปผล
3. อภิปรายผล
4. ข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
3. เพื่อการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

สรุปผล

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) พบว่า ผลการศึกษาองค์ประกอบและตัวชี้วัดทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 3 ด้าน

โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านอาคารสถานที่ ($\bar{X} = 4.22$) ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.20$) และ ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.17$)

2. สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ลำดับแรก ด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.16$) ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคาร ($\bar{X} = 4.13$) และด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.03$) สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60$) โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ คือ ด้านการบริหาร ($\bar{X} = 4.63$) ด้านสภาพแวดล้อมด้านอาคาร ($\bar{X} = 4.62$) และด้านการจัดการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.56$)

3. ข้อมูลแบบสอบถามปลายเปิด ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

จากการสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) พบว่าข้อเสนอแนะของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา มีความคล้ายคลึงกันและแตกต่างกันในรายละเอียดเล็กน้อย ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านอาคารสถานที่

3.1.1 ควรจัดสภาพแวดล้อมให้มีความร่มรื่นสวยงาม อาคารมีความสะอาด เป็นสัดส่วน เป็นระเบียบเรียบร้อย เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

3.1.2 ควรจัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ และเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน

3.1.3 ควรปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่

เพิ่มมากขึ้น

3.1.4 ควรจัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสม ครอบคลุมจำนวนนักเรียน และสามารถเคลื่อนย้ายได้

3.1.5 ควรจัดห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน

3.1.6 ควรจัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้

3.1.7 ควรจัดระบบโรงอาหารให้ถูกสุขลักษณะมีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสม

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้

3.1.1 มีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นระบบ และมีการติดตามประสานงานกันอย่างต่อเนื่อง

3.1.2 มีการจัดทำหลักสูตร แผนการจัดการเรียนรู้ อย่างต่อเนื่องเพื่อพัฒนางาน

3.1.3 มีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและตอบสนองความต้องการของผู้เรียน

3.1.4 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะ และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล

3.1.5 มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ

3.3 ด้านการบริหาร

3.3.1 มีการจัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

3.3.2 มีการกำหนดแนวทางในการปฏิบัติงาน การมอบหมายงานและจัดทำคำสั่ง และผู้รับผิดชอบงานชัดเจน และเหมาะสมกับความสามารถ

3.3.3 มีการจัดทำ และ/หรือ จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู

3.3.4 มีการโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อเป็นการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

3.3.5 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา

4. แนวทางการดำเนินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้วิจัยได้สรุปเป็นขั้นตอนตามกระบวนการ PDCA ดังนี้

4.1 ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.1.1 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ (P)

4.1.2 จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพ และมีราคาที่เหมาะสม (P)

4.1.3 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มีความสะอาด สวยงาม มีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้นักเรียน มีส่วนช่วย ในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (P)

4.1.4 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือหรือสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ แยกเป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (P)

4.1.5 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกาย เพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิดเหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่นกีฬาหลายประเภท สถานที่มีความร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อน (P)

4.1.6 จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างเป็น สัดส่วนมีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน (D)

4.1.7 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน (D)

4.1.8 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและ สามารถเคลื่อนย้ายได้ (D)

4.1.9 แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน (D)

4.1.10 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศแสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน วัสดุที่มีความคงทน (D)

4.1.11 จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการ จัดตั้งธนาคารขยะ นักเรียนช่วยเก็บและคัดแยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะเพื่อนำไปกำจัด (D)

4.1.12 มีการจัดบริเวณจราจร เช่น ทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่งบริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแล รักษาให้สวยงาม (D)

4.1.13 จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ ต่อ จำนวนของนักเรียน (D)

4.1.14 จัดบริเวณจราจรเป็นสัดส่วน ชัดเจนและมีความสวยงามเช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดรถ (D)

4.1.15 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (D)

4.1.16 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณโรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอน (C)

4.1.17 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาดและปลอดภัย (C)

4.1.18 จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่นชมผลงานนักเรียน (C)

4.1.19 ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น (A)

4.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลาที่มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย (P)

4.2.2 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ (P)

4.2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (P)

4.2.4 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน (D)

4.2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะ และแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล (D)

4.2.6 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ (D)

4.2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน (D)

4.2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล่าวคิด กล่าวทำ กล่าวตัดสินใจโดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (D)

4.2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษา ดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี (D)

4.2.10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (D)

4.2.11 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน (D)

4.2.12 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ (C)

4.2.13 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีวิทยากรมีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียน จัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่น (C)

4.2.14 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน (C)

4.2.15 จัดกิจกรรมการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน (A)

4.3 ด้านการบริหาร มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

4.3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (P)

4.3.2 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ (P)

4.3.3 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย (P)

4.3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (P)

4.3.5 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตามสายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน (P)

4.3.6 กำหนดแนวปฏิบัติงานการมอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานแจ่มชัด เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง (P)

4.3.7 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู (D)

4.3.8 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรม การเรียนการสอน (D)

4.3.9 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา (D)

4.3.10 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรม กีฬา ศิลปะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น (D)

4.3.11 จัดให้สมิสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา ช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน (D)

4.3.12 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)

4.3.13 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหาร สถานศึกษา (D)

4.3.14 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของ นักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแล ร่วมกัน (C)

4.1.15 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมใน โรงเรียนอยู่เสมอ (C)

4.3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา (A)

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของแนวทางการดำเนินแนวทางการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า ด้านความเหมาะสมของผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็น โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) ส่วนความเป็นไปได้ของผู้ทรงคุณวุฒิมีความคิดเห็นว่าเป็น โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$)

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 50 ตัวชี้วัด และผลการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิโดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะมีการศึกษาเอกสาร ตำรา ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสังเคราะห์เป็นองค์ประกอบและตัวชี้วัดของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 นอกจากนี้ยังได้มีการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ขององค์ประกอบและตัวชี้วัดโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวไว้ว่า หลักสูตรการศึกษาสำหรับการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์ บรรยากาศของโรงเรียนเป็นสภาวะอันเกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนแล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคลเป็นสภาพการณ์ที่ไม่อาจมองเห็นหรือจับต้องได้ แต่เป็นภาพสะท้อนทางความรู้สึกของบุคคลเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ดีก็เรียกว่า "บรรยากาศดี" ในทางตรงกันข้ามเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีก็เรียกว่า "บรรยากาศดี" ในทางตรงกันข้ามเมื่อคนปะทะกับสิ่งแวดล้อมแล้วเกิดความรู้สึกที่ไม่ดีก็เรียกว่า บรรยากาศไม่ดี โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดีจะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจภูมิใจอบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ และอยากมาโรงเรียนโรงเรียนที่มีบรรยากาศไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเบื่อหน่ายห่างเหิน เฉยเมย ว่าเหว และไม่อยากมาโรงเรียน

2. สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 สภาพปัจจุบันของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาให้ความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาว่าการที่สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมและองค์ประกอบอื่น ๆ ครบถ้วนเป็นสถานศึกษาที่มีความพร้อมในการจัดการศึกษา เป็นอย่างดีส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาครบถ้วนเป็นตัวอย่างแก่ชุมชนและสังคม และการที่สถานศึกษามีว่าสภาพแวดล้อมที่ดีในสถานศึกษาจะช่วยพัฒนานักเรียนครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสมรอบด้านและยังเป็นแบบอย่างที่ดีให้ชุมชนนำไปใช้ในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชน

ด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ มาหามะ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร และด้านกายภาพ ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกายภาพและด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็น ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสมพงษ์ ชาวโพธิ์สระ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมของผู้บริหารและครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 ในภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก เรียงลำดับตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านการบริหารสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดกิจกรรมรณรงค์เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา ด้านการร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ด้านสภาพแวดล้อมและด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของสถานศึกษา 2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน 3) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 3 จำแนกตามอำเภอโดยภาพรวมมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เมื่อทดสอบ เมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ พบว่า อำเภอทองผาภูมิมีการจัดการสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาแตกต่างกับอำเภอสังขละบุรี และเมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรของสถานศึกษา มีความคิดเห็นแตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

สภาพที่พึงประสงค์ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 มีระดับความคิดเห็นต่อแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ($\bar{X} = 4.60$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 ได้

ตระหนักถึงความสำคัญในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ซึ่งถือว่าเป็นอีกหนึ่งภารกิจหลักที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการและเป็นการตอบสนองนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรมน ยาดิ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีเพศต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2 ตามความคิดเห็นของนักเรียนที่อยู่ระดับชั้นต่างกัน โดยรวมและรายด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติและสอดคล้องกับงานวิจัยของกิตติยา โพธิสาเกตุ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง พบว่า สภาพปัจจุบันของการจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางกายภาพและสภาพแวดล้อมด้านการมีสัมพันธ์ภาพบุคลากร ครูและผู้บริหารของสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาโดยรวมและ เป็นรายด้าน 2 ด้านผู้บริหาร คณะครู มีความเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาเอกชน สังกัดอัครสังฆมณฑลท่าแร่ หนองแสง โดยรวมเป็นรายด้าน 2 ด้าน ไม่แตกต่างกัน แต่ผู้บริหารและคณะครู มีความเห็นด้านการจัดสภาพแวดล้อมการมีปฏิสัมพันธ์ว่ามีความสำคัญมากกว่า

3. แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

3.1 ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและ มีราคาที่เหมาะสม จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มีความ

สะอาด สวยงาม มีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้นักเรียน มีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือหรือสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ แยกเป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกายเพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิดเหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากรภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่นกีฬาหลายประเภท สถานที่ที่มีความร่มรื่น เหมาะสำหรับพักผ่อน จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างเป็นทางการเป็นสัดส่วนมีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศถ่ายเทได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและสามารถเคลื่อนย้ายได้ แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถมองเห็นได้ชัดเจน จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศแสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถมองเห็นได้ชัดเจน ใช้วัสดุที่มีความคงทน จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้งธนาคารขยะ นักเรียนช่วยกันเก็บและคัดแยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการนักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็นระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะเพื่อนำไปกำจัด มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ แลที่จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่งบริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอ ต่อจำนวนของนักเรียน จัดบริเวณจราจรเป็นสัดส่วนชัดเจนและมีความสวยงามเช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และที่จอดรถ บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนช่วยในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนใด ๆ เพราะรอบ ๆ บริเวณโรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ในชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการเรียนการสอน ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาดและปลอดภัย จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่นชมผลงานนักเรียน ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียนเพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรายุ คุณสีบพงษ์พันธ์ (2554) ได้วิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี ใน 4 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการการเรียนการสอน ด้านกลุ่มเพื่อน และด้านการบริหารงาน ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก และจากการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จำแนกเพศ พบว่าไม่แตกต่างกัน โดย นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นของนักเรียน พบว่าความพึงพอใจของนักเรียน ต่อการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนพงศ์สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี โดยรวมด้านอาคารสถานที่ด้านการจัดการการเรียนการสอน และด้านการบริหารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 มีเพียงด้านเดียวที่ไม่แตกต่างกันคือ ด้านกลุ่มเพื่อน

3.2 ด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางการพัฒนา ดังนี้

ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลาที่มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล่าวคือ กล่าวทำ กล่าวตัดสินใจโดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกล เป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครองเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียน และผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหา และตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน จัดกิจกรรมการ ออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และเพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งนภา คนเล (2553) ได้ศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมด้านการจัดการเรียนรู้และด้านการบริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านอาคารสถานที่ อยู่ในระดับปานกลาง และจากการเปรียบเทียบการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า โดยรวมและรายด้านจำแนกตามเพศ ประสบการณ์และระดับชั้น แตกต่างกัน

3.3 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทางโรงเรียนโดยยึดหลักความเป็นประชาธิปไตย จัดการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองนักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน จัดทำโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน กำหนดแนวปฏิบัติงานมอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและผู้รับผิดชอบงานแจ่มชัด เหมาะสมกับความสามารถ ไม่เกินกำลัง จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครู เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรมเพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใส่ในกิจกรรม การเรียนการสอน โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงานร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรม ในด้านต่าง ๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่นทุนการศึกษาช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียนมีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกันผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของทรศนีย์ วรหาคำ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้าน คือด้านอาคารสถานที่ ด้านการเรียนรู้ ด้านการบริหารและด้านกลุ่มเพื่อน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิศักดิ์ มาหามะ (2554) ได้วิจัยเรื่อง การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่กลุ่มตัวอย่างมีความคิดอยู่ในระดับมาก คือ ด้านวิชาการ รองลงมาได้แก่ ด้านการบริหาร และด้านกายภาพ ตามลำดับเมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ ขนาดของสถานศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างเพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ด้านกายภาพและด้านการบริหารไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านวิชาการมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 กลุ่มตัวอย่างที่

ปฏิบัติงานในสถานศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็น ด้านกายภาพ ด้านการบริหาร ด้านวิชาการ แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้
 - 1.1 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการบริหารจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สถานศึกษาให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนการสอน
 - 1.2 ผู้บริหารและครูผู้สอนควรมีการปรับปรุงและพัฒนาสภาพแวดล้อมบริเวณ
การเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
 - 1.3 คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานควรส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนา
การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา
2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรมีศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ภายในสถานศึกษาในด้านอื่น ๆ
 - 2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพแวดล้อมการเรียนรู้
ภายในสถานศึกษา
 - 2.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน
สถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ภู่งประเสริฐ. (2545). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : เมธีทีปส์.
- กมล สุมาลา. (2550). *การพัฒนาระบบบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาด้านการดูแลช่วยเหลือ
นักเรียน โรงเรียน บ้านใหม่สามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 2.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.*
- กรมวิชาการ. (2540). *การจัดสิ่งแวดลอมในการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กรรณิกา เรืองโสม. (2558). *การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดลอมของสถานศึกษา เครือข่าย 13
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 3. วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.*
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *แนวทางปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ : การศาสนา.
- กิตติยา โปธิสาเกตุ. (2560). *การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดลอมการเรียนรูภายในสถานศึกษา
เอกชน สังกัดองค์กรสังฆมณฑลทาแร่ หนองแสง. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.*
- โกวัฒน์ เทศบุตร. (2545). *เอกสารประกอบการบรรยายวิชาการวิเคราะห์และพัฒนาระบบงานใน
สถานศึกษา*. มหาสารคาม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2541). *การสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน*.
กรุงเทพมหานคร : ครูสภา.
- จิรายุ คุณสืบพงษ์พันธ์. (2554). *ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดสภาพแวดลอมในโรงเรียนพงศ์
สิริวิทยา จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร
การศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ซัชพล ทรงสุนทรวงศ์. (2546). *มนุษย์กับสิ่งแวดลอม*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรศนีย์ วรหาคำ. (2554). *การจัดสภาพแวดลอมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์
ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*

- เทียน ทองแก้ว. (2550). *สมรรถนะ (Competency) : หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- ธนศ ขำเกิด. (2544). *รวมบทความทางวิชาการ*. นครปฐม : เพชรเกษม.
- ธิดารัตน์ โพธิามามกะ และคณะ. (2555). *ชีวิตกับสิ่งแวดล้อม*. กรุงเทพฯ : โครงการศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2557). *พื้นฐานการจัดการการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ มีจรูญสม. (2546). *สภาพที่เป็นจริงและความคาดหวังในการพัฒนาสภาพแวดล้อมของวิทยาลัยนาฏศิลป์อ่างทองตามทัศนะของอาจารย์และนักศึกษา*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏพระนคร.
- นรา สมประสงค์ และเสวี ลาซโรจน์. (2546). *เอกสารการสอนชุดวิชาการจัดการสถานศึกษา หน่วยที่ 9 การบริหารสภาพแวดล้อมสถานศึกษา*. นนทบุรี : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นิยม กริมใจ. (2541). *ทัศนะของนักศึกษาต่อกระบวนการบริหารสถานศึกษาศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนอรรณพวิทยัพนิชการ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยสถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- เนาวรัตน์ ลิขิตวัฒน์เศรษฐ. (2544). *แหล่งเรียนรู้ในโรงเรียนเพื่อสร้างเด็ก มิได้สร้างเพื่อใคร*. *วารสารวิชาการ*, 4 (2), 26-37.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญทรง สังข์ทอง. (2537). *การคิดวิเคราะห์ตัวแปรจำแนกโรงเรียนประถมศึกษาที่นักเรียนล้มฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำเขตการศึกษา 5*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปฎิคม พงษ์ประเสริฐ. (2550). *การศึกษาการจัดการสภาพแวดล้อมและการบริหารในโรงเรียนเทศบาล สังกัดเทศบาลเมืองนครนายก*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาริฉัตร แวไวสง. (2556). *การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษาของโรงเรียนวัดนาตาขวัญ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.

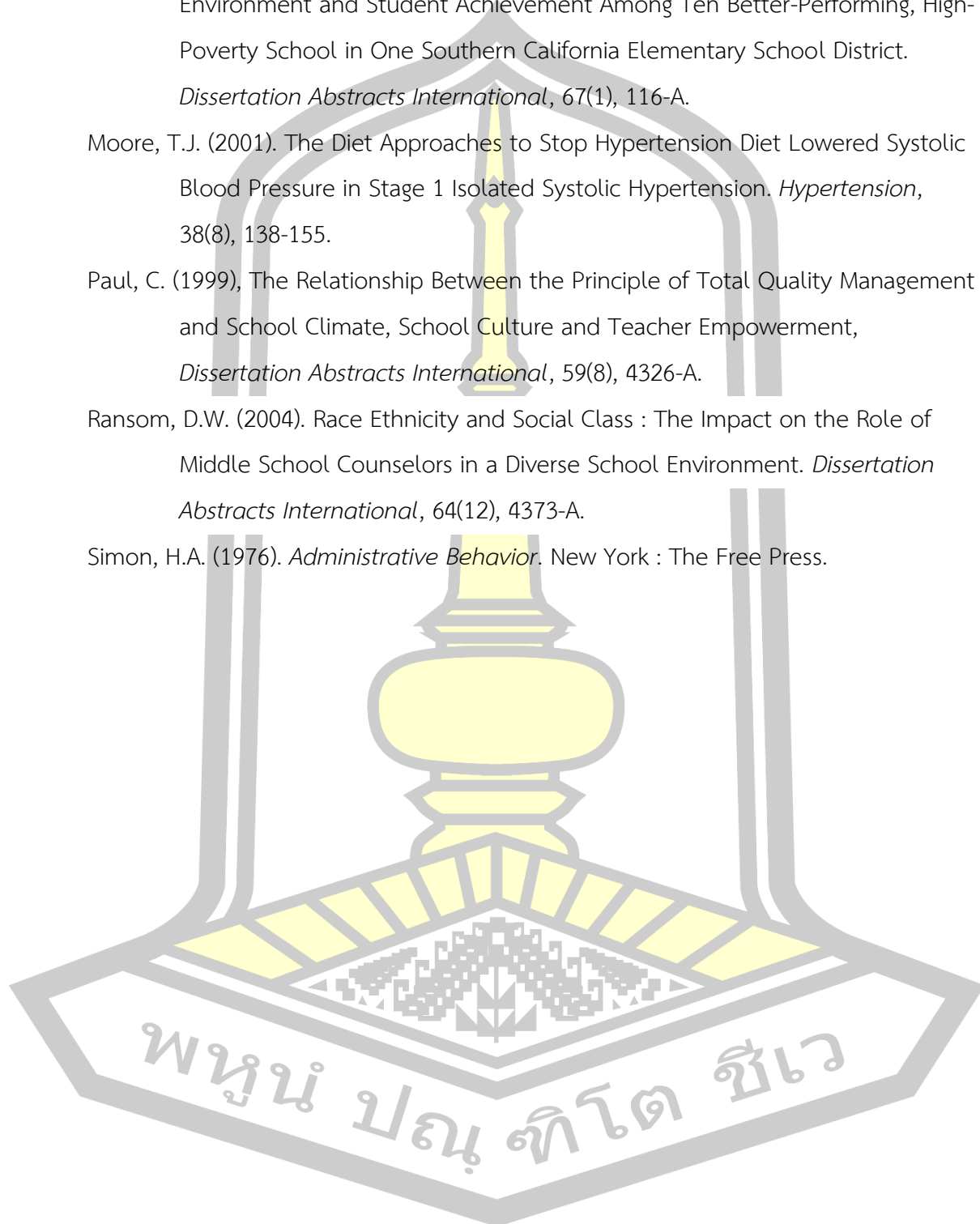
- พรพจน์ พจน์พัฒนาพล. (2548). *การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนวัดเทพนิมิตร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- พรรณี ชูทัย. (2522). *จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรภูมิ.*
- พระธรรมโกศาจารย์, (ประยูร ธมมจิตโต). (2550). *พุทธวิธีบริหาร. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาลัย.*
- ภิญโญ สาร. (2553). *การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.*
- มยุรี สิงห์โทธราช. (2540). *ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพแห่งตนและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนตามความรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.*
- มาริสสา ธรรมะ. (2545). *ความพึงพอใจของนิสิตต่อสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยบูรพาวิทยาเขตสารสนเทศสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- ราตรี ภารา. (2540). *ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : อักษราพัฒนา.*
- ราตรี ละครวงศ์. (2549). *การศึกษาสภาพแวดล้อมทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนอรัญประเทศจังหวัดสระแก้ว. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- รุ่งนภา คนเล. (2553). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนบ้านสองสลึง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.*
- เรณู ครูชไทย. (2542). *การศึกษาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มนวมินทรานุทิศ สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.*
- เริงวรรณ เสวกวรรณ. (2544). *การบริการการศึกษา. เพชรบุรี : คณะวิชาครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบุรี.*
- เลิศศักดิ์ คำปลิว. (2551). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.*

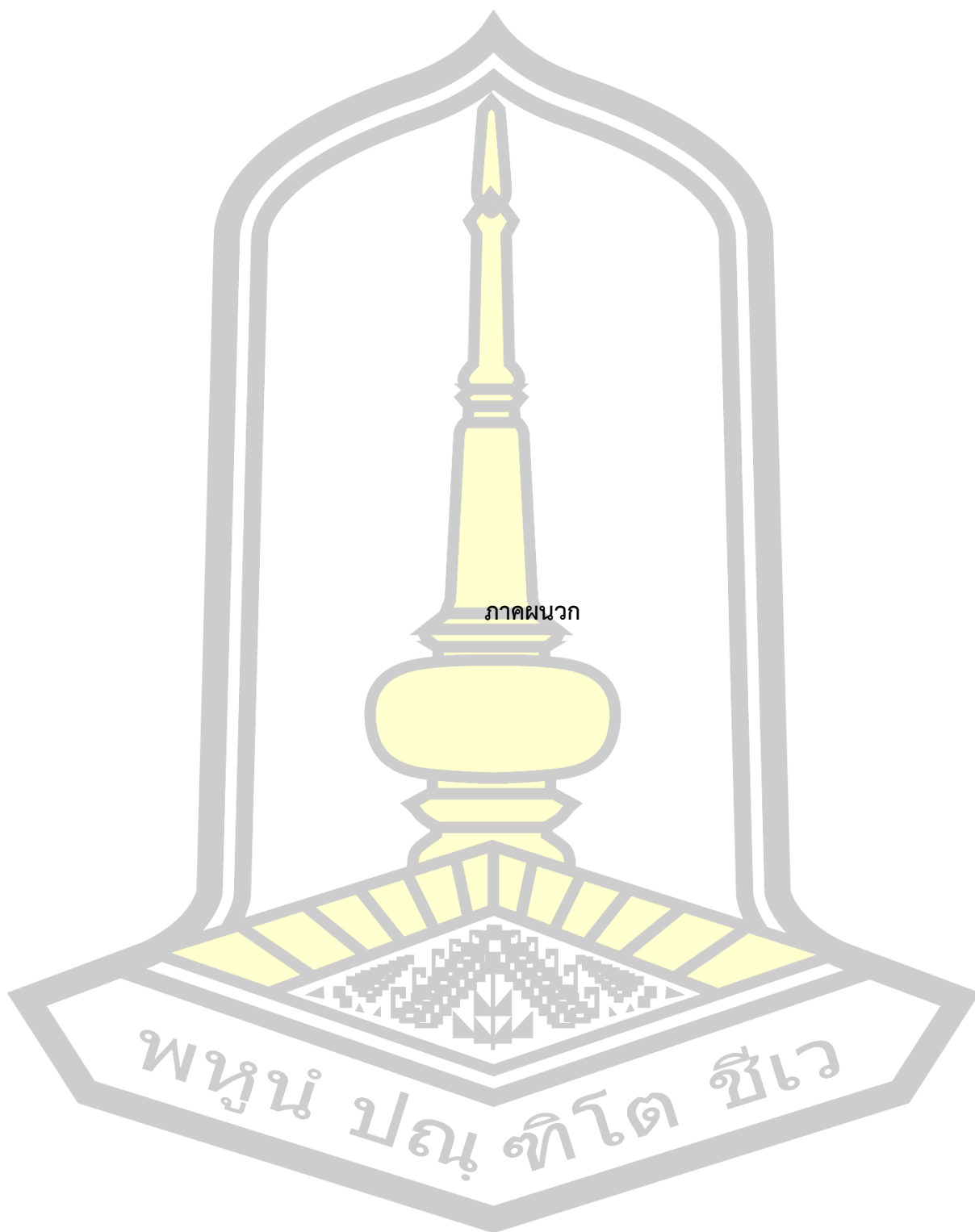
- วรมน ยาติ. (2558). การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนบ้านจันทเฉลิม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วสันต์ ธีระนุรักษ์. (2529). แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : ธีรานุสรณ์.
- วสันต์ ปัญญา. (2544). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อสภาพแวดล้อมของโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกระบี่. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2553). พัฒนาหลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- วิโรจน์ สารรัตนะ. (2544). โรงเรียนองค์การแห่งการเรียนรู้กรอบแนวคิดเชิงทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ทิพย์วิสุทธิ์
- สังต์ อุทรานันท์. (2529). การนิเทศการศึกษา : หลักการทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด บางโม. (2545). องค์การและการจัดการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : วิทยพัฒน์.
- สมทรง อินสว่าง. (2546). การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ใน เอกสารการสอนชุดวิชาวิทยาการสิ่งแวดล้อมสำหรับโรงเรียนและชุมชน หน่วยที่ 8-15. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สมาน ปรีชา. (2548). การพัฒนาการปฏิบัติงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โรงเรียนเมยวดีพิทยาคม อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สวัสดี โนนสูง. (2543). ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2550). แนวทางการจัดการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2553). ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). กรุงเทพฯ : พริกหวาน.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). รายงานการวิจัยปฏิบัติการเพื่อพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2545). *แนวทางการวัดผลและประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ : ศุภสภาลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *แนวทางการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาให้คณะกรรมการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาตามกฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษา พ.ศ.2550*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุดารัตน์ เชื้อสุวรรณ. (2549). *ความพึงพอใจของผู้รับบริการจากการใช้บริการทรัพยากรของนักเรียน โรงเรียนอัสสัมชัญอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2549*. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตอุบลราชธานี สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- สุนันท์ สุขสวัสดิ์. (2552). *สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาของคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ในทัศนะของนักศึกษาแพทย์*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุปรีชา หิรัญโร. (2541). *การวางแผนพัฒนาโรงเรียน*. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุพล อนามัย. (2549). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนเอกชนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรพงษ์ หิมะนันท์. (2550). *แนวทางในการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาแม่ฮ่องสอน เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2548). *จิตวิทยาการศึกษา*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2548). *การวิจัยการประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิศักดิ์ มาหามะ. (2554). *รายงานการวิจัยการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปัตตานี เขต 3*. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยนอร์เทิร์นกรุงเทพ.
- อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง. (2546). *คู่มือปฏิบัติการเรียนการสอนยุคใหม่*. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท.
- อรุณชัย กัณทภา. (2548). *การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ของนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษา อำเภอลำดวน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- อำภา บุญช่วย. (2537). *การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- Brophy, J. (1996). *Teaching Problems Students*. New York : Guilford.
- Burden, P.R. (1995). *Classroom Management and Discipline*. The United States of America : Longman Publishers.
- Covitt, B.A. (2005). Motivation in Environment Education : Supporting Middle Scholl Students Motives for Helping The Chesapeake Bay. *Dissertation Abstracts International*, 65(02), 409-A.
- Derrah, F.F. (2005). The Status of Environmental Education in The Secondary School of The State of Marine. *Dissertation Abstracts International*, 56(2), 507.
- Edwards, D. (2007). The Vocational Fate of Government Secondary Schools. *People and Place*, 15(2), 1-11.
- Hsin-Ping, H. and D.Y. Larry. (2005). A Comparative Study of Canadian and Taiwanese Grade 5 Children's Environmental Behaviors, Attitudes, Concerns, Emotional Dispositions, and Knowledge. *International Journal of Science and Mathematics Education*, 1(4), 419-448.
- Kanai-Park, M. and others. (2008). Poor Work Environments and Nurse Inexperience are Associated with Burnout, Job Dissatisfaction and Quality Deficits in Japanese Hospital. *Journal of Clinical Nursing*, 17(2), 3324-3329.
- Kauchak, D.P. and P.D. Eggen. (1998). *Learning and Teaching : Research-Based Method*. 3rd ed. New York : Allyn and Bacon.
- Krejcie, R.V. and D.W. Morgan. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.
- Litzenberg, C.M. (2005). An Assessment of Teachers' Views of Local Environment Education and its Impact on their Curricula and Teaching Methodology in a Maryland Elementary School. *Dissertation Abstracts International*, 65(09), 3282-A.
- Malikova, Y. (2005). The Development and Refinement of Models of Less Established and more Established High School Environmental Service Learning Programs in Florida. *Dissertation Abstracts International*, 66(02), 541-A.

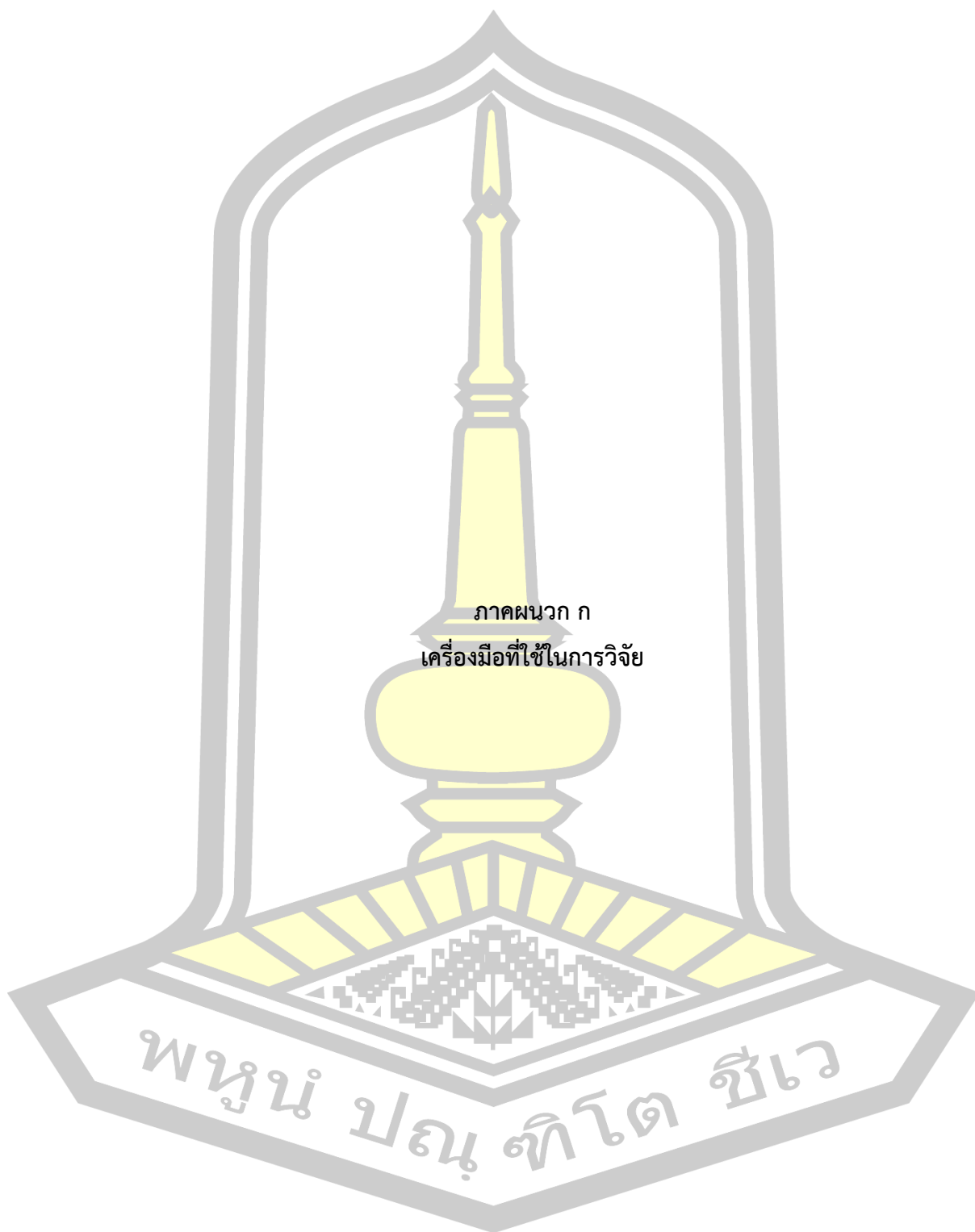
- Marsden, D.B. (2006). Relations Between Teacher Perceptions of Safe and Orderly Environment and Student Achievement Among Ten Better-Performing, High-Poverty School in One Southern California Elementary School District. *Dissertation Abstracts International*, 67(1), 116-A.
- Moore, T.J. (2001). The Diet Approaches to Stop Hypertension Diet Lowered Systolic Blood Pressure in Stage 1 Isolated Systolic Hypertension. *Hypertension*, 38(8), 138-155.
- Paul, C. (1999), The Relationship Between the Principle of Total Quality Management and School Climate, School Culture and Teacher Empowerment, *Dissertation Abstracts International*, 59(8), 4326-A.
- Ransom, D.W. (2004). Race Ethnicity and Social Class : The Impact on the Role of Middle School Counselors in a Diverse School Environment. *Dissertation Abstracts International*, 64(12), 4373-A.
- Simon, H.A. (1976). *Administrative Behavior*. New York : The Free Press.

ภาคผนวก

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุบัณฑิตวิทยาลัย

แบบประเมินองค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

-
- คำชี้แจง :**
1. องค์ประกอบและตัวชี้วัดการจัดสภาพแวดล้อมภายในสำหรับสถานศึกษา ที่ปรากฏในเครื่องมือฉบับนี้ ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด และทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง
 2. ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดที่กำหนดมาให้ว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับใด ใน 5 ระดับต่อไปนี้คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด
 3. กรณีที่ท่านเห็นว่าควรมีองค์ประกอบ หรือตัวชี้วัดในองค์ประกอบใดเพิ่มเติม กรุณาระบุในช่องขวามือสุดท้ายรายการนั้นๆ หรือหากท่านมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ กรุณาระบุท้ายแบบประเมิน

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดทางการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. องค์ประกอบด้านอาคารสถานที่						
1.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน						
1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดยภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าวอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน						
1.3 ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน						
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครอบและเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้						

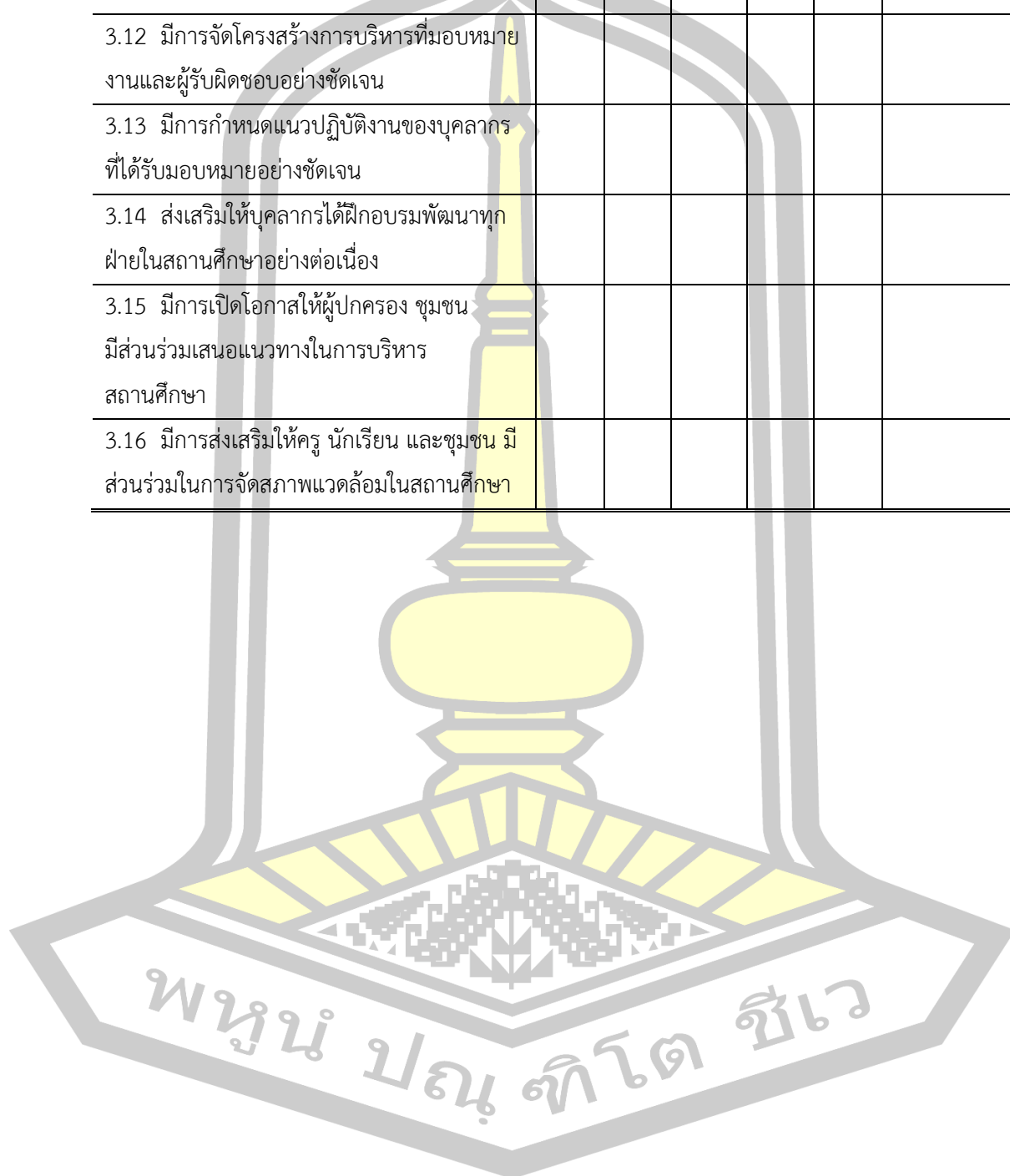
องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1.5 บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คว้น เป็นต้น						
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย						
1.7 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้						
1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และมีอาหารที่ปรุงสุกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่เหมาะสม						
1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงามเอื้อต่อการเรียนการสอน						
1.10 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์						
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน						
1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน						
1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ข้างห้องเรียนด้านนอกสามารถมองเห็นได้ชัดเจน						

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
1.14 จัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง						
1.15 มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสีย ต่างๆอย่างเป็นระบบ						
1.16 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนน สำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถ เป็นสัดส่วน						
1.17 มีการจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับ นักเรียน						
1.18 มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็น สัดส่วน						
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการ ดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ						
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้						
2.1 ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอน ของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย						
2.2 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่ หลากหลายและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน						
2.3 ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ						
2.4 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ						
2.5 ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดม ความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียน						

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด	
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิ ปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการ สอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น						
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ ส่วนรวม						
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้า คิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ อย่างเหมาะสม						
2.9 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดู งานนอกสถานที่ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ ตรงและใหม่						
2.10 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมใน การสอนและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน						
2.11 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้						
2.12 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยน ความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน						
2.13 มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอน อย่างอบอุ่นและเป็นมิตร						
2.14 มีการดำเนินการเรียนการสอนตาม แผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้						
2.15 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็น มาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของ นักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม						

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3. องค์ประกอบด้านการบริหาร						
3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม						
3.2 มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู						
3.3 ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง						
3.4 ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ						
3.5 โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆเพื่อให้นักเรียนเกิดความรักความสามัคคี และผูกพันต่อสถาบัน						
3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปะ						
3.7 การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน						
3.8 การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น พุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน						
3.9 การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียน สอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย						
3.10 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและ ผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน						
3.11 ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุง สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ						

องค์ประกอบ/ตัวชี้วัดการบริหารจัดการ สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา	ระดับความเหมาะสม					ข้อคิดเห็น/ เสนอแนะ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
3.12 มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน						
3.13 มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน						
3.14 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง						
3.15 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา						
3.16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา						

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับองค์ประกอบและตัวชี้วัดการดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

1. ด้านอาคารสถานที่ท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านอาคารสถานที่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหารท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านการบริหาร อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พูน ฝน ชีวะ

ลงชื่อ (.....) ผู้ประเมิน

ตำแหน่ง

แบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญ

สำหรับการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ใช้สำหรับประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษาของแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ **การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**
2. โปรดพิจารณาความสอดคล้องของเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมายของการวิจัยว่ามี ความสอดคล้องกันอย่างไร โดยพิจารณาจาก
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
 - 0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่ามีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย
 - 1 หมายถึง แน่ใจว่าไม่มีความสอดคล้องระหว่างเนื้อหาหรือข้อความกับความมุ่งหมาย

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางจิราพร เครือแวงมน

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.27

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พจนานุกรมศัพท์วิจัย

ข้อ ที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
1. องค์ประกอบด้านอาคารสถานที่					
1.	มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้การสอน				
2.	จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียนโดยภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าว อากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้การสอน				
3.	ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน				
4.	ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ ครอบและเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้				
5.	บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คว้น เป็นต้น				
6.	มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย				
7.	จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้				
8.	โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีอาหารที่ปรุงสุกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่เหมาะสม				
9.	จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงาม เอื้อต่อการเรียนการสอน				
10.	จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์				
11.	จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน				
12.	มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่างๆ ภายในสถานศึกษา อย่างชัดเจน				

ข้อ ที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
1. องค์ประกอบด้านอาคารสถานที่ (ต่อ)					
13.	มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ข้างห้องเรียนด้านนอกสามารถมองเห็นได้ ชัดเจน				
14.	มีจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มี โอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง				
15.	มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่างๆอย่างเป็นระบบ				
16.	มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน				
17.	มีการจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับนักเรียน				
18.	มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ ให้กับนักเรียนและที่จอดรถเป็นสัดส่วน				
19.	บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับมีการดูแลรักษาให้สวยงาม อยู่เสมอ				
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้					
20.	ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย				
21.	ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและจัด กิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและ สนใจเรียน				
22.	ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ				
23.	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึง ผู้เรียนเป็นสำคัญ				
24.	ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน				
25.	ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ท้องถิ่น				

ข้อ ที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
2. องค์ประกอบด้านการจัดการเรียนรู้ (ต่อ)					
26.	ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม				
27.	ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจอย่างเหมาะสม				
28.	ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่				
29.	ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผล การเรียนของผู้เรียน				
30.	ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้				
31.	จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน				
32.	มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร				
33.	มีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้				
34.	มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม				
3. องค์ประกอบด้านการบริหาร					
35.	โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียน ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม				
36.	มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู				
37.	ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้และก้าวหน้า ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง				
38.	ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและชุมชนทราบ				
39.	โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัดกิจกรรมรูปแบบต่างๆเพื่อให้ นักเรียนเกิดความรัก ความสามัคคี และผูกพันต่อสถาบัน				

ข้อ ที่	ข้อความ	ความสอดคล้อง			ความคิดเห็น เพิ่มเติม
		1	0	-1	
3. องค์ประกอบด้านการบริหาร (ต่อ)					
40.	โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กีฬา ศิลปะ				
41.	การจัดระบบรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน				
42.	การจัดให้มีสวัสดิการต่างๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคารออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน				
43.	การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของโรงเรียนสอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย				
44.	คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน				
45.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ				
46.	มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน				
47.	มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน				
48.	ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง				
49.	มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา				
50.	มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา				

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้จัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. ผู้ตอบแบบสอบถาม คือ
 - 2.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.2 ครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านจัดสภาพแวดล้อม)
3. แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ
 - ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
 - ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดตามกรอบแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ขอความกรุณาจากท่านในการตอบแบบสอบถามทุกข้อที่กำหนด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

นางจิราพร เครือแวงมน

นิติระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.27

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดกรณทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () ตามสภาพความเป็นจริงที่เกี่ยวกับตัวท่าน

1. สถานภาพในการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย

- () ผู้บริหารสถานศึกษา
- () ครูผู้สอน (ครูปฏิบัติงานด้านจัดสภาพแวดล้อม)

2. ขนาดของสถานศึกษา

- () ขนาดเล็ก (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1- 499 คน)
- () ขนาดกลาง (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 500 -1,499 คน)
- () ขนาดใหญ่ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 1,500 – 2,499 คน)
- () ขนาดใหญ่พิเศษ (จำนวนนักเรียนตั้งแต่ 2,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

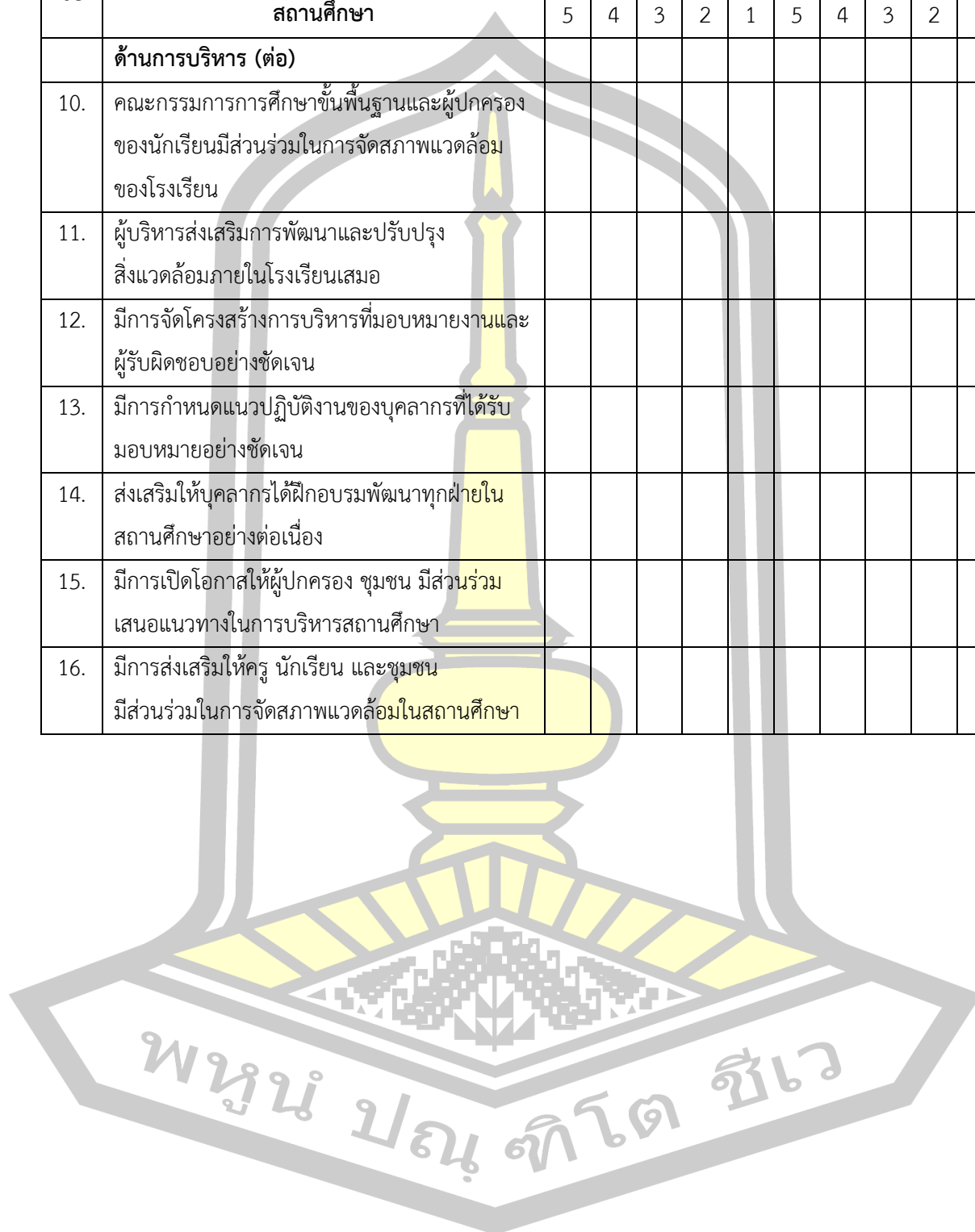
คำชี้แจง ขอให้ท่านพิจารณาว่าสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับระดับการดำเนินงานการเพียงช่องเดียว โดยใช้เกณฑ์พิจารณา ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัด สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ใน ระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ใน ระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
0	ด้านอาคารสถานที่ มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนรู้การสอน	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
		✓					✓				

จากตัวอย่างข้อ-0 ทำเครื่องหมาย/ในช่องมาก แสดงว่าสภาพปัจจุบันท่านมีการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับมากและในสภาพที่พึงประสงค์ท่านมีความต้องการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์					
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
	ด้านการบริหาร (ต่อ)											
10.	คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง ของนักเรียนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ของโรงเรียน											
11.	ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุง สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ											
12.	มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่มอบหมายงานและ ผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน											
13.	มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของบุคลากรที่ได้รับ มอบหมายอย่างชัดเจน											
14.	ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง											
15.	มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วม เสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา											
16.	มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา											

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดตามกรอบแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. **ด้านอาคารสถานที่** ท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านอาคารสถานที่อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. **การจัดการเรียนรู้** ท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านการจัดการเรียนรู้หรือไม่

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. **ด้านการบริหาร** ท่านมีแนวทางในการพัฒนางานด้านการบริหารอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

พูนุ์ ปณุ์ ทิโต ชีเว

แบบสัมภาษณ์โรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติที่ดี (Best practices)

สำหรับการวิจัย

การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีความมุ่งหมายเพื่อต้องการทราบแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
2. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้แบ่งเป็น 2 ตอน
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
3. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นการศึกษาเพื่อมุ่งเน้นประโยชน์ในการวิจัยเท่านั้น ซึ่งไม่มีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายต่อหน่วยงานหรือบุคคลที่ให้สัมภาษณ์แต่อย่างใด จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านได้กรุณาให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์
ผู้วิจัยหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านในการสัมภาษณ์ครั้งนี้เป็นอย่างดี จึงขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

นางจิราพร เครือแวงมน

นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.27

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

คำชี้แจง ขอความกรุณาท่านให้สัมภาษณ์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ชื่อ - สกุล.....
2. วุฒิการศึกษาสูงสุด.....
สาขาวิชา.....
3. ตำแหน่งปัจจุบัน.....
4. สถานที่ทำงาน.....

เรื่องที่สัมภาษณ์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผู้สัมภาษณ์ นางจิราพร เครือแวงมน

สถานที่สัมภาษณ์.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เริ่มเวลา.....น. ถึง.....น.

ตอนที่ 2 สัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ในฐานะที่ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ทางด้าน
แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา ท่านมีแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
ตามประเด็นที่กำหนดให้อย่างไร

1. ด้านอาคารสถานที่ มีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

พญนุ ปรณ สิทธิโต ชิวเว

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ มีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. ด้านการบริหาร มีแนวทางในการพัฒนาอย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

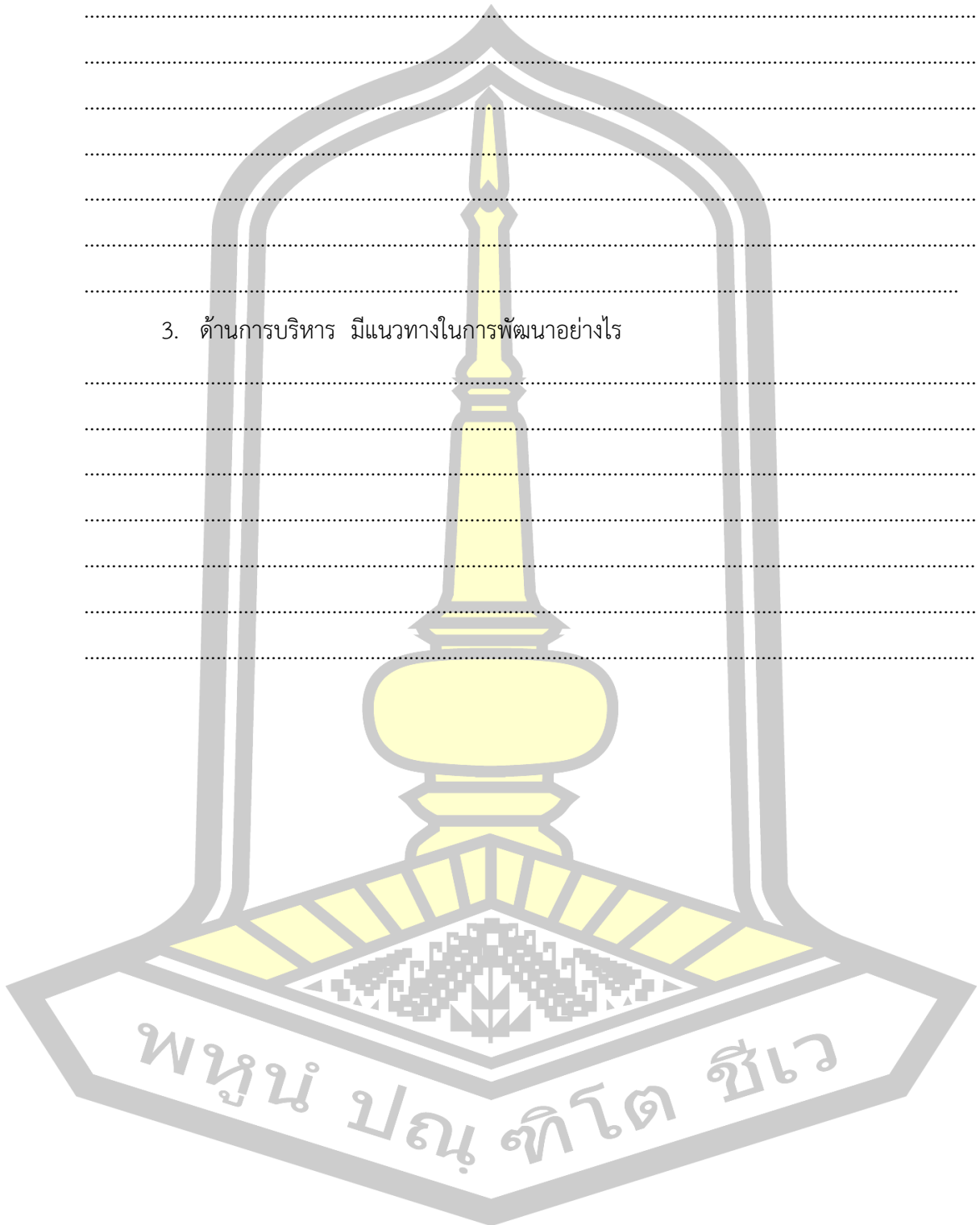
.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินประเมินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24**

คำชี้แจง

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้เป็นแบบประเมินแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในประเด็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ หลังจากที่ท่านได้ศึกษาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ซึ่งผู้วิจัยแนบมาพร้อมนี้

1. โปรดพิจารณาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ให้ครบทั้ง 3 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่ 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ และ 3) ด้านการบริหาร

2. โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องความเห็นแต่ละช่อง โดยกำหนดเกณฑ์ระดับคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความเหมาะสม / ความเป็นไปได้ในระดับน้อยที่สุด

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านเป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

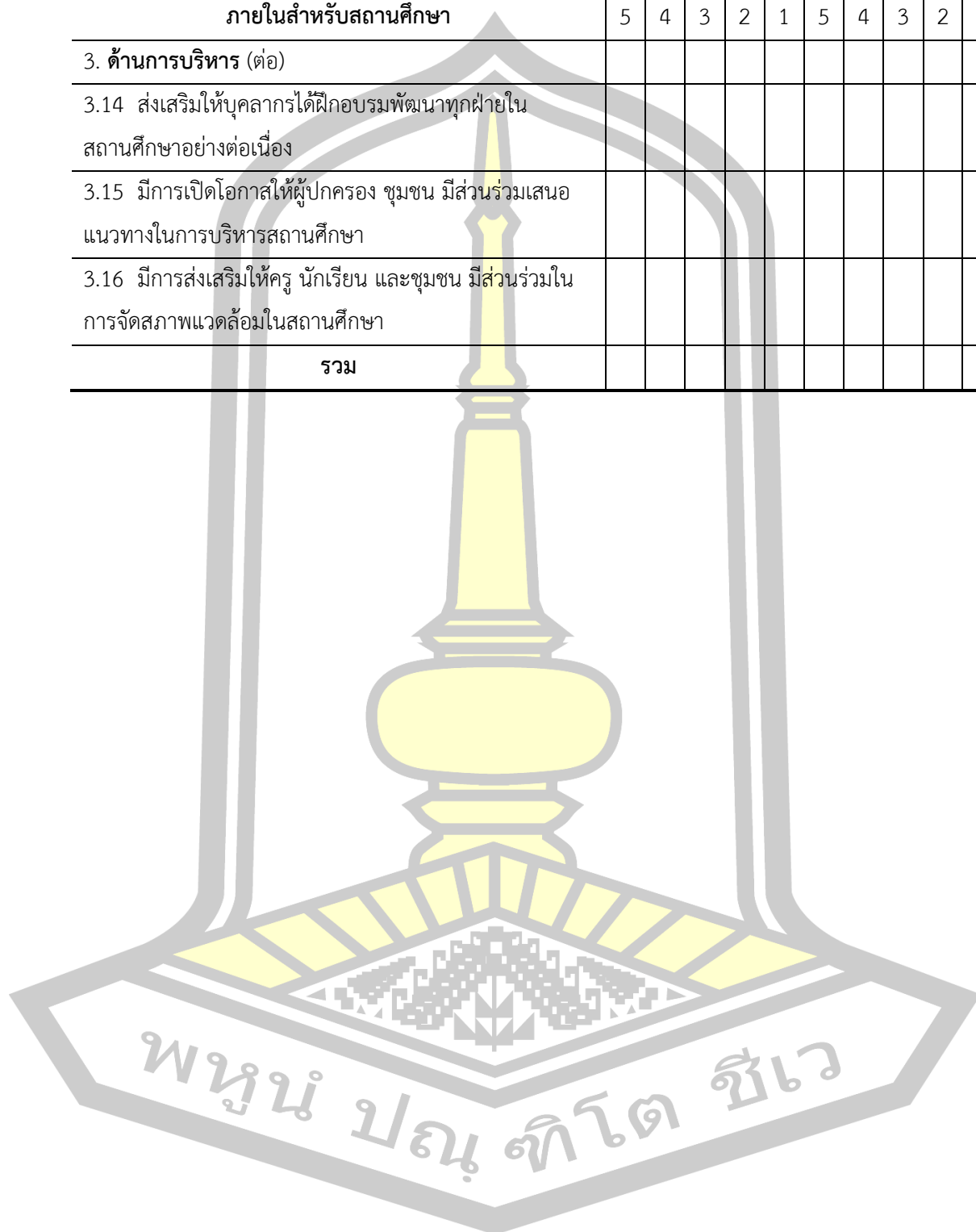
นางจिरาพร เครือแวงมน

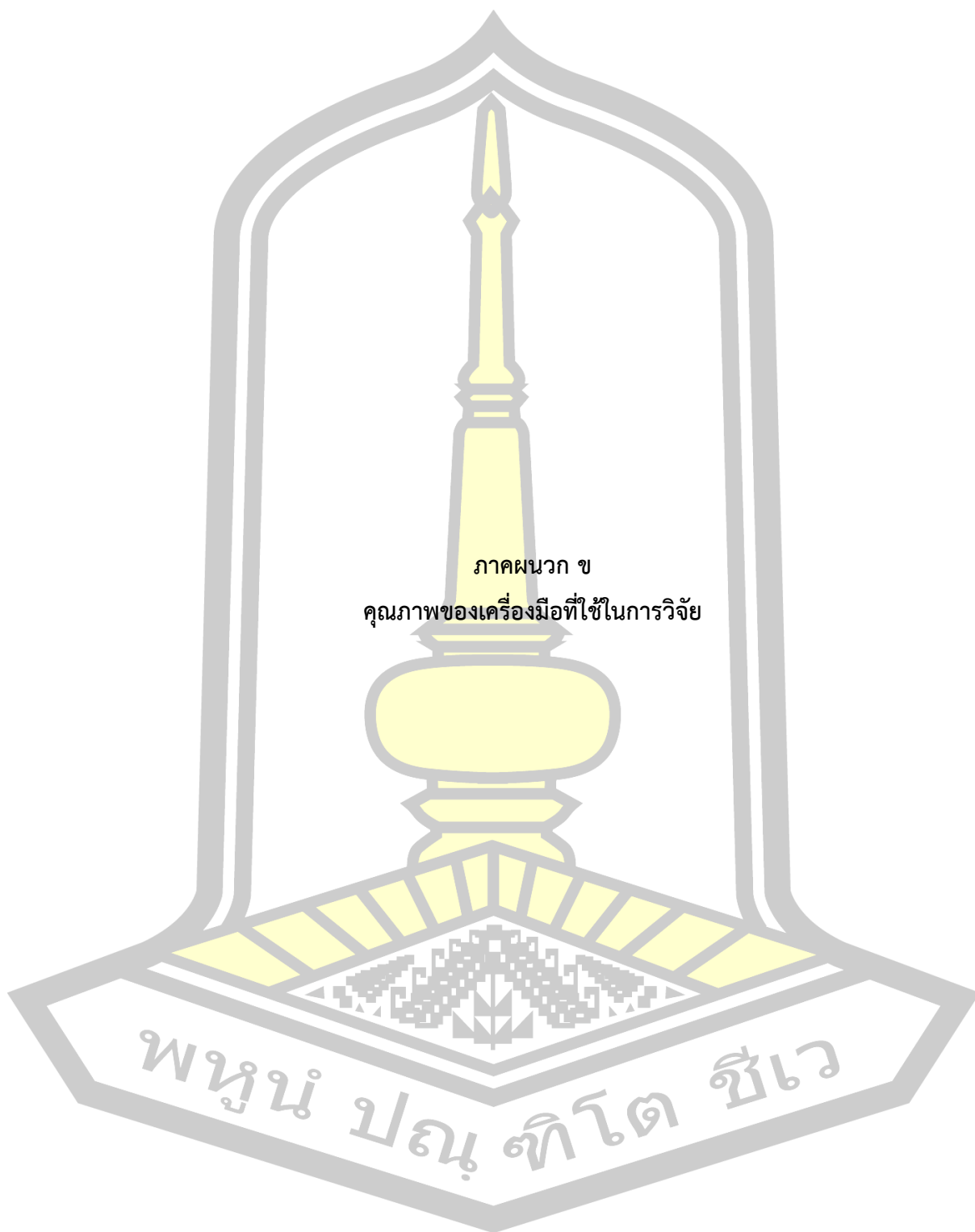
นิสิตระดับปริญญาโท หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.)

สาขาการบริหารการศึกษา รุ่น พ.27

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ ภายในสำหรับสถานศึกษา	ความเหมาะสม					ความเป็นไปได้				
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
3. ด้านการบริหาร (ต่อ)										
3.14 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรมพัฒนาทุกฝ่ายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง										
3.15 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอ แนวทางในการบริหารสถานศึกษา										
3.16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมใน การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา										
รวม										

ภาคผนวก ข
คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

พหุ ประจักษ์ ชัยเว

ตาราง 16 ผลการประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อม
การเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
24

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1. ด้านอาคารสถานที่								
1.1 มีการจัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษ มีความสะอาด มีระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
1.2 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียน โดยภาพรวมไม่ร้อนอบอ้าวอากาศ ถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างเพียงพอเอื้อต่อบรรยากาศการเรียนการสอน	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
1.3 ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.4 ภายในห้องเรียน จัดให้มีโต๊ะ เก้าอี้ครบและเหมาะสมกับนักเรียน สามารถเคลื่อนย้ายได้	5	5	4	3	5	4.40	0.89	มาก
1.5 บริเวณอาคารเรียนและห้องเรียนไม่มีสิ่งรบกวนเช่น เสียง กลิ่น คิว้น เป็นต้น	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
1.6 มีจำนวนห้องน้ำ ห้องส้วมเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน สะอาด ปลอดภัย	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
1.7 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอเหมาะสมได้แก่ ไฟฟ้า แสงสว่าง น้ำดื่ม น้ำใช้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.8 โรงอาหารมีความสะอาด ถูกสุขลักษณะและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการมีประโยชน์ สด สะอาด คุณภาพ ราคาที่เหมาะสม	4	4	5	4	5	4.40	0.55	มาก
1.9 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สนาม สวนหย่อม มีความสะอาดสวยงามเอื้อต่อการเรียนการสอน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.10 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือสถานที่แหล่งเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์	5	5	4	3	5	4.40	0.89	มาก
1.11 จัดให้มีสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น ออกกำลังกาย เล่นกีฬา นั่งพักผ่อน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.12 มีการแสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาอย่างชัดเจน	4	4	5	5	5	4.60	0.55	มากที่สุด
1.13 มีการจัดป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศด้วยวัสดุที่คงทน แขวนหรือติดแสดงไว้ข้างห้องเรียนด้านนอกสามารถมองเห็นได้ชัดเจน	5	5	4	3	5	4.40	0.89	มาก
1.14 มีจัดให้มีการแสดงผลงานของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและสร้างสรรค์ผลงานของตนเอง	4	5	5	4	4	4.40	0.55	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
1.15 มีการจัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของเสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.16 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
1.17 การจัดที่นั่งเล่น ที่พักผ่อน เพียงพอกับนักเรียน	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
1.18 มีการจัดบริเวณจอดรถ สำหรับรถจักรยาน รถจักรยานยนต์ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็นสัดส่วน	5	4	5	3	5	4.40	0.89	มาก
1.19 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงามอยู่เสมอ	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
รวม						4.45	0.27	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนรู้								
2.1 ครูมีการจัดเตรียมแผนการสอน การสอนของครูมีความชัดเจน และเข้าใจง่าย	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
2.2 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน	5	4	5	3	5	4.40	0.89	มาก
2.3 ครูผู้สอนมีการกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิด วิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2.4 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงผู้เรียนเป็นสำคัญ	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.5 ครูผู้สอนสนับสนุนให้นักเรียนมีการระดมความคิดอภิปราย ค้นคว้าทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอน ที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชนท้องถิ่น	5	4	5	3	5	4.40	0.89	มาก
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้แสดงออก กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ อย่างเหมาะสม	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
2.9 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่เพื่อให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงและใหม่	5	4	5	3	5	4.40	0.89	มาก
2.10 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและคุณธรรมในการสอนและประเมินผลการเรียนของผู้เรียน	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
2.11 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมให้นักเรียน ผู้ปกครอง ได้พบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
2.12 จัดกิจกรรมการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถามปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งดูที่พักอาศัยของนักเรียน	5	4	5	3	5	4.40	0.89	มาก
2.13 มีการจัดบรรยากาศการเรียนการสอนอย่างอบอุ่นและเป็นมิตร	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
2.14 มีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้	5	4	4	4	5	4.40	0.55	มาก
2.15 มีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
รวม						4.53	0.30	มากที่สุด
3. ด้านการบริหาร								
3.1 โรงเรียนมีแผนการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม	4	4	4	5	5	4.40	0.55	มาก
3.2 มีการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนครู	5	4	4	4	5	4.40	0.55	มาก

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3.3 ครูจัดให้มีการพัฒนาเพิ่มพูนความรู้ และก้าวหน้า ของนักเรียน อย่างต่อเนื่อง	5	5	5	5	5	5.00	0.00	มากที่สุด
3.4 ครูจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานของโรงเรียน ให้ผู้ปกครองและ ชุมชนทราบ	5	4	5	5	5	4.80	0.45	มากที่สุด
3.5 โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้นักเรียนเกิด ความรัก ความสามัคคี และผูกพันต่อ สถาบัน	4	4	4	5	4	4.20	0.45	มาก
3.6 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วม กิจกรรมในด้านต่าง ๆ เช่น กีฬา ศิลปะ	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
3.7 การจัดระบบรักษาความปลอดภัยใน ชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
3.8 การจัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ เช่น ทุนการศึกษา อาหารกลางวัน ธนาคาร ออมทรัพย์ เพื่อช่วยเหลือนักเรียน	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
3.9 การจัดระเบียบกฎเกณฑ์ ของ โรงเรียนสอดคล้องกับวิถีประชาธิปไตย	5	4	5	4	4	4.40	0.55	มาก
3.10 คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วนร่วมใน การจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.11 ผู้บริหารส่งเสริมการพัฒนาและ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนเสมอ	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 16 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D.	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
3.12 มีการจัดโครงสร้างการบริหารที่ มอบหมายงานและผู้รับผิดชอบอย่าง ชัดเจน	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.13 มีการกำหนดแนวปฏิบัติงานของ บุคลากรที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.14 ส่งเสริมให้บุคลากรได้ฝึกอบรม พัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.15 มีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการ บริหารสถานศึกษา	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.16 มีการส่งเสริมให้ครู นักเรียน และ ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อม ในสถานศึกษา	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
รวม						4.67	0.22	มากที่สุด
โดยรวม						4.55	0.08	มากที่สุด

พหุบัณฑิต ชีวะ

ตาราง 17 แสดงค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพ
ปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
2	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
3	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
4	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
5	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
6	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
7	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
8	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
9	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
10	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
11	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
12	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
13	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
14	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
15	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
16	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
17	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
18	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
19	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
20	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
22	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
23	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
24	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
25	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง17 (ต่อ)

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ					ผลรวม ΣR	เฉลี่ย IOC	ความ สอดคล้อง
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
26	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
27	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
28	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
29	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
30	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
31	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
32	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
33	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
34	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
35	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
36	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
37	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
38	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
39	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
40	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
41	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
42	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
43	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
44	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
45	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
46	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
47	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
48	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้
49	0	+1	+1	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
50	+1	+1	+1	+1	+1	5	1	ใช้ได้

ตาราง 18 แสดงค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น ของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน
สภาพที่พึงประสงค์แนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

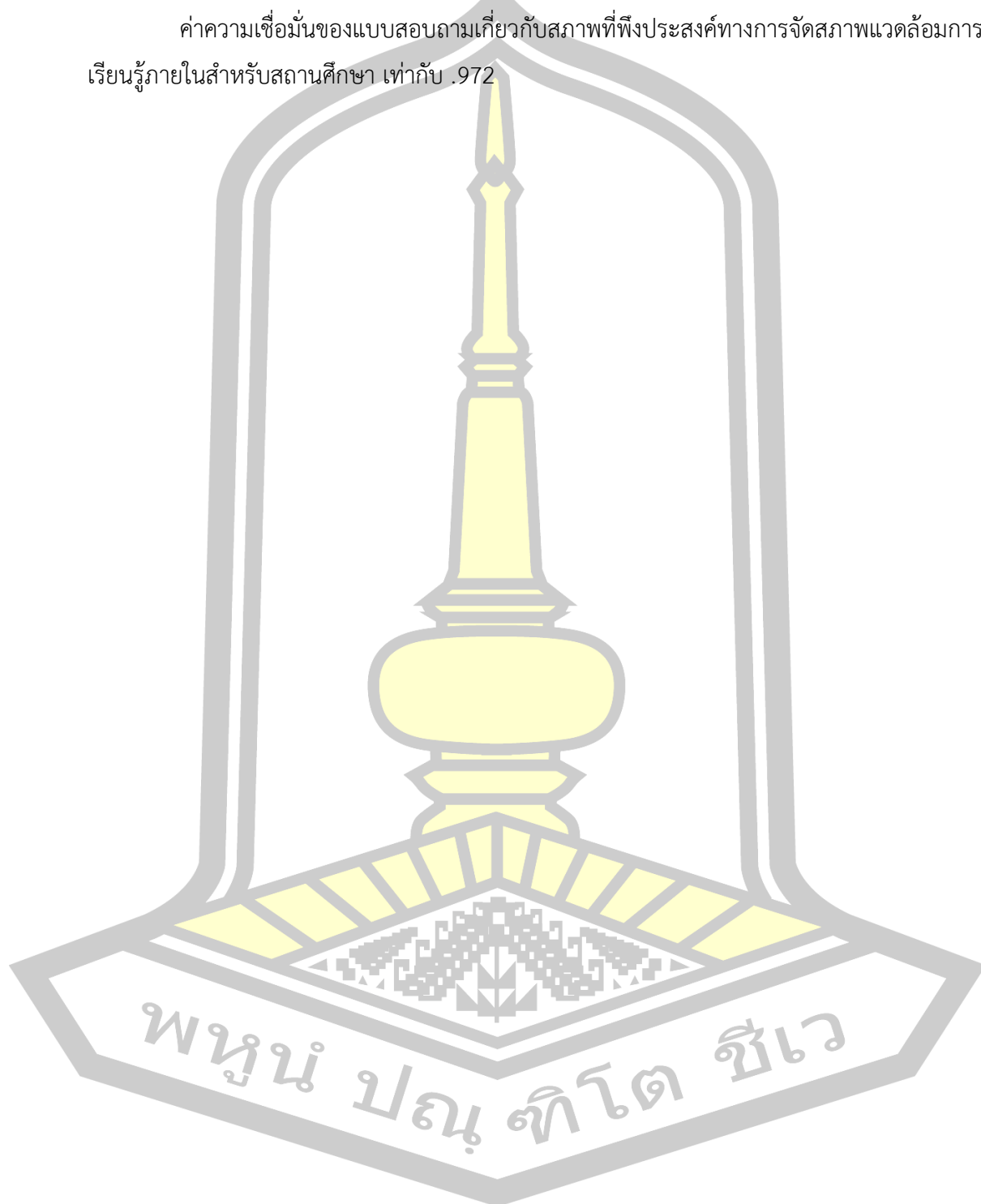
ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
1	.588	.746	.955	.971
2	.419	.229	.956	.972
3	.573	.898	.955	.970
4	.588	.633	.955	.971
5	.926	.962	.953	.970
6	.419	.962	.956	.970
7	.574	.755	.955	.971
8	.670	.828	.954	.970
9	.811	.828	.953	.970
10	.585	.755	.955	.971
11	.588	.648	.955	.971
12	.606	.755	.955	.971
13	.573	.633	.955	.971
14	.316	.280	.956	.972
15	.926	.483	.953	.972
16	.419	.756	.956	.971
17	.574	.763	.955	.971
18	.670	.212	.954	.971
19	.811	.756	.953	.972
20	.585	.483	.955	.972
21	.588	.483	.955	.972
22	.244	.756	.956	.971
23	.573	.763	.955	.971
24	.576	.756	.955	.971
25	.926	.763	.953	.971

ตาราง 18 (ต่อ)

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนก (r_{xy})		ค่าความเชื่อมั่น (α)	
	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์	สภาพปัจจุบัน	สภาพที่พึงประสงค์
26	.419	.654	.956	.971
27	.574	.654	.955	.971
28	.670	.654	.954	.971
29	.811	.720	.954	.971
30	.585	.704	.955	.971
31	.588	.508	.955	.972
32	.285	.763	.956	.971
33	.573	.720	.955	.971
34	.458	.704	.955	.971
35	.926	.633	.953	.971
36	.419	.763	.956	.971
37	.574	.901	.955	.971
38	.670	.508	.954	.972
39	.796	.633	.953	.971
40	.585	.901	.955	.971
41	.393	.704	.956	.971
42	.290	.763	.956	.971
43	.357	.333	.966	.972
44	.256	.262	.955	.973
45	.574	.333	.956	.972
46	.588	.508	.955	.972
47	.419	.633	.956	.971
48	.574	.763	.955	.971
49	.670	.763	.954	.971
50	.585	.756	.955	.971

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เท่ากับ .956

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพที่พึงประสงค์ทางการจัดสภาพแวดล้อมการ
เรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เท่ากับ .972

ตาราง 19 ผลการประเมินความเหมาะสมของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5			
	1. ด้านอาคารสถานที่							
1.1 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่ออำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวนนักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ (P)	4	4	5	4	4	4.20	0.40	มาก
1.2 จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูกสุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหารก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์สะอาด มีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสม (P)	5	4	4	3	4	4.00	0.63	มาก
1.3 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนนสวนหย่อม สนามให้มีความสะอาด สวยงามมีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้ นักเรียน มีส่วนช่วย ในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (P)	4	4	3	4	4	3.80	0.40	มาก
1.4 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือหรือสถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียนคอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แยกเป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอกับจำนวนนักเรียน (P)	4	5	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1.5 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกาย เพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิด เหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากร ภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่น กีฬาหลายประเภท สถานที่ที่มีความร่มรื่น เหมาะสมสำหรับพักผ่อน (P)	4	4	5	4			
1.6 จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างเป็นสัดส่วน มีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อ ต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.7 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศ ถ่ายเท ได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อ บรรยากาศการเรียนการสอน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
1.8 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้ เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและ สามารถเคลื่อนย้ายได้ (D)	4	4	5	3	5	4.20	0.75	มาก
1.9 แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
1.10 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศแสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถ มองเห็นได้ชัดเจนใช้วัสดุที่มีความคงทน (D)	4	5	4	5	4	4.40	0.49	มาก
1.11 จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของ เสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้ง ธนาคารขยะ นักเรียนช่วยเก็บและคัด แยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการ นักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็น ระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะ เพื่อนำไปกำจัด (D)	5	4	5	5	4	4.60	0.49	มากที่สุด
1.12 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ แลที่ จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่ง บริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม (D)	4	5	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
1.13 จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียน ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวน ของนักเรียน (D)	4	4	5	4	4	4.20	0.40	มาก
1.14 จัดบริเวณจราจรเป็นสัดส่วน ชัดเจน และมีความสวยงามเช่นทางเท้า ถนน สำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์และ ที่จอดรถ (D)	5	3	4	5	3	4.00	0.89	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1.15 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยในการปรับตกแต่งแปลง ดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (D)	5	4	4	4			
1.16 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนใดๆ เพราะรอบ ๆ บริเวณ โรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ใน ชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการ เรียนการสอน (C)	4	4	3	4	4	3.80	0.40	มาก
1.17 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาด และปลอดภัย (C)	5	5	4	4	4	4.40	0.49	มาก
1.18 จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้ โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่น ชมผลงานนักเรียน (C)	5	5	5	4	4	4.60	0.49	มากที่สุด
1.19 ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม มากขึ้น (A)	4	4	5	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	2. ด้านการจัดการเรียนรู้							
2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย (P)	5	3	3	5	4	4.00	0.89	มาก
2.2 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ (P)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (P)	4	3	4	3	4	3.60	0.49	มาก
2.4 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน (D)	4	5	4	4	5	4.40	0.49	มาก
2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล (D)	5	5	4	5	4	4.60	0.49	มาก
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน (D)	4	4	4	4	5	4.20	0.40	มาก
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้างแรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนได้แสดงออกที่โรงเรียน กล่าวคือ กล่าวทำ กล่าวตัดสินใจโดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออกในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (D)	4	5	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรมทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษาดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียนแลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี (D)	5	5	4	5	4	4.60	0.49	มากที่สุด
2.10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุมผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู นักเรียนและผู้ปกครองและเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
2.11 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอน ที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.12 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรม การเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและ ตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้า หาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนอยู่เสมอ (C)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
2.13 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีวิทยากรมีวิทยากรจาก ชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับ นักเรียนจัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้ เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัย รวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียนและ บริบทของชุมชนท้องถิ่น (C)	4	5	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
2.14 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมี มีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการ เรียนของผู้เรียน (C)	5	5	4	5	4	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
2.15 จัดกิจกรรมการ ออกเยี่ยมบ้าน นักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถาม ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเพื่อให้ ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของสิ่งแวดล้อมและ สภาพความเป็นอยู่ทางครอบครัวของ นักเรียน (A)	4	5	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3. ด้านการบริหาร								
3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนาโรงเรียน ให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (P)	5	5	4	5	4	4.60	0.49	มากที่สุด
3.2 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองและ ชุมชนทราบ (P)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
3.3 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทาง โรงเรียนโดยยึดหลักความเป็น ประชาธิปไตย (P)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วน ร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (P)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

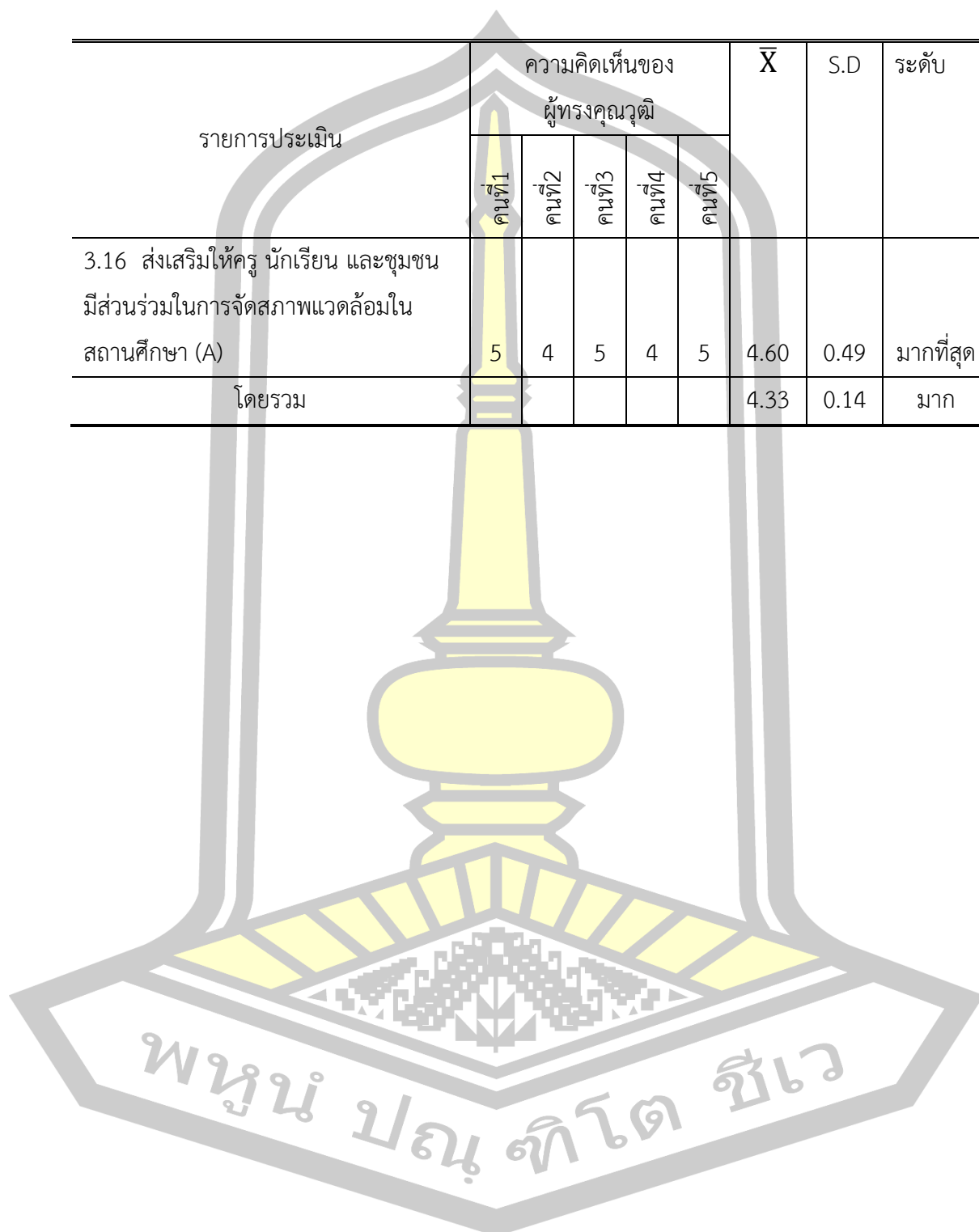
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	3.5 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่ มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบ อย่างชัดเจน (P)	5	5	4	5			
3.6 กำหนดแนวปฏิบัติงานการ มอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและ ผู้รับผิดชอบงานชัดเจน เหมาะสมกับ ความสามารถ ไม่เกินกำลัง (P)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
3.7 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมา ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครู (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.8 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรม การ เรียนการสอน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก
3.9 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.40	มาก

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	3.10 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น (D)	5	4	5	4			
3.11 จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา ช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.12 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.13 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชน มีส่วนร่วมเสนอแนวทางในการบริหารสถานศึกษา (D)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.14 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน (C)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
3.15 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ (C)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา (A)	5	4	5	4	5	4.60	0.49	มากที่สุด
โดยรวม						4.33	0.14	มาก

ตาราง 20 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1. ด้านอาคารสถานที่							
1.1 จัดให้มีระบบสาธารณูปโภคเพื่อ อำนวยความสะดวกและเพียงพอต่อจำนวน นักเรียน เช่น ไฟฟ้า น้ำดื่ม น้ำใช้ (P)	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
1.2 จัดระบบโรงอาหารสะอาด ถูก สุขลักษณะ มีที่กรองน้ำเสียจากโรงอาหาร ก่อนปล่อยลงท่อระบายน้ำและมีอาหารที่ ปรุงถูกตามหลักโภชนาการ มีประโยชน์ สะอาด มีคุณภาพและมีราคาที่เหมาะสม (P)	5	4	4	3	4	4.00	0.71	มาก
1.3 จัดสภาพบริเวณโรงเรียน เช่น ถนน สวนหย่อม สนามให้มีความสะอาด สวยงาม มีแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการแบ่งเขต พื้นที่รับผิดชอบชัดเจนเพื่อให้นักเรียน มี ส่วนช่วย ในการปรับตกแต่งแปลงดอกไม้ที่ ตนเองรับผิดชอบ (P)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
1.4 จัดให้มีห้องเรียนวิชาเฉพาะหรือหรือ สถานที่แหล่งเรียนรู้ เช่น ห้องสมุด ห้องเรียนดนตรี-นาฏศิลป์ ห้องเรียน คอมพิวเตอร์ ห้องเรียนวิทยาศาสตร์แยก เป็นสัดส่วนเหมาะสม เพียงพอกับจำนวน นักเรียน (P)	4	5	4	4	4	4.20	0.45	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1.5 จัดสถานที่สำหรับทำกิจกรรม เช่น สถานที่สำหรับกิจกรรมออกกำลังกาย เพียงพอสำหรับเล่นกีฬาเกือบทุกชนิด เหมาะสมสำหรับนักเรียน และมีบุคลากร ภายนอก ชุมชน มาขอใช้สนามในการเล่น กีฬาหลายประเภท สถานที่ที่มีความร่มรื่น เหมาะสมสำหรับพักผ่อน (P)	4	4	5	4			
1.6 จัดสภาพแวดล้อมของอาคารเรียน ห้องเรียนและห้องพิเศษอย่างเป็นสัดส่วน มีความสะอาด เรียบร้อย เพียงพอและเอื้อ ต่อบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน (D)	5	4	4	3	4	4.00	0.71	มาก
1.7 จัดสภาพอาคารเรียนและห้องเรียน ได้อย่างเหมาะสม ไม่ร้อนอบอ้าว อากาศ ถ่ายเท ได้ดี สีแสงสว่างเพียงพอ เอื้อต่อ บรรยากาศการเรียนการสอน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
1.8 จัดโต๊ะ เก้าอี้ ภายในห้องเรียนได้ เหมาะสมครบตามจำนวนนักเรียนและ สามารถเคลื่อนย้ายได้ (D)	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
1.9 แสดงแผนผังเกี่ยวกับสถานที่ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษามาติดไว้และสามารถ มองเห็นได้ชัดเจน (D)	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1.10 จัดทำป้ายชั้นเรียน ป้ายประกาศ ป้ายนิเทศแสดงไว้ทุกห้องเรียนสามารถ มองเห็นได้ชัดเจนใช้วัสดุที่มีความคงทน (D)	4	5	4	5			
1.11 จัดเก็บขยะมูลฝอยและกำจัดของ เสียต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยการจัดตั้ง ธนาคารขยะ นักเรียนช่วยเก็บและคัด แยกขยะแล้วนำไปขาย มีคณะกรรมการ นักเรียน คณะทำงานช่วยกันอย่างเป็น ระบบ ในทุก ๆ วันจะมีรถเข้ามารับขยะ เพื่อนำไปกำจัด (D)	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
1.12 มีการจัดบริเวณจราจร เช่นทางเท้า ถนนสำหรับรถยนต์ รถจักรยานยนต์ แลที่ จอดรถเป็นสัดส่วนและ มีการจัดตกแต่ง บริเวณสนามด้วยแปลงไม้ดอก ไม้ประดับ มีการดูแลรักษาให้สวยงาม (D)	4	5	4	5	4	4.40	0.55	มาก
1.13 จัดมุมที่นั่งเล่นที่พักผ่อนให้นักเรียน ได้อย่างเหมาะสม และเพียงพอต่อจำนวน ของนักเรียน (D)	5	4	5	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
1.14 จัดบริเวณจอดรถ สำหรับ รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ให้กับนักเรียน และที่จอดรถเป็นสัดส่วน (D)	5	3	4	5	3	4.00	1.00	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	1.15 บริเวณสนาม แปลงไม้ดอกไม้ประดับ มีการแบ่งเขตพื้นที่รับผิดชอบชัดเจน นักเรียนมีส่วนร่วมช่วยในการปรับตกแต่งแปลง ดอกไม้ที่ตนเองรับผิดชอบ (D)	5	4	4	4			
1.16 บริเวณอาคารเรียน และห้องเรียนไม่มี สิ่งรบกวนใด ๆ เพราะ รอบ ๆ บริเวณ โรงเรียนมีบริเวณที่กว้างขวางไม่ได้อยู่ใน ชุมชนที่แออัด เหมาะสำหรับการจัดการ เรียน การสอน (C)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
1.17 ห้องน้ำ ห้องส้วม เหมาะสมกับ จำนวนนักเรียนและจัดเป็นสัดส่วน สะอาด และปลอดภัย (C)	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
1.18 จัดแสดงผลงานนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนได้มีโอกาสแสดงผลงานและ สร้างสรรค์ผลงานของตนเอง เปิดโอกาสให้ โรงเรียนใกล้เคียง และชุมชนได้เข้ามาชื่น ชมผลงานนักเรียน (C)	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
1.19 ปรับปรุง ขยายและจัดห้องเรียน เพื่อให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่เพิ่ม มากขึ้น (A)	3	4	5	3	4	3.80	0.84	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	2. ด้านการจัดการเรียนรู้							
2.1 ครูจัดเตรียมการสอน โดยส่งแผนการสอนตามกำหนดระยะเวลา มีการนิเทศการสอนของครูทุกภาคเรียน และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประเมินความพึงพอใจในการสอนของครูแต่ละคาบเรียนด้วย (P)	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.2 ครูมีการดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนที่กำหนดไว้ของสาระการเรียนรู้ (P)	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด
2.3 จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่เป็นมาตรฐานสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม (P)	5	3	4	5	3	4.00	1.00	มาก
2.4 ครูมีการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการที่หลากหลายและมีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นและสนใจเรียน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
2.5 ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดวิเคราะห์ แยกแยะและแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล (D)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
2.6 ครูผู้สอนมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียนเป็นสำคัญ (D)	5	5	5	4	4	4.60	0.55	มากที่สุด

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
2.7 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยปลูกฝังให้ ผู้เรียน มีคุณธรรม จริยธรรมและอุทิศตน เพื่อประโยชน์ส่วนรวมในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน เช่น การเข้าร่วม กิจกรรมของชุมชน (D)	4	4	5	4	4	4.20	0.45	มาก
2.8 ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยสร้าง แรงจูงใจ สนับสนุนและส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้สร้างแรงจูงใจ ให้นักเรียนได้แสดงออก ที่โรงเรียน กล้าคิด กล้าทำ กล้าตัดสินใจ โดยครูให้คำแนะนำในการแสดงออก ในทางที่ถูกต้องเหมาะสม (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
2.9 ครูผู้สอนและโรงเรียนจัดกิจกรรม ทัศนศึกษาและดูงานนอกสถานที่ทั้งใกล้ และไกลเป็นประจำตามความเหมาะสม เช่น ห้องเรียนพิเศษ จะจัดกิจกรรมศึกษา ดูงานต่างประเทศ และมีโครงการนักเรียน แลกเปลี่ยนเป็นประจำทุกปี (D)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
2.10 ครูผู้สอนจัดกิจกรรมประชุม ผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่าง ครู นักเรียนและผู้ปกครองและเพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
2.11 ครูสร้างบรรยากาศการเรียนการสอนที่อบอุ่น ผ่อนคลายและเป็นมิตรกับนักเรียน(D)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
2.12 ครูผู้สอนสนับสนุนโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ แยกแยะ แก้ปัญหาและตัดสินใจ และสนับสนุนให้นักเรียนค้นคว้าหาความรู้ใหม่ ๆ ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนอยู่เสมอ (C)	5	3	3	5	4	4.00	1.00	มาก
2.13 ครูผู้สอนมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมีวิทยากรมีวิทยากรจากชุมชนเป็นปราชญ์ชาวบ้านมาให้ความรู้กับนักเรียนจัดระบบการเรียนการสอนที่ใช้เทคโนโลยีและการสื่อการเรียนที่ทันสมัยรวดเร็ว สอดคล้องกับ สภาพนักเรียนและบริบทของชุมชนท้องถิ่น (C)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
2.14 ครูผู้สอนมีความยุติธรรมและมีคุณธรรมในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน (C)	4	3	4	3	4	4.20	0.45	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	2.15 จัดกิจกรรมการ ออกเยี่ยมบ้าน นักเรียน เพื่อติดตามพบปะ สอบถาม ปัญหา แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและ เพื่อให้ครูได้เห็นสภาพแท้จริงของ สิ่งแวดล้อมและสภาพความเป็นอยู่ทาง ครอบครัวของนักเรียน (A)	5	4	4	4			
3. ด้านการบริหาร								
3.1 โรงเรียนจัดทำแผนการพัฒนา โรงเรียนให้ก้าวหน้าอย่างเป็นรูปธรรม (P)	4	4	3	4	4	3.80	0.45	มาก
3.2 โรงเรียนจัดทำวารสารแจ้ง ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ที่ทาง โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อแจ้งให้ผู้ปกครองและ ชุมชนทราบ (P)	5	3	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.3 จัดตั้งระเบียบกฎเกณฑ์ของทาง โรงเรียนโดยยึดหลักความเป็น ประชาธิปไตย (P)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3.4 จัดการประชุมคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้ปกครอง นักเรียนและผู้ปกครองของนักเรียนมีส่วน ร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียน (P)	4	3	4	3	4	3.60	0.55	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

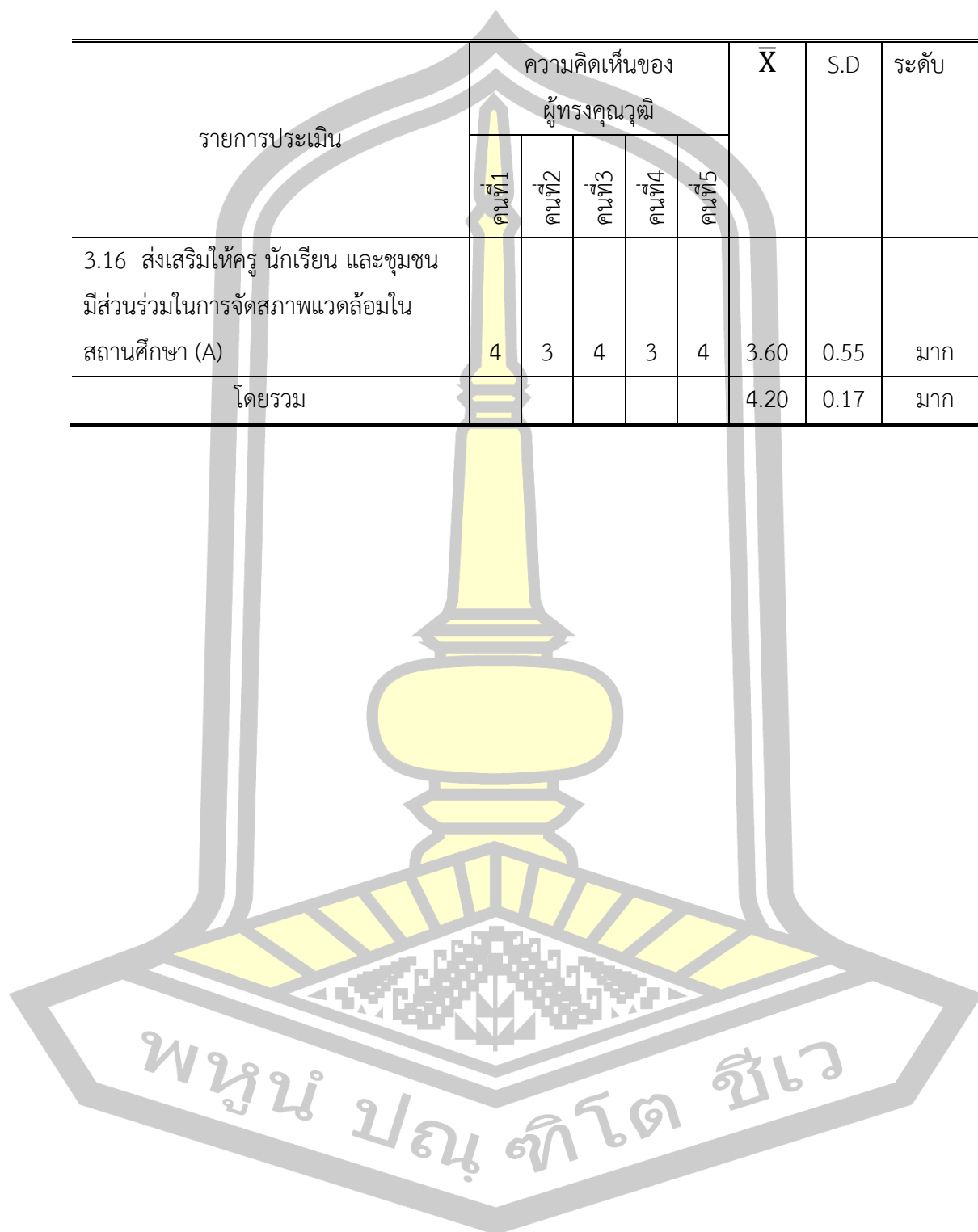
รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	3.5 จัดทำโครงสร้างการบริหารที่ มอบหมายงานหรือการสั่งการก็เป็นไปตาม สายการบังคับบัญชา และผู้รับผิดชอบ อย่างชัดเจน (P)	5	4	4	4			
3.6 กำหนดแนวปฏิบัติงานการ มอบหมายงานและจัดทำคำสั่งและ ผู้รับผิดชอบงานชัดเจน เหมาะสมกับ ความสามารถ ไม่เกินกำลัง (P)	5	3	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.7 จัดหาสื่อและนวัตกรรมที่ทันสมัยมา ช่วยในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ของครู (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3.8 เปิดโอกาสให้ครูเข้ารับการอบรม เพิ่มพูนความรู้ ด้านการจัดหาสื่อ นวัตกรรมที่ทันสมัยมาใช้ในกิจกรรม การ เรียนการสอน (D)	4	3	4	3	4	3.60	0.55	มาก
3.9 โรงเรียนสนับสนุนให้มีการจัด กิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อสร้างความรัก ความสามัคคี ความผูกพันต่อสถาบัน และเพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการทำงาน ร่วมกับผู้อื่น เช่น กิจกรรมกีฬา (D)	4	5	4	4	5	4.40	0.55	มาก

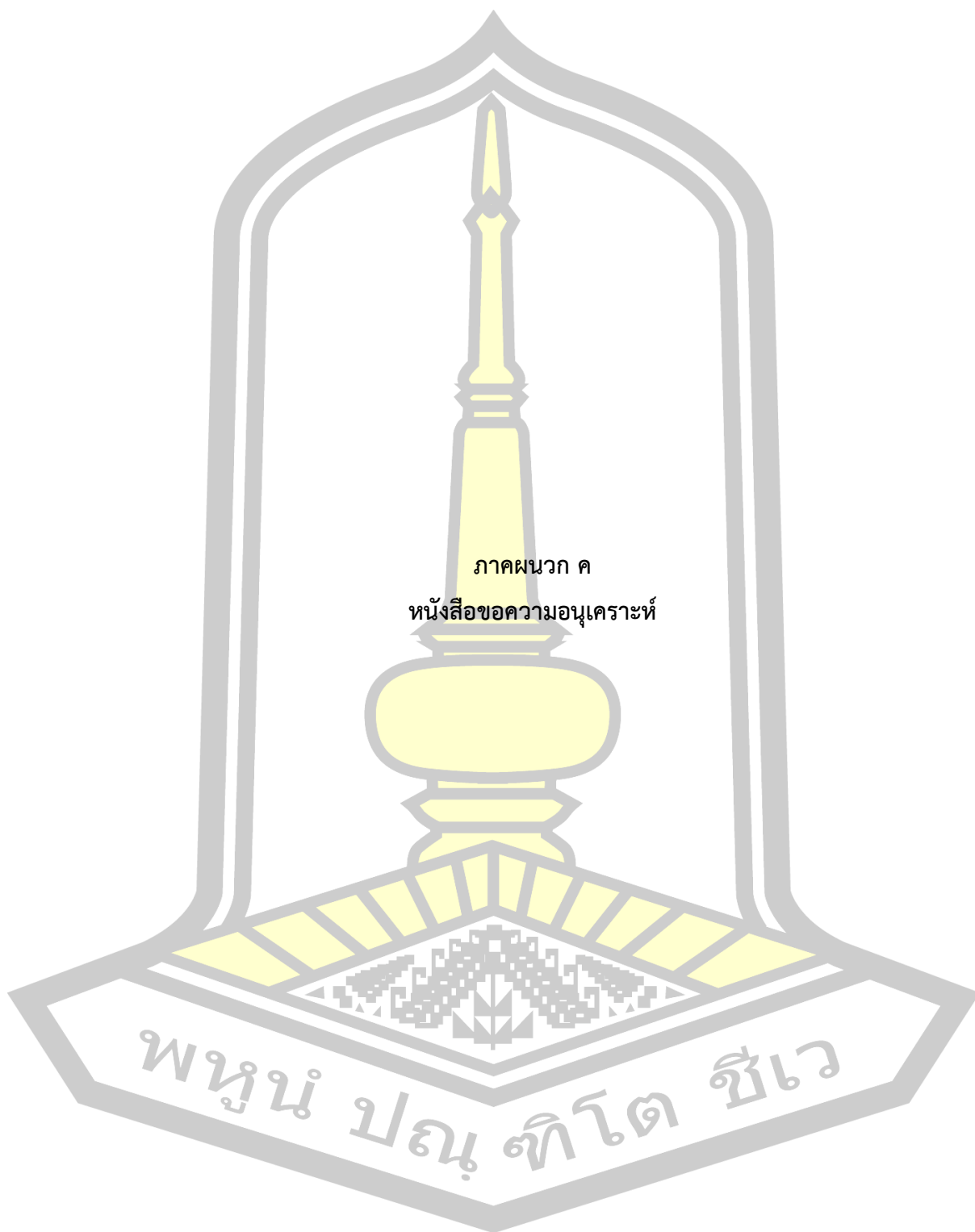
ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
	3.10 โรงเรียนส่งเสริมให้นักเรียน เข้าร่วมกิจกรรมในด้านต่างๆ เช่น กิจกรรมกีฬา ศิลปะและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น (D)	5	5	4	5			
3.11 จัดให้มีสวัสดิการต่าง ๆ ให้นักเรียนอย่างเหมาะสม เช่น ทุนการศึกษา ช่วยเหลือนักเรียน อาหารกลางวัน และมีการจัดตั้งธนาคารออมทรัพย์ในโรงเรียน (D)	4	5	4	4	5	4.40	0.55	มาก
3.12 บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนได้เข้ารับการอบรมและพัฒนาทุกฝ่ายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง (D)	5	5	4	5	4	4.60	0.55	มากที่สุด
3.13 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ชุมชนมีส่วนร่วมเสนอแนะแนวทางในการบริหารสถานศึกษา (D)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก
3.14 จัดระบบป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของนักเรียนในโรงเรียน มีเจ้าหน้าที่ยามรักษาการณ์หน้าประตูโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนดูแลร่วมกัน (C)	5	3	3	5	4	4.00	1.00	มาก
3.15 ผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงสภาพแวดล้อมในโรงเรียนอยู่เสมอ (C)	5	4	4	4	4	4.20	0.45	มาก

ตาราง 20 (ต่อ)

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้ทรงคุณวุฒิ					\bar{X}	S.D	ระดับ
	คนที่1	คนที่2	คนที่3	คนที่4	คนที่5			
3.16 ส่งเสริมให้ครู นักเรียน และชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมใน สถานศึกษา (A)	4	3	4	3	4	3.60	0.55	มาก
โดยรวม						4.20	0.17	มาก

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์

พหุบัน ปณ ทิโต ชีเว

ที่ ศษ. 05๙0.5(2) / ๖860

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมของหลักสูตรภาคและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

เรียน นายสุรบรีชา ลาภบุญเรือง

ด้วย นางฉัตรพร เครือแวงมม นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (ศ.ด.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อารจารย์ ดร.อนารัตน์ ศรีพองงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เพื่อมติจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมษา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรมือถือ 0610291076

ที่ ศส. 0530.5(2) / ๑860

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 4๔000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมาน เอกพิมพ์

ด้วย นางจิราพร เครือแวงมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2๑" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนารัตน์ ศรีพ่วงงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เพื่อบริการข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ โฉมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3374
เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 7860

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบขออนุญาตราชการเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

เรียน นายวิรัตน์ ไสโรสง

ด้วย นางจิราพร เครือม่วงมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ชนาวิรัตน์ ศรีผ่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เพื่อยินិតจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จongsorn จอมชา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรมือถือ 0610291076

พื ศธ. 0530.5(2) / ว860

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

เรียน นางนฤมล ชรรณประชา

ด้วย นายจิราพร เครือวงษ์มน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2๕” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดารหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ชนาวัฒน์ ศรีพงษ์งาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เพื่อนี้ติดจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พึงเป็นขออย่างซึ่งว่า ได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สังสรรค์ โอมยา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรมือถือ 0610291076

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 2860

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา

เรียน นางกุสุมาลย์ รินอภัย

ด้วย นางจิราพร เจริญวงษ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ชนะวัฒน์ ศรีผ่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเริ่มงวัยเป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบและตัวชี้วัดแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา เพื่อยืนยันความน่าเชื่อถือที่ได้ดำเนินการในขั้นตอนนี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า พึงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จิตรรงค์ ไชยมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนี้สิต 0610291076

ศูนย์ ปณฺ ทิโต ข

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 2861

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบขออนุญาตเช่าเป็นผู้ใช้ขงอายุตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เขียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาที่ ร.ต.ดร.อริญ จุฑากระเดื่อง

ด้วย นางจิราพร เครือแวงมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สหรัับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนวัฒน์ ศรีส่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณานแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในชั้นต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พึ่งเป็นอย่างยั้งว่า คงได้รับทราบกรณมาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สิงสรรค์ โอมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ศูนย์ ปณู ทิโต ข

ที่ ศอ. 0530.5(2) / ๖86๕

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

- 7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางชนัญญา จำเริญสวรรค์

ด้วย นางจิราพร เครื่องวงมบ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการพัฒนาแวดล้อมการเรียนรู้ชุมชน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนาวิทย์ ศรีส่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อมิสับสนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทวีงเป็นอย่างยิ่งว่า ทรงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมตา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0610291076

มณู ที เก

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ว861

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
เขียน ว่าที่ พันตรีจรัญ น่วมมะโน

ด้วย นางจิราพร เครือแวงมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาต่อหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ ศรีพงษ์งาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่ปรึกษา ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อมีติดจนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จรัสรงค์ โนมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ศูนย์ ปณู ทิโต

ที่ ศร. 0530.5(2) / 1861

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน นางศิริพร วรรณหอม

ด้วย นางจิราพร เครือแวงมบ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนามาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนารัตน์ ศรีม่วงงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อยืนยันข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รังสรรค์ โฉมยา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิทยากรและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174
เลขที่โทรสาร 0610291076

๗๘ ปณฺ ๓๑๓๓

ที่ ศธ. 0530.5(2) / 7861

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
ท่าขอนเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เรียน ดร.ณัฐชา ศัลยาจันทร์

ด้วย นางจิราพร เครือแวงบน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนามาตรฐานการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนารัตน์ ศรีส่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อนิสิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งสรรค์ โยมยา
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรมือถือ 0610291076

ที่ ศอ. 0530.5(2) / ๖865

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เขียน ว่าที่ พันตรีจรัญ ป่วมะโน

ด้วย นางจันทรา เครื่องวงมณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ ศรีผ่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทิजारณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อนัดจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า หวังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.จัทรรักษ์ นามชา)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ม.อ. มหาสารคาม

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ๖865

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๕๘๐๐๐

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เขียน นางชนัญญา จำเริญสุรศรี

ด้วย นางจิราพร เคซื่อนวมมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนากรรัตน์ ศรีส่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อมีมติจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ธีรวัฒน์ ไชยดา

(รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรวัฒน์ ไชยดา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ศูนย์ ปณฺ ทั โด

ที่ ศธ. 0530.5(2) / ๖865

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน นายพูนศิลา อ่อนโสม

ด้วย นางจิราพร เจริญวงมณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาระบบการจัดการศึกษาเพื่อลดอัตราการเรียนรู้อย่างไม่สำเร็จของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.สมารัตน์ ศรีเมืองงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาระบบการจัดการเรียนรู้อย่างไม่สำเร็จของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพื่อมิสัฒจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งสรรค์ ไนยะ)

รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์, โทรสาร 0 4371-3174
เบอร์โทรโมบิล 0610291076

ที่ คธ. 0530.5(2) / ๖865

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ
เรียน ดร.ณนชชา ศิลาจันทร์

ด้วย นางจันทระ เหวือนวงน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ชนารัตน์ ศรีผ่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ทราบแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อมีมติจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. จังสรรค์ โฉมชา)
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371 3174
เบอร์โทรนิส 0610291076

ที่ ศบ. 0530.5(2) / ว865

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน นายวิวัฒน์ โพนไสว

ด้วย นางจิราพร เครือวงมณ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการวัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา: สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนาวัฒน์ ศรีส่องงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ของแนวทางการพัฒนาการจัดการวัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายในสำหรับ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อมีมติแนะนำข้อแนะที่ได้ไปดำเนินการใน ขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งรงค์ โฉมชา
รองคณบดี (ปฏิบัติการ) วิทยาเขต
คณะศึกษาศาสตร์งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
โทรศัพท์ โทรสาร 0-4371-3174
เบอร์โทรนิลิต 0610291076

มณู ที ๒๕

ที่ ศบ. 0530.5(2) / 864

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
สำนักงานเมือง จังหวัดมหาสารคาม 44000

7 มกราคม 2562

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกนาไสย

ด้วย นางจิราพร เครือแวงมน นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การพัฒนาแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ภายใน สำหรับสถานศึกษา ซึ่งกีดสานักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร (กศ.ม.) การบริหารและพัฒนาการศึกษา โดยมี อาจารย์ ดร.ธนาวิรัตน์ ศรีเมืองงาม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก ในครั้งนี้

เพื่อให้การจัดทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ใ้ขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดอนุญาตให้ นางจิราพร เครือแวงมน หัวหน้าทดลอง ใช้เครื่องมือเพื่อผลิตจะนำข้อมูลที่ได้ไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงได้รับความกรุณาจากท่านด้วย และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร. รุ่งสรรค์ ไนยนต์)

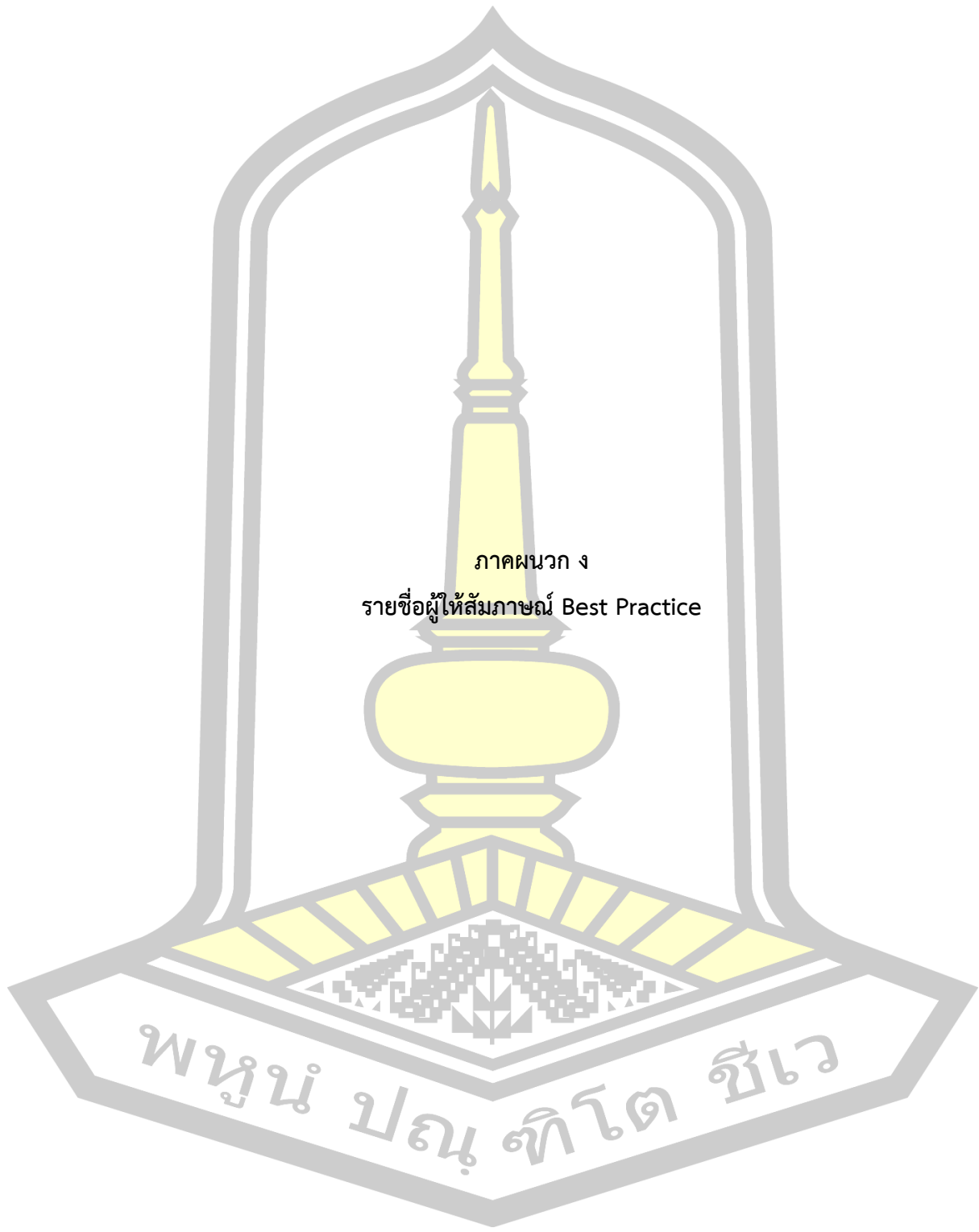
รองคณบดี ปฏิบัติราชการแทน

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

งานวิชาการและบัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์

โทรศัพท์, โทรสาร 0-4371-3174

เบอร์โทรนิสิต 0610291076

ภาคผนวก ง
รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์ Best Practice

พหุมนั ปณุ ทิโต ชีเว

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์
การศึกษาโรงเรียนที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ Best Practice

โรงเรียนอนุกุลนารี

นายสุรปรีชา ลาภบุญเรือง

นางชนัญญา จำเริญสรรพ

ดร. ฤชชา ศิลาจันทร์

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุกุลนารี

ครูชำนาญการพิเศษ

ครูชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนร่องคำ

นายวิรัตน์ โสไธสง

นายพูนศิลป์ อ่อนไสย

นางสาววารีย์ วันอุทา

ผู้อำนวยการโรงเรียนร่องคำ

ครูชำนาญการพิเศษ

ครูชำนาญการพิเศษ

พูน ปณ ทิโต ชีเว

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางจิราพร เครือแวงมน
วันเกิด	วันที่ 11 ตุลาคม พ.ศ. 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 26 หมู่ที่ 3 ตำบลห้วยโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ตำแหน่งหน้าที่การงาน	ครู อันดับ คศ.3
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	โรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ถนนอรุณเปศล ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46000
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2535 มัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2538 มัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนกาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ พ.ศ. 2542 ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม สถาบันราชภัฏมหาสารคาม พ.ศ. 2543 ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ป.วศ.) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (วิทยาเขตขอนแก่น) พ.ศ. 2562 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

พูนุ่ ปณุ่ ทีโตะ ชีเว